

RAKENTAJA

Numero **3**
Perjantai 11.3.2016

MP2 Itella Oyj

14 **Ydinvoimalan** työmaa Pyhäjoella työllistää hyvin paikallista väkeä.

16 **Työelämän** epävarmuus on lisääntynyt, kertoo Työolobarometri.

21 **Taideteokset** muuttavat juna-asemien tunnelman Vantaalla.

**MITÄ
MIES
SAA
OLLA?**

Usein esitetään kysymys; mitä miehen pitää olla?

Kirjailija Jarmo Ihalainen haluaa enemminkin kysyä; mitä mies saa olla?

Teksti: Maija Ulmanen

Kuva: Antti Kirves

Viime aikoina on keskusteltu paljon siitä, millainen miehen pitää olla. Kirjailija **Jarmo Ihalaisen**, jolta on juuri ilmestynyt kirja *Mitä miehen pitää*, mielestä keskustelusta unohtuu liian usein erilaisten roolien eroavaisuudet.

– Täytyy enemminkin muistaa, että on vissi ero, tarkoitetaanko miehen roolilla sitä, kun äijät heittävät keskenään läppää, tai vanhat kaverit keskustelevat, vai kenties työporukan keskinäisiä rooleja. Liian usein mielestäni keskustelu kääntyy siihen, että puhutaan vain miehen roolista parisuhteessa. Siitä, mitä miehen pitää olla kumppanin kanssa. Sehän on vain pieni osa miehen elämää, vaikkakin merkittävä osa.

Kirjailija on laajan kirjoitusprosessin aikana miettinyt, miksi nykyihmiset ylireagoivat turhaan ulkopuolelta tuleviin vaatimuksiin. Nykyaikaamme leimaa voimakkaasti vaatimus siitä, mitä meidän pitäisi olla, jotta täyttäisimme tietynlaisen normin.

– Taustoittaessani kirjani historiallista näkökulmaa, huomasin, että aikaisemmilla sukupolvilla näkyy ajattelumallissa voimakkaasti tarve ottaa kontolleen joku elämää suurempi projekti. Aikaisemmin miehen päässä jyskytti ”pitää olla”. Nyt enemminkin ”saa olla”.

1970-luvulla ja siitä myöhemmin syntyneille on täysin normaalia, että naiset ja miehet voivat olla keskenään kavereita. Ihalaisen mukaan on selkeästi nähtävissä, että 1950-luvulla ja sitä aikaisemmin syntyneille sukupolville tämä ei ole itsestäänselvyys.

– Me 1960-luvulla syntyneet olemme murrossukupolvi tässä asiassa ja siihen vaikuttaa hyvin vahvasti tasa-arvoistava peruskoulu, joka tuli koko maahan 1970-luvulla. Itse kerkesin käymään vain yhden vuoden kansakoulua Porvoossa. Peruskoulun tasa-arvoistava vaikutus näkyy ennen kaikkea isyydessä. Se on katkaissut etäisten isien ketjun, duunaritaustainen kirjailija kiteyttää.

Mies pysyy samana

Romaanissaan *Mitä miehen pitää* Ihalainen kuljettaa läpi kirjan kahta eri miessukupolvea. On 1910-luvun alun huutolaispoika ja 2010-luvun eronnut, kahden lapsen isä. Kirjassa pohditaan sitä, mikä on muuttunut vuosikymmenien aikana ja mikä pysynyt samana miesten maailmassa.

– Usein kuulee sanottavan, että ympärillä ihmiset ja asiat pysyvät samana, mutta aika muuttuu. Tokihan näin on, mutta aika muuttuu koko ajan. Aika muuttui 1910-luvulla, niin kuin se muuttuu nykyhetkessäkin. Ihminen on pohjimmiltaan samanlainen nyt, kuin sata vuotta sitten. Tapahtuneet muutok-

set ovat pieniä. Kun otamme ihmisen pinta-tason pois, ovat siellä syvällä ne samat tarpeet ja toiveet, mitkä miehessä oli sata vuotta sitten.

Ihalaisen mukaan ainoastaan työ pysyy muuttumattomana. Mies menee tienaamaan leipänsä ja soijanakkinsa niin 1900- kuin 2000-luvullakin. Mies haluaa ehkä perustaa perheen. On eroottisia haluja ja itsensä kehittämiseen liittyviä toiveita. Lopulta kaikki tuntuu kuitenkin merkityksettömältä.

– Nykyään korostetaan mielestäni liikaa tapahtunutta muutosta. Se on aivan sama, onko ympäristö nykyajan nettideittimaailma vai viime vuosisadan alun muurausmaailma. Samat asiat siellä miehen päässä pyörivät nyt ja ennen.

Ihalaisen mukaan ihmisessä itsessään tapahtuvat muutokset ovat vuosikymmenissä pieniä. Puitteet, joissa esimerkiksi työtä tehdään, ovat nykypäivänä helpommat, joka siinäkin kohta viisikymmentävuotiasta leipä-ammattinaan opettajan työtä tekevää kirjailijaa hieman huolestuttaa. Aiheellinen kysymys on; laiskistuttaako hyvinvointivaltio meidät lopulta? Tämä on ennen kaikkea yhteiskuntapoliittinen kysymys.

– Itse selviytymiseen liittyvät asiat ovat jossain määrin helpompia tässä ajassa. Mutta on muistettava, että mentaaliset asiat korostuvat. Koemme enemmän stressiä, tarpeettomuuden tunnetta, masentuneisuutta ja monia muita tervettä elämään hankaloittavia tekijöitä. Jokaisella sukupolvella on omat hankaluutensa, uskaltaisin sanoa.

Tasa-arvoistuminen ei tarkoita herrasmiesmäisyyden katoamista

– Suomalainen mies on herrasmies riippumatta siitä, onko päällä haalarit tai tumma puku. Itse asiassa tummaan pukuun pukeutuneen miehen kohdalla tulee voimakkaammin mieleen kysymys; onko empatiakykyä olemassa? Menestyvä mies on usein itsekseen. Muistan joskus lukeneeni, että herrasmies esiintyy kolme kertaa lehdessä; kun syntyy, menee naimisiin ja kuolee. Ei siis korosta itseään. Useiden menestyvien miesten kohdalla voi miettiä, toteutuuko tämä.

”Herrasmiesmäisyys. Minne se on kadonnut?”

Ihalainen muistaa oivallisen esimerkin herrasmiesmäisyydestä viime viikolta, kun hän oli kävelemässä aamulla töihin. Yön aikana on satanut kinoksittain lunta. Kirjailija käveli naisen perässä polulla, joka oli muodostunut lumiselle jalkakäytävälle.

Kuka?

Jarmo Ihalainen

- Syntynyt vuonna 1966, Porvoossa
- Kirjailija
- Leipätyönään hän työskentelee yhteiskuntatieteellisten aineiden opettajana Stadin ammatti- ja aikuisopistossa, Helsingissä
- Vapaa-ajalla hän käy erilaisissa kulttuurieriennoissa ja harrastaa monipuolisesti liikuntaa.
- Merta rakastavan kirjailijan mielenkiinnon kohteena ovat ihmiset.
- On kirjoittanut useita alansa oppikirjoja
- Esikoisromaani vuonna 2012: *Perheestä ja alastomana juoksemisesta*
- Toinen romaani vuonna 2016: *Mitä miehen pitää*

Kirja-arvostelu uusimmasta Ihalaisen kirjasta löytyy sivuilta 28–29.

– Vastaan tuli työmies haalareissa. Hän väisti hyvissä ajoin lumeen, jotta nainen pääsi hänen ohitseensa ilman, että kengät menivät lumeen. Hienointa mielestäni tässä esimerkitapauksessa on se, että mies ei tehnyt minäkäänlaista numeroa asiasta. Ei yrittänyt osoittaa suurelaisesti olevansa hyvin käytetty.

Kymmenen vuotta sitten Ihalainen erosi vaimostaan ja osti vanhasta koulusta osan, jonka hän remontoi kuuden vuoden aikana asunnoksi. Jos projektissa on riittävästi haastetta, mies motivoituu hoitamaan sen kunniakkaasti loppuun. Työtunteja, hikeä ja verta ei entisöintiurakassa säästely. Silloin hän ymmärsi, mistä rakentamisesta on kyse.

Asia, joka kirjailijan mielestä olisi hyvä palauttaa nykymiesten mieleen, on rakentamisen taito ja ammattilypeys. Ihalainen peräänkuuluttaa ennen kaikkea sitä, ettei rakentamisen taito saisi hävitä gyproclevyihin.

– Tuntuu etteivät nykyrakentajat saa tehdä työtään niin hyvin kuin he haluaisivat. Tiukat aikataulut eivät mahdollista sitä. Duunarin lapsena olen sitä mieltä, ettei menneisyyttä kannata liikaa nostalgisoida – ennen miehet olivat rautaa. Miehet ovat samanlaisia nyt kuin ennenkin. ■

Aukko empatiassa

OLEN alkanut vakavasti epäillä, että Suomen asioista päättävillä poliitikoilla, yrittäjillä samoin kuin kovapalkkaisilla johtajilla on jonkin sortin massiivinen empatiavaje. Heille näyttäisi nimittäin olevan täysin mahdotonta ymmärtää, millaista pienipalkkaisten ja jopa ihan normaalituloisen keskiluokankin elämä on.

Tälle eliitille jokin ”muutaman prosentin” pudotus palkassa on sinällään absoluuttisesti iso raha, mutta kun asiaa tarkastelee palkanalennuksen suhteellisella merkityksellä, on tilanne aivan toinen. Suurituloiselle se pari prosenttia ei merkitse eroa siinä, syödäänkö viimeisellä viikolla

ennen palkkapäivää pettuleipää tai omia kynsiä vai onko varaa hernekeittoon.

Viime vuonna Helsingin Sanomien ja tutkijoiden tekemässä suuressa köyhyyskyselyssä yksi selittävä tekijä tälle empatiakyvyn vajeelle saattoi löytyä. Kun vastaajilta kysyttiin, millä tavoin elämä on heitä kolhinut, näkyi selvästi, että pienituloisille kolhuja oli tullut aina työttömyydestä pitkäaikaissairauksiin ja ylivelkaantumiseen. Useimmille varakkaille mikään näistä ei ollut osunut kohdalle. Voiko lempeässä kuplassa elävä ymmärtää, että kaikilla asiat eivät ole yhtä hyvin?

Nyt – samaan aikaan kun yritykset maksavat

ulos ennätysosinkopottia – esittää hallitus yhdessä työnantajapuolen kanssa, että vyötä on kiristettävä. Vaikka moni taloustieteilijäkin sanoo, että lääke on väärä ja saattaa tappaa potilaan, myydään meille mallia, jossa ostovoima tipahtaa tuntuvasti. Sitten voidaan yhdessä ihmetellä, kun kotimainenkin kysyntä romahtaa ja pieniä palvelualan yrityksiä alkaa kaatua kuin heinää elokuussa. Jos kysyntää ei ole, eivät yritykset palkkaa yhtään enempää työvoimaa, vaikka siitä tehtäisiin miten halpaa tahansa.

Tai sitten minä en vain osaa tuntea empatiaa suuryritysten johdon ja Suomen hallituksen suuren tuskan edessä. ■

Brist på empati

JAG HAR allvarligt börjat misstänka att de politiker, företagare liksom höglavlönade direktörer som beslutar om Finlands angelägenheter lider av någon sorts massivt empatiunderskott. Det verkar nämligen vara fullkomligt omöjligt för dem att förstå hur livet är för lågavlönade och inte ens hur det är för medelklassen med normala inkomster.

För denna elit är en sänkning ”på några procent” av lönen förvisso absolut sett en stor summa, men när man ser på lönesänkningens relativa betydelse, är situationen en helt annan. För de välavlönade innebär ett par procent inte en skillnad i om du den sista veckan före lönedagen äter barkbröd eller

dina egna naglar eller om du har råd med ärtsoppa.

Den stora fattigdomsenkät som Helsingin Sanomat och forskare gjorde i fjol kan visa på en faktor som förklarar detta empatiunderskott. När man frågade respondenterna hur livet hade drabbat dem, syntes det klart att låginkomsttagarna hade drabbats av allt från arbetslöshet till långtidssjukdomar och överskuldssättning. De flesta förmögna hade inte drabbats av något av dessa. Kan den som lever i en mjukare bubbla förstå att alla inte har det lika bra?

Nu – samtidigt som företagen betalar rekorddividender – föreslår regeringen tillsammans med

arbetsgivarsidan att vi ska dra åt svängremmen. Trots att många ekonomiska experter säger att det är fel medicin och kan ta livet av patienten, säljer man en modell till oss, där köpkraften minskar kännbart. Sedan kan vi tillsammans förundra oss över att den inhemska efterfrågan minskar och små företag inom servicebranschen faller som säden för lien i augusti. Om det inte finns efterfrågan, anställer företagen inte mer arbetskraft, oberoende av hur billigt det är.

Eller så är det bara jag som inte kan känna empati för de kval som storföretagens ledning och regeringen känner. ■

Kannen kuva: Maija Ulmanen

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Työn ale ei pelasta Suomea

Kuntien takauskeskuksen toimitusjohtaja **Heikki Niemeläinen** vertaili syksyllä Hesariissa (28.10.2015) Suomen ja Ruotsin ulkomaankaupan vaihtosuhteen kehitystä. (Vaihtosuhte mittaa viennin ja tuonnin hintojen eroa.) Tulos on karu. Vielä vuonna 1999 Ruotsin vaihtosuhte oli 90 prosenttia Suomen vaihtosuhteesta. Vuonna 2011 tilanne oli päinvastainen. Suomalainen yritys saa tuotteestaan yhä huonompaa hintaa myydessään sitä ulkomailla!

1990-luvun puoliväliin asti tuotteita ja niiden viennin hintoja kiritti oma luova tuhomme. Ammattiyhdistysliikekin oli keskeinen osa luovan tuhon politiikkaa: Joka narikassa piti maksaa palkankorotukset. Ne firmat, jotka eivät tähän pystyneet, lähtivät firmojen taivaaseen. Kansantalouden voimavaroja siirtyi kasvaville aloille ja yrityksille, joiden tuotteet kelpasivat ulkomailla: Niiden ominaisuudet pärjäsivät kilpailijoiden vastaaville tuotteille. Kauppa kävi riippumatta tuotteen työkustannuksista Suomessa.

Kansainvälinen kilpailu haastoi meidät molemmat voimakkaammin 1990-luvulta alkaen ja vaihtosuhte heikkeni. Viennistä sai suuressa kuvassa yhä pienempää hintaa tuontiin nähden. Kuitenkin Ruotsi onnistui pysäyttämään vaihtosuhteen alenemisen vuoteen 2005 mennessä, Suomi ei. Mitä tapahtui?

Ei Ruotsi palkkoja laskenut. Se kehitti mekanismit,

joilla se huolehti pienten ja keski suurten yritysten rahoituksesta! Rahoitusjärjestelmä pystyi siirtämään talouden voimavarat uudessakin tilanteessa taantuvilta aloilta kasvualoille.

Suomi ei tehnyt asialle mitään. Meillä oli Nokia, joka pärjäsi alihankkijoihin, vaikka maassa ei ollutkaan kunnon yritysrahoitusjärjestelmää. Upea lippulaivamme loi meille harhan siitä, että kaikki on kunnossa: Kauppa kävi ja tuottavuus kasvoi. Tosiasiassa monet virkeät toimialat ja yritykset eivät rahoituksen puutteen takia päässeet kasvamaan.

Niemeläisen mukaan Suomen on viimeistään nyt saatettava yritysrahoituksen elementit ja rahoituksen taso vähintään keskeisten kilpailijamaiden tasolle.

Hänen mukaansa tätä kehitystyötä kuitenkin vaikeuttaa ahdas, pelkästään työkustannuksia tarkasteleva tilannekuva: ”Näkökulman laajentamisen tarve on ilmeinen: suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus pohja perustuu laadukkaille tuotteille, ei pienille työvoimakustannuksille.”

Nykyinen tilannekuvamme johtaakin varsin irvokkaisiin esityksiin: Jopa osa-aikatyötä tekevien pienipalkkaisten ihmisten on tehtävä talkootyötä vaihtosuhteen vuoksi.

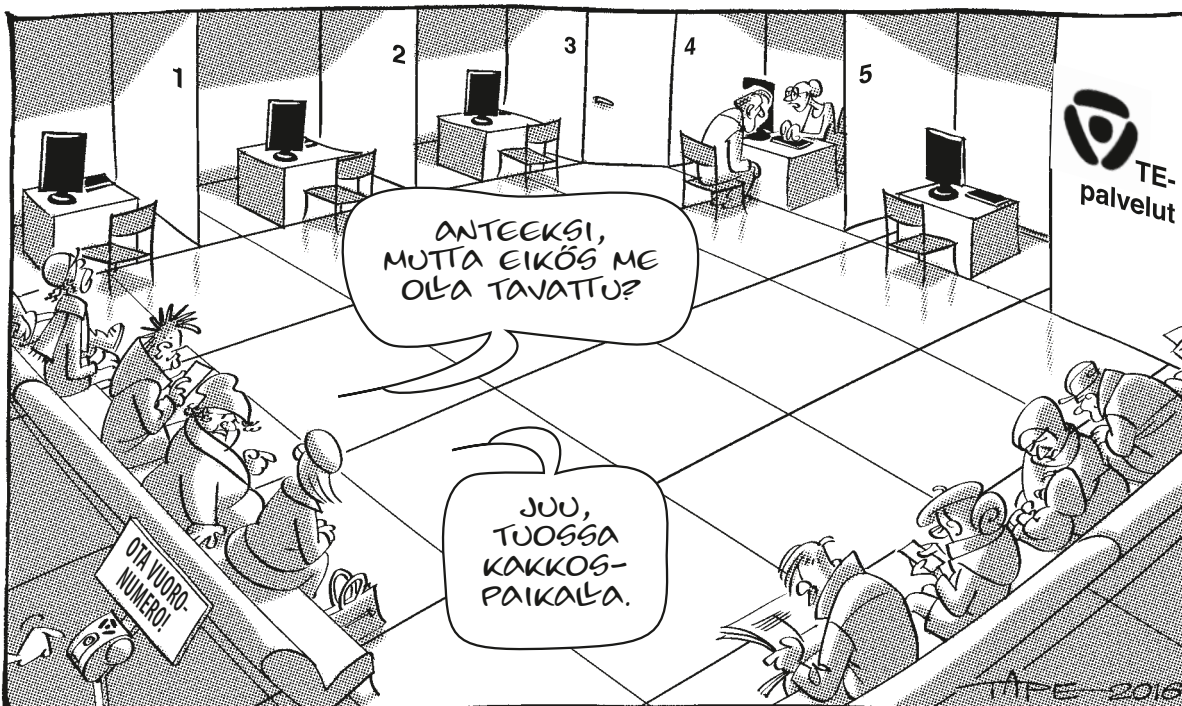
Herraisä! Herregud! ■

Kuukauden kuva

Kuvaaja: Maija Ulmanen
Paikka: Humacao, Karibia.
Aika: Helmikuu 2016

Mitä? Puerto Ricossa rakentajilla ei ole paljoa töitä vuoden vaihteen jälkeen. Ylipääntensä rakentamiseen panostaminen on jäänyt vähemmälle yhdellä Karibianmeren kauneimmalla saarella. Luksustaloja rakennetaan sinne tänne. Voisin itsekin ottaa tuollaisen pienen mökin meren rannalla. Entä sinä?

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhint
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Savon Paino Oy, Varkaus

Helsinki 2016 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 15.4.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 1.4.2016**.

2016

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
4	1.4.	15.4.
5	to 28.4.	13.5.
6	27.5.	10.6.
7	1.7.	15.7.
8	29.7.	12.8.
9	2.9.	16.9.
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä. Poikkeus: numero 5, viimeinen aineistopäivä on torstai.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Palkankorotukset

Rakennusliitto sopi viime syksynä vuosien 2014–2016 TES-ratkaisun mukaisesti yhden vuoden jatkosta kaikkiin liiton solmimiin työehtosopimuksiin. Koska vuoden 2016 palkankorotuksista päästiin yksimielisyyteen, jatkettiin sopimuksia yhdellä vuodella työehtosopimusten tekstien pysyessä ennallaan. Uusi sopimus on voimassa 28.2.2017 asti.

Palkankorotukset Tes-aloittain

Asfalttiala

Aika- ja urakkapalkkoja korotetaan 1.3.2016 tai lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 0,10 €, kuitenkin vähintään 0,43 %.

Palkkataulukot

Palkkaryhmä	€/h
1	9,99
2	13,76
3	14,63
4	15,47
5	16,33

Tuotannon palkkataulukko alle 50 tn

tuotannon kokonaispalkka		
Palkkaryhmä	€/h	€/h
1	7,54	12,70
2	10,38	15,59
3	11,02	16,26
4	11,66	16,92
5	12,31	17,57

Tuotannon tulee olla vuonna 2016 viikon tarkastelujaksolla vähintään 4,91 €/h.

Lattianpäällystysala

Palkkoja korotetaan 1.3.2016 tai lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 0,10 €/h, kuitenkin vähintään 0,43 %.

Palkkataulukot

Palkkaryhmä	€/h
0	10,51
1	12,10
2	14,28
3	15,74

Urakkapalkat

Kesken olevissa urakoissa palkkoja korotetaan 0,43 % urakan jäljellä olevassa osassa.

Urakan lopullisen laskennan yhteydessä suoritetaan vuoden 2016 yleiskorotusajankohdan jälkeisten tuntien osalta urakan keskituntiansion nosto 0,10 €/h.

Maa- ja vesirakennusala

Palkkoja korotetaan 1.3.2016 tai lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 0,10 €, kuitenkin vähintään 0,43 %.

Palkkataulukot

Palkkaryhmä	€/h
1	10,77
2	11,69
3	12,59
4	13,59
5	14,67 *)
6	15,91 **)

*) ammattitutkinnon tasoinen ammattitaito

***) erikoisammattitutkinnon tasoinen ammattitaito

Urakkapalkat

Urakkahintoja korotetaan 0,43 %.

Maalausala

Palkkoja korotetaan 1.3.2016 tai lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 0,10 €/h, kuitenkin vähintään 0,43 %.

Palkkataulukot

Palkkaryhmä	€/h
1	9,93
1B	11,28
2	12,31
3	13,73
4	15,01
5	16,17

Urakkapalkat

Kesken olevissa urakoissa palkkoja korotetaan 0,43 % urakan jäljellä olevassa osassa.

Urakan lopullisen laskennan yhteydessä suoritetaan vuoden 2016 yleiskorotusajankohdan jälkeisten tuntien osalta urakan keskituntiansion 0,43 % nosto.

Rakennustuoteteollisuus

Palkkoja korotetaan 1.3.2016 tai lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 0,10 €, kuitenkin vähintään 0,43 %.

Työnvaativuusluokan mukaiset palkat

Vaativuusluokka	€/h
1	9,62
2	10,06
3	10,52
4	11,01
5	11,52
6	12,05
7	12,59

Nuoret työntekijät	€/h
Alle 17-vuotiaat	8,13
Alle 18-vuotiaat	8,51

Lisät

Lisä	€/h
Iltavuorolisä	1,33
Yövuorolisä	2,29
Olosuhdelisä	0,68
Kaivoslisä	2,09

Suorituspalkat

Uusien palkkamääräysten voimaantulon jälkeen käytäntöön otettavien uusien urakkahintojen, osaurakka- ja palkkiopalkkaushinnoittelujen tulee perustua sanottuna päivänä voimaan tuleviin hinnoitteluperusteisiin.

Vanhoja urakkahintoja, osaurakka- ja palkkiopalkkaushinnoitteluja käytettäessä sanotun päivän jälkeen on niitä siten tarkistettava, että ansio nousee 0,43 % 1 kohdassa mainituin tavoin. Osaurakoissa ja palkkiopalkkatöissä palkankorotus voidaan toteuttaa korottamalla vain palkan kiinteää osaa tai vain palkan liikkuvaa osaa tai korottamalla molempia siten, että ansioon saadaan yleiskorotuksen edellyttämä korotus tunnilta.

Pääläluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun erilliskorvaus

Edustettavien työntekijöiden määrä	€/kk
10 – 50	69,74
51 – 100	87,16
Yli 100	130,68

Talonrakennusala

Palkkoja korotetaan 1.3.2016 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 0,10 €, kuitenkin vähintään 0,43 %.

Palkkataulukot

Palkkaryhmä	€/h
1 Aloitteleva työntekijä	9,93
2 Vähän kokemusta omaava työntekijä	11,28
3 Aloitteleva ammattilainen	12,44
4 Ammattilainen	13,78
5 Kokenut ammattilainen	15,06
6 Erittäin kokenut ammattilainen	16,17

Urakkapalkat

Kesken olevissa urakoissa palkkoja korotetaan 0,43 % urakan jäljellä olevassa osassa.

Talotekniikka-ala

Henkilökohtaisia aikapalkkoja (PTP + HPO) korotetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.3.2016 tai lähinnä sitä 0,10 €, kuitenkin vähintään 0,43 %.

Kuukausipalkkoja korotetaan 17,30 €.

Palkkataulukot

Palkkaryhmä	€/h
S	10,26
1	12,54
2	14,98
3	15,78
4	16,70

Urakkapalkat

Putki- ja ilmastointiasennusalan normituntikerroin 16,13 €/NH.

Putkieristysalan urakkahinnoittelun rahakerroin 3,57 €/yks.

Korotuksen vaikutus huomioidaan tehtyjen tuntien suhteessa.

Palkkiopalkkaustyöt (könttäurakat)

Työt, joista palkkiopalkkaussopimus on tehty ennen lähinnä 1.3.2016 alkaneen palkanmaksukauden alkua, maksetaan tehdyille tunnille erillisenä lisänä 0,07 €/h tilikausittain seuraavan palkankorotusvaiheen alkuun saakka. Tätä erillistä lisää ei vähennetä suorituspalkkaussummasta.

Työt, joista palkkiopalkkaussopimus on tehty ennen 1.6.2015 tai lähinnä sen jälkeen alkaneen palkanmaksukauden alkua, maksetaan tehdyille tunnille erillisenä lisänä 0,13 €/h (0,06 + 0,07) tilikausittain seuraavan palkankorotusvaiheen alkuun saakka. Tätä erillistä lisää ei vähennetä suorituspalkkaussummasta.

Vedeneristysala

Palkkoja korotetaan 1.3.2016 tai lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 0,10 €/h, kuitenkin vähintään 0,43 %.

Palkkataulukot

Palkkaryhmä	€/h
1	9,92
2	12,49
3	14,56
4	16,39

Urakkapalkat

Urakkapalkkoja korotetaan 0,43 %. Keskeneneräisissä urakoissa maksetaan 0,10 € urakan jäljellä oleville tunneille. ■

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa:

Uutta eAsiointi -palvelussamme

Vaihda maksuilmoitukset saapumaan tekstiviestillä

Maksuilmoituksen ansiopäivärahan tai vuorottelukorvauksen maksamisesta voit jatkossa valita toimitettavaksi myös tekstiviestillä matkapuhelimeesi. Uuden palvelun saat valituksi käyttöön eAsioinnin Omat asetukset -sivulla.

Tekstiviestimaksuilmoituksessa on tieto maksettavasta jaksosta, maksupäivästä ja tilille maksettavasta määrästä. Tekstiviesti lähetetään käsittelypäivän iltana tai viimeistään seuraavana aamuna.

Maksuilmoituksen voi valita toi-

mitettavaksi joko postitse tai tekstiviestinä. Maksuilmoitus on aina nähtävillä myös eAsioinnin Tilanne-tiedot -sivulla.

ePikahakemus – nopea tapa täyttää jatkohakemus

Pikahakemus on kokonaan työttömälle tai kokonaan lomautetulle tarkoitettu esitäytetty jatkohakemus, joka on tavallista jatkohakemusta nopeampi ja helpompi täyttää.

Pikahakemuksen voi lähettää, jos tiedoissa ei ole tapahtunut muu-

toksia. Palvelu ehdottaa pikahakemusta automaattisesti neljän kalenteriviikon jaksolle, jos edeltävä hakemus on ollut kokonaan työtöntä tai lomautettua aikaa. Jos tiedoissa on tapahtunut muutoksia edelliseen jaksoon nähden, voi pikahakemukselta siirtyä täyttämään normaalin jatkohakemuksen.

Pikahakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä yhdessä muiden jatkohakemusten kanssa. ■

Byggbranschens arbetslöshetskassa informerar:

Nytt på vår eTjänst

Byt till att få meddelande om utbetalning som sms

Du kan i fortsättningen välja att få meddelandet om att inkomstdagpenningen eller altermöringsersättningen har betalats som sms till din mobiltelefon. Du kan välja den nya tjänsten på eTjänstens sida Inställningar.

Sms:et har uppgifter om för vilken period betalningen gäller, vilken dag utbetalningen sker och vilket belopp som betalas in på kontot. Sms:et skickas på kvällen den dag ansökan behandlades eller senast följande morgon.

Du kan be om att få meddelandet om betalning antingen per post eller per sms. Meddelandet om betalning finns också alltid på eTjänstens sida Lägesinformation.

eSnabbansökan – ett snabbt sätt att fylla i fortsatt ansökan

Snabbansökan är en förhandsinfilld fortsatt ansökan för helt arbetslösa eller helt permitterade och det går snabbare och lättare att fylla i den.

Du kan skicka in snabbansökan, om du inte känner till att det har skett

några förändringar. Tjänsten föreslår automatiskt en snabbansökan för perioder på fyra kalenderveckor, om du under tiden före ansökan har varit helt arbetslös eller helt permitterad. Om det har skett ändringar i dina uppgifter sedan den förra perioden kan du gå från snabbansökan till att fylla i en normal fortsatt ansökan.

Snabbansökningarna behandlas i den ordning de kommer in tillsammans med andra fortsatta ansökningar. ■

Rakentamisen suhdannetilanne kohenee

Rakentaminen on supistunut yhtäjaksoisesti neljä vuotta. Tänä vuonna rakentaminen kääntyy vihdoin 2,5 prosenttiin kasvuun, ennakoi Rakennusteollisuus RT helmikuisesa suhdanteiden välitarkistuksessaan.

Rakentamisen näkymät ovat tällä hetkellä kaikista toimialoista valoisimmat, vaikka rakennusyritysten tilauskannat ovat edelleen alle normaalitason.

– Rakentaminen kehittyi myönteisesti tänä vuonna, sillä uudisrakentamisessakin on viimein odotettavissa kasvua. Rakentaminen toi-

mii nyt poikkeuksellisesti kansantalouden veturina. Alahan on pitkäkestoisten projektien vuoksi jälkisyklinen eli reagoi tyypillisesti muita toimialoja hitaammin talouden muutoksiin”, RT:n pääekonomisti **Sami Pakarinen** sanoo.

Pakarisen mukaan rakentamisen kasvua selittävät hyvin alhainen lähtötaso, kasvavien kaupunkiseutujen rakennustarpeet ja suuret yksittäiset hankkeet sekä korjausrakentamisen tasainen nousu. Tulevan kehityksen kannalta ratkaisevaa on, miten investoinnit lähtevät liikkeelle kevään

aikana. Jos uusia investointipäätöksiä ei synny, rakentamisen kasvu voi typistyä tähän vuoteen.

Talonrakennustöiden aloituksia arvioidaan kertyvän tänä vuonna 32 miljoonaa kuutiometriä, joka on saman verran kuin edellisvuonna. Uudisrakentamisen määrä kääntyy kasvuun, mutta maa- ja vesirakentaminen polkee paikallaan. Liike- ja teollisuusrakentaminen virkoo usean heikon vuoden päätteeksi. Myös julkinen rakentaminen kasvaa sairaala- ja kouluverkoston uudistamistarpeiden myötä. ■

SAK avaa maahanmuuttajien työsuhdeneuvonnan

SAK neuvoa maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä työelämän kysymyksissä maaliskuusta alkaen. Lakimies antaa työsuhteeseen liittyviä neuvoja puhelimitse ja sähköpostitse, myöhemmin myös asiakaspalvelupisteessä. Lisäksi hän välittää työelämä tietoa maahanmuuttajajärjestöille sekä kouluttaa ammattiliittoja ja työpaikkojen luottamusmiehiä maahanmuuttoasioissa.

– Tämä on ensimmäinen ulko-

maalaistaustaisille työntekijöille tarkoitettu matalan kynnyksen neuvontapalvelu, joka tarjoaa maksutonta lainopillisia työelämäneuvoja, SAK:n maahanmuuttoasioiden asiantuntija **Eve Kyntäjä** sanoo.

Maksuttoman työsuhdeneuvonnan avulla SAK auttaa maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä kohtamaan asemaansa työelämässä.

– Jos työntekijä tietää oikeutensa ja ymmärtää työelämän aakkoset,

hätä on vaikeampi viilata linssiin. Erilaisesta kulttuurista ja vailla kielitaitoa olevilla työntekijöillä on suurempi riski joutua työelämässä ongelmiin kuin kantasuomalaisilla, Kyntäjä painottaa.

Pakolaiskriisi ja turvapaikanhakijoiden määrän lisääntyminen alleviivaavat SAK:n maahanmuuttoasioiden asiantuntijan Eve Kyntäjän mukaan neuvontapalvelun tarkeyttä. ■

Rakennusliitto neuvottelee työehtosopimukset ensi talvena

Rakennusliiton hallitus päätti perjantaina 4.3.2016 pitämässään kokouksessa, että liitto neuvottelee uudet työehtosopimukset ensi talvena ennen nykyisen sopimuskauden umpeutumista. Näin ollen alalla ei ole tänä keväänä tarpeen käynnistää neuvotteluja työehtosopimusten muuttamiseksi. Rakennusliiton hallitus totesi niin ikään, että yhteiskuntasopimuksessa määritelty kilpailukyypaketti on jo käytössä rakennusalalla.

Rakennusliiton kaikilla sopimusaloilla tehdään pisintä työaikalain sallimaa 8 tunnin työpäivää ja lomat ovat vuosilomalain mukaisia. Päivittäistä työaika ei siis voi enää pidentää tai lomia lyhentää. Suurensa osassa yrityksiä on lisäksi paikallisesti sovittu, että ns. pekkaspäiviä ei pidetä. Mitään laillista keinoa lisätä työaika ei näissä yrityksissä olisi edes olemassa. Toisin on monella kuukausipalkka-alalla, joilla päivittäinen työaika on 7 tuntia 15 minuuttia ja lomat vuosilomalaissa säädetyt pidempiä.

Rakennusliiton solmimissa työehtosopimuksissa on paljon määrittäviä paikallisesta sopimisesta ja tämä mahdollisuus on jo järjestäytymättömien työnantajien käytössä. Vaatimuksia työehtosopimuksen lisäajoustoista ei ole viime vuosina esiintynyt.

Rakennusalan yritysten työvoiman käyttö on myös ainutlaatuisen joustavaa. Tilauskannan vaihtelun aiheuttamat lomautukset ja irtisanomiset saadaan pääosin panna täytännön ilman yhteistoimintalain edellyttämiä neuvotteluja.

Yhteiskuntasopimuksen selviytymislauseke, joka oikeuttaisi palkkojen alentamisen vaihtoehtona irtisanomiselle tai lomautukselle, ei sovellu mitenkään rakennusalalle. Suomessa työskentelee vuosittain kymmeniä tuhansia ulkomaaisia rakentajia ulkomaisten yritysten palveluksessa. Työehtosopimuksen mahdollisuus alittaa vähimmäispalkat tulisi välittömästi ulkomaisten yritysten käyttöön ja lakeja sekä sopimuksia noudattavien yritysten kilpailuasema muuttuisi entistä vaikeammaksi.

Rakennusliiton kaikki työehtosopimukset ovat voimassa helmikuun 2017 loppuun. Liitto käy aikanaan työehtosopimusneuvottelut omista lähtökohdistaan huomioiden työmarkkinoiden yleisen palkkalinjan. ■

RAKENNUSLIITTO ry
Hallitus 4.3.2016

Havainnekuva Keski-Pasilaan rakentuvasta Triplasta.

Mistä Tripla on tehty?

Paljon vettä, vaarallisia kaasuja, hyvää fiilistä ja tiukkoja aikatauluja.

Helsingin Pasilan Tripla on yksi Suomen tämän hetken suurimmista rakennustyömaista. Parhaimmillaan YIT:in työmaalla tulee työskentelemään yli tuhat rakentajaa. Nyt rakentajia on noin 300.

Maija Ulmanen

Olemme Pasilan Triplassa, josta tulee Helsingin toinen keskusta – asuntoja, kauppakeskus, hotelli, parkkihalli ja tietenkin juna-asema, joka on koko työmaan ajan käytössä normaalisti, infrapuolen työsuojeluvälitettu **Jukka Meski** YIT:stä kertoo.

Tripla on noin 100 miljoonan euron infrarakennusurakka. Työmaalla on tähän mennessä pantu pystyyn tukiseiniä ja paaluja. Pasilan asemalta on purettu seiniä ja lattiaita. Lisäksi Itä- ja Länsi-Pasilaan yhdistävään siltaan tehtiin laajennus.

– Kyllä meillä oli aikamoinen savotta paalutuksessa. Tulin työmaalle viime juhannuksena, jolloin työstä oli tehty arviolta yksi kahdeksasosa. Vasta juuri ennen joulua saimme syvimmillään 33 metriin tapahtuneet paalutukset valmiiksi. Tämän jälkeen pääsimme varsinaisesti teke-

mään ”oikeita töitä”, työsuojeluvälitettu **Raiko Ridal** sanoo.

Ilman pieniä vastoinkäymisiä talvesta ei Triplan työmaakaan selvinnyt. Pakkanen yllätti suomalaiset rakentajat. Koneet jäätyivät kiinni. Vettä oli joka paikassa, mikä hankaloitti osaltaan jo valmiiksi vaikeaa työtä.

– Siinä kohtaa ei auttanut kuin seisoa tumput suorana ja ihmetellä, Meski toteaa.

Vaaralliset kaasut mietittyvät

Ridal on tekemisissä maa-aineksen kanssa päivittäin, myös sen pilaantuneen. Täysin riskitöntä tämä työ ei ole.

– Eniten minua pohdituttaa piiloutunut elohopea. Se oikeasti panee puntin hieman tutisemaan. Tällä hetkellä tiedossamme on kahden A4:n verran vaarallisia aineita, jotka löytyvät Keski-Pasilan maaperästä, Ridal toteaa.

Mittauksia aineiden pitoisuuksista suoritetaan päivittäin. Työmaalla on jatkuvasti 4-7 pilaantuneiden maiden valvojaa. Suurimmat myrkkyaainepitoisuudet on löydetty Pasilan juna-aseman alapuolelta. Tämä luo omat vaikeutensa työskentelylle.

– Aseman pienissä tiloissa haju kiteytyy vahvasti. Pahimmat löyhkät ovat kuitenkin aseman ulkoseinämällä ja keskiosassa.

YIT:in työterveyshuolto on ker-tonut työntekijöille oireista, joita voi

tulla vaarallisten kaasujen kanssa työskentelystä. Joillekin nämä hajut aiheuttavat allergisia reaktioita tai sydämen pistelyitä. Toisille aineet eivät aiheuta minkäänlaisia oireita.

– Eihän se kauhean mukavalta tunnu, että tietää työskentelevänsä riskialueella, mutta se on sanottava, että työnantaja on huolehtinut erittäin hyvin suojavarustuksesta. Se on enää sitten itsestä kiinni, haluaako pysyä elävien kirjoissa vai ei, Meski kiteyttää.

Triplan työmaata hallitsevat tällä hetkellä infra-ammattilaiset, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa rakentajien pääsyn työmaalle.

”Tiukat aikataulut ovat työturvallisuusriski”

– Onhan se niin, että siinä kohtaa kun meidän ”myrkkymaijat” käyvät mittaamassa arvot ja toteavat, että pitoisuudet ovat korkeat, suojapuku ja -maski on puettava päälle. Tyhmä on, joka ei niin tee, Raidal sanoo tiukasti.

Triplan työmaalla on käytetty myös jalkapesureita, jotka estävät sen, ettei myrkyllinen aines pääse leviämään ympäriinsä

–Lisäksi työmaan siivous tapahtuu joka päivä, että ei tässä voi enää työantajaa syyttää panostuksen puutteesta, työsuojeluvaltuutettu **Harri Valtonen** sanoo ja naurahtaa.

Tarkkailevien silmien alla

– Työmaan laajenemisesta ja monimutkaistumisesta kertonee se, että silloin kun tulin kesällä töihin oli kaksi sivua perehdytysmateriaalia ja näytettiin pari dia-kuvaa. Sen jälkeen todettiin ”Ei muuta kuin kentälle.” Nyt perehdytysmateriaalia on liki viisikymmentä sivua ja koko tilaisuus kestää työmaakerroksen kanssa rapiat kaksi tuntia. Vuosien vieressä ja ulkomaalaisten työntekijöiden lisääntyessä perehdytys epäilemättä paisuu, Ridal kertoo.

Pasilan työmaa on liikenteen solmukohtassa. Paikassa risteytyvät niin julkinen, kuin yksityinen ja kevytliikennekin. Tämä luo vaikeutensa jo pelkästään työmaan kulkureitien suunnittelulle.

– Työmaan poikki, toiselle puolelle, ei mennä, vaan kaikki, mitä kuljetaan, viedään yläpuolelta, julkista reittiä pitkin. Ainoastaan kävellen pääsee toiselle puolelle, Meski sanoo.

Lisäksi tarkkailevia silmiä on joka puolella. Työmaan ympäriltä löytyy Aluehallintovirasto, Yle ja tuhansia silmäpareja. Työsuojelupäällikkö kertoo, että hänelle tulee lähestulkoon viikoittain puhelu huolestuneelta kaupunkilaiselta, joka ihmettelee, meneekö kaikki nyt pykälien mukaan.

– Toisaalta sehän on hyvä, että ihmiset huolehtivat työntekijöiden ja kolmansien osapuolten turvallisuudesta, vaikka enemmissä määrin puhelut koskevat yksittäisiä ongelmakohtia itse työmaassa tai liikenteen keskeytymisessä. Ihmiset ovat kovin kiinnostuneita. työsuojelupäällikkö **Erno Martin** toteaa.

Louhintojen aikaan liikenne jou-

dutaan pysäyttämään laajalta alueelta maksimissaan noin viideksi minuutiksi kerrallaan. Tämä haittaa yleistä liikennettä vilkkaassa kaupunkiosassa.

– Pyrimme siihen, että hidastamme liikenteen soljumista mahdollisimman vähän. Junaradoilla tehtävät työtkin teemme yöaikaan, jotta kaikki radat ovat käytössä päiväsaikaan. Tokihan tämä luo jo valmiiksi tiukkaan aikatauluun lisäpainetta, koska yöllä tehtävä työ on hidasta ja jo pelkästään tavaroiden liikutteluun menee oma aikansa, joka on pois itse työteosta, Martin kiteyttää.

Junaliikenteen odottamaton, ratatarkon ulkopuolella aiheutuva junan pysähtyminen aiheuttaa mittavat taloudelliset sanktiot, mikä luo totta kai painetta niin rakentajille kuin työhöndollekin. Työnteko on valmisteltava mahdollisimman pitkälle päivällä, jotta yöllä tapahtuva työskentely olisi mahdollisimman jouhevaa ja turvallista.

– Suunnittelijoiden olisi pohdittava työturvallisuutta jo alkuvaiheessa projektia. Hankkeen aikataulu on todella tiukka, sillä kauppakeskus avataan käyttäjille jo vuoden 2019 joulukuussa. Olen sitä mieltä, että tiukka aikataulu on aina työturvallisuusriski. Tässä hankkeessa korostuu hyvän ennakkosuunnittelun, aikataulutuksen ja töiden yhteensovittamisen tärkeys. Aikataulut yksinkertaisesti sitovat käsiäni liikaa, työsuojelupäällikkö Martin sanoo hiukan tuottuneena.

Läheltä piti tilanteita ei Pasilasassa ole juurikaan tapahtunut. Voimakkaan tuulen takia parit pressut ovat lähteneet lentelemään, mutta vakavammilta turmilta on välttytty.

– Yksi pikku tilanne sattui eräänä syksyisenä päivänä, kun olimme paa-luttamassa tukiseinää junaradan lähellä. Voimakkaan tuulen takia suojamatto, joka oli tehty täkkäysmatoista, oli lähtenyt liikkumaan, jonka seurauksena vesi tuli patsaan lailla ylös. Tietenkin siihen samaan syssyyn raitteille tuli juna, jonka päälle lensi vesipisaroihin. Työt seisautettiin heti ja olin itsekin junankiskoilla harja kädessä pyyhkimässä junaa ja miettimässä, mitä ihmettä täällä teen. Jälkikäteen hymy on ollut herkässä sitä tilannetta miettiessä, Radal tarinoi. ■

Työmaan perustiedot

TRIPLA on suuri rakennushanke, johon kuuluu kolme korttelia. Triplan kokonaislaajuus on yhteensä noin 183 000 kerrosneliötä. Tripla valmistuu vaiheittain vuosina 2019–2022.

Työmaa sisältää: Pasilan rautatieaseman saneerauksen, kauppa-keskuksen, toimisto- ja asuinrakennuksia, Pasilan uuden sillan rakentaminen ja vanhan sillan perusparantaminen

YIT:n omarahoitteinen hanke, johon sisältyy KVR-urakoiden osia HKR:lle

Kustannusarvio: runsas 1 miljardi euroa

Pääurakoitsija: YIT Rakennus Oy.

Pääsuunnittelu: Arkkitehdit Soini & Horto Oy

TYK-VALMENNUKSESTA TUKEA TYÖSSÄ JATKAMISEEN!

Ovatko työkykysi ja ansiomahdollisuutesi heikentyneet tai onko lähivuosina sellaista uhkaa? Hae TYK-valmennukseen!

Kuntoutuksessa käsitellään kaikkia työkykyyn vaikuttavia elementtejä: työhön ja terveyteen sekä fyysiseen ja psykososiaaliseen hyvinvointiin liittyviä tekijöitä.

TYK-kurssi nro 63943 Rakennusliiton jäsenille, jotka työskentelevät pientyönantajien palveluksessa rakennustyömailla
Kurssijaksot:

Selvitysjakso 1	11.04.2016 - 15.04.2016
Selvitysjakso 2	23.05.2016 - 28.05.2016
Valmennusjakso 1	19.09.2016 - 23.09.2016
Valmennusjakso 2	23.01.2017 - 27.01.2017
Valmennusjakso 3	18.04.2017 - 22.04.2017
Valmennusjakso 4	25.09.2017 - 30.09.2017

Valmennuspaikkana on Avire Oy:n tilat Siuntiossa (Rantasipi Siuntion Kylpylä).

Hakemiseen tarvitset:

1. Oma hakemus (Kela Ku101)
2. Selvitys terveydentilasta Ku108 ja B-lausunto työterveyshuollosta
3. Esimiehen selvitys (Ku109)

Lomakkeet löytyvät Kelan sivuilta.

Kysy lisää:

Rauni Halttunen
p. 050 430 0306
rauni.halttunen@avire.fi

Paula Kivekäs
p. 0400 373 024
paula.kivekas@avire.fi

Tiina Nurmi-Kokko
p. 020 774 003
tiina.nurmi-kokko@rakennusliitto.fi

Rakennusrestauroijan täytyy tuntea sellainenkin asia kuin pinkopahvi.

Restauroija, ei konservoiija

Pia Filpus tuli Lapista Ikaalisiin opiskelemaan, koska häntä kiehtovat vanhat talot.

Esa Tuominen

Ensin **Pia Filpus**, 22, koulutettiin rakennusmaalariksi eli pintakäsittelijäksi. Mutta pian se ei hänelle enää riittänyt.

– Halusin laajentaa rakennusalan osaamistani. Niinpä hakeuduin opiskelemaan rakennusrestaurointia.

– Minulla oli kova polte päästä tekemään maalarintöitä mutta kun niitä ei oikein järjestynyt, ajattelin, että jos restauroijan ja maalarin yhdistelmällä löytyisi.

Restaurointia Filpus opiskelee Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksessa. Se kestää kaksi ja puoli vuotta. Filpuksen kynnet jo syyhyvät päästä alan töihin ja vanhojen puutalojen kimppuun. Helmikuun alussa hän esiintyi Tampereen Astamessuilla oppilaitoksensa näyttely-

osastolla ja näytti messuvieraille käytännössä, kuinka puuikkunoita lasitetaan ja kitataan.

Lapista etelään

Vaikka Lapissa varttunut Filpus on opiskellut Ikaalisissa pian jo pari vuotta, on hänen puheessaan säilynyt pohjoisen nuotti. Hänen kanssaan ei tarvitse vaihtaa kuin pari lausetta niin tulee selväksi, että kysymyksessä on pohjoisen kasvatti.

Lapissa ei restauroijalle kuitenkaan ole paljon töitä – historiallisista syistä: paenneet saksalaissotilaat sytyttivät sota-aikana tuleen suuren osan Lappia. Niinpä Filpuskin on joutunut sopeutumaan ajatukseen, että jos restauroida haluaa, niin pitää tulla Lapista etelämmäs.

– Maalaamista kyllä Lapissakin riittää, hän kuitenkin muistuttaa.

Filpus on aina ollut kova tekemään käsillään kaikenlaista. Niinpä maalarin oppiin meneminen tuntui luonnolliselta valinnalta teini-iässä. Ja jos joku vielä – vanhasta muistista – hämmästelee tytön innostumisesta maalaamisesta, on Filpuksella heittävä kova tilastofakta pöytään:

– Lapin ammattiopistossa Rovaniemellä meidän maalariluokassamme oli seitsemän tyttöä ja vain kolme poikaa!

Maalarinopiskelijana Filpus liittyi Rakennusliittoon, koska hänen mielestään alan työläisten etuja ajaa parhaiten juuri ammattiliitto. Jäsenyytensä säilyttämistä työelämään siirtymisen jälkeen hän pitää itseltään selvänä.

Vanha, kaunis talo on aarre

Kun Pia Filpus ryhtyy puhumaan restauroinnista, on helppo uskoa, että hän on omalla alallaan. Vanhat, hyvin säilyneet puutalot ovat hänel-

le selvästikin mieleen.

– Sellainen satavuotias, hyvin säilynyt, terve puutalo on aivan ihanteellinen restaurointikohde. Minusta vanha talo on yksinkertaisesti viehättävä – vahinko vain, että niitä on säilynyt niin vähän meidän päivimme asti. Ja on ikävää, että esimerkiksi kirvesmiehen koulutuksessa ei paljon kerrota vanhojen talojen rakenteista.

Ikaalisissa Filpus on oppinut hirsipaikkausten tekoa, veistämään kirveellä hirttä, ikkunapuiden korjausta, pinkopahvitusta... Entisaikojen maalejakin hän on opiskellut; niin sisä- kuin ulkomaaleja.

– Tuntuu siltä, että korjausrakentaminen on entistä suosittumpaa. Monet ostavat vanhoja rintamamies-taloja ja niiden restaurointi ei aina olekaan ihan yksinkertaista puuhaa.

– Varsinkin täällä etelässä monet etsivät netistä tietoa vanhoista rakenteista ja katselevat iäkkäitä puutaloja ”sillä silmällä”.

Maankuulu, vanha kunnan Rajaportin sauna Tampereen Pispalassa on restaurointiopiskelijoiden harjoitus-työkohteena joka vuosi. Myös Pia Filpus on vuorollaan käynyt kalkitsemassa saunan löylyssä mustuneita seiniä.

Rajaportin saunaa kalkitsemassa

Tampereen vanhin, yhä toiminnassa oleva yleinen sauna, valtakunnallistakin kuuluisuutta saavuttanut Rajaportin sauna Pispalassa on joka vuosi restaurointiopiskelijoiden harjoittelukohteena.

Niinpä **Pia Filpuskin** kävi vuorollaan kalkitsemassa saunan mustuneita seiniä.

– Kovissa löylyissä saunan seinät olivat tulleet mustiksi. Me harjasimme ja pesimme ne painepesurilla. Palomuurin halkeamat korjasimme kalkkirappauksella. Kalkittavat pinnat käsiteltiin ensin kalkkivedellä ja vasta sitten ne maalattiin kalkkimaalilla.

– Se oli todella mielenkiintoista työtä. Sisällä oli niin kosteaa, että

suojalasiens linsit menivät koko ajan huuruun.

Kalkitsemistyössä ahertaneiden opiskelijoiden oli pukeuduttava koko ruumiin peittävään suojapukuun, koska kalkkimaali on erittäin syövyttävää. Hanskatkin teipattiin pukuun kiinni, ettei iho vain olisi päässyt kosketuksiin kalkkimaalin kanssa.

– Siitä huolimatta yksi porukastamme sai pahan palovamman kämmenselkäänsä kun kalkkimaalia pääsi kaikista varoimista huolimatta hanskojen ja suojapuvun hihan välistä iholle.

Kalkkimaalin valmistaminen oli oma operaationsa. Se syntyi sekoittamalla keskenään kalkkitahnaa ja kalkkivettä. ■

Vanhan ikkunan kittaaminen on Pia Filpuksen mielihommaa. Sitä hän esitteli myös helmikuun alussa Tampereen Asta-messuilla.

Mielityökohteekseen Filpus mainitsee vanhojen ikkunoiden restauroinnin. Hänen mielestään monen vanhan talon ikkunanpuutteet ovat vielä pelastettavissa eikä niitä ole syytä vaihtaa uusiin. Eikä varsinkaan sellaisiin, joissa on käytetty muuta materiaalia kuin puuta.

Keväällä Filpuksella alkaa harjoittelujakso, jonka on määrä jatkaa kesälomaan asti. Hän on hakenut harjoittelupaikkaa useammastakin rakennusfirmasta, mutta helmikuun alussa ei ollut vielä harjoittelupaikka varmistunut

– Lappi minua tietysti vetää puoleensa. Mutta olen kyllä henkisesti varautunut siihen, että ainakin muutama vuosi pitää olla töissä etelässä. Sitten kun kokemusta kertyy, voi ehkä siirtyä taas pohjoiseen.

Restaurointi ja konservointi?

Monelta rakennusalaa tuntemattomalta saattavat käsitteet ”restaurointi” ja ”konservointi” mennä iloisesti sekaisin. Vaan eivät mene Pia Filpukselta. Hän olisi valmis vaikkapa pitämään luennon käsitteiden erosta:

– Restaurointi tulee latinankielisestä sanasta ”restaurare”. Jos sen kääntää suoraan, niin se tarkoittaa jälleenlaittamista. Siis rakennuksen tai sen osan palauttamista tietyn aikakauden asuun.

– Konservoinnin kantasana taas on latinankielen ”konservare”. Se

merkitsee säilyttämistä. Kysymys on siis toimenpiteistä, jotka säilyttävät rakennuksen ulkomuodon mahdollisimman pitkään muuttamatta sen ulkonäköä ja alkuperäisiä materiaaleja.

Ikaalisten oppilaitoksessa Filpus on oppinut myös käsitteen ”halvan harha”. Sen on restaurointiopiskelijoiden päähän iskostanut arkkitehtinsinööriopettaja, joka on jaksanut kritisoida rakennusteollisuudessa vahvana jylläävää raha ratkaisevamentaliteettia.

– Halvan harhassa on kysymys siitä, että tehdään hankintoja, jotka nyt näyttävät edullisilta, mutta eivät pidemmän päälle ole kestäviä.

– Esimerkiksi vanhan talon alkuperäinen ikkuna on paljon kauniimpi kuin uusi, tehdasvalmisteinen. Jälkimmäisiä markkinoidaan ”huoltovapaina”, mutta oikeasti ne ovat korjauskelvottomia. Jos esimerkiksi alumiiniosa menee rikki, koko ikkuna on vaihdettava. Sen sijaan, jos alkuperäisessä ikkunassa on lahoa, voidaan se korjata puupaikkauksella. Itse asiassa vanhoja puisia ikkunoita voi uudistaa lähes loputtomiin.

Jos restauroinnista innostuneelle Pia Filpukselle jää vapaa-aikaa, käyttää hän sen mieluiten liikuntaan. Hiihtäminen, laskettelu ja kahva-kuula ovat hänen suosikkilajejaan.

– Ja lumilautailua harrastan aina kun siihen vain on mahdollisuus! ■

20.–21.8. / HOTELLI KORPILAMPI / ESPOO

SUPERRAKSA

K-18 SUPERIN JA RAKENNUSLIITON 18–35-VUOTIAILLE JÄSENILLE

BENJI-HYPPY!

ALLASBILEET (MUISTA VARUSTUS)

ILTABILEET (SAMA TAI ERI VARUSTUS)

DJ ALIJAS

...JA PALJON MUUTA OHJELMAA!

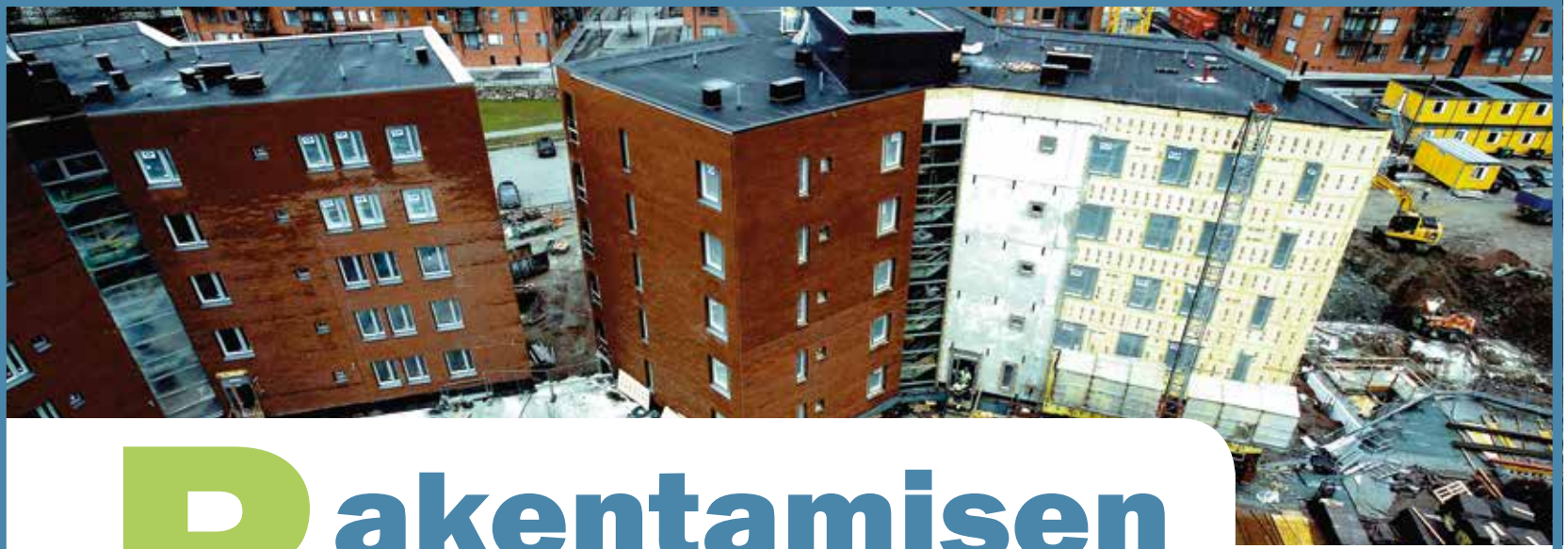
RAKSANUORET.RAKENNUSLIITTO.NET/SUPERRAKSA
LISÄTIEDOT: IDA / 040 630 2740 #SUPERRAKSA

Rakennusliitto

SUPER

Super nuoret

turva vakuutusyhtiö

Rakentamisen laatuteko 2016

Kenelle rakentamisen hyvä laatu on kunnia-asia?

Kenen asenteesta ja ammattitaidosta kannattaa ottaa oppia?

Kuka ansaitsee näkyvän tunnustuksen laadukkaasta työstään?

Kehu kaveriasi tai ilmoita itsesi Rakentamisen laatuteko 2016–kilpailuun.

Kilpailu on tarkoitettu rakennustyömailla tai rakennustuotteita valmistavissa tehtaissa toimiville työntekijöille, työryhmille, työnjohtajille, projektipäälliköille tai valvojille. Heidän laatutekonsa voivat liittyä mm. menetelmiin, työtapoihin, oivalluksiin, yhteistyökykyyn, asenteisiin ja ammattitaitoon.

Ilmoittautumisen tulee tapahtua 31.5.2016 mennessä kilpailusivustolla osoitteessa www.rakennusteollisuus.fi/laatuteko.

Ilmoittautumisen yhteydessä esitetään vapaamuotoinen kuvaus laatuteosta ja sen tekijästä tai tekijöistä sekä lyhyt perustelu.

Kilpailuraati valitsee ehdotusten joukosta kuusi (6) laatutekoa ja niiden tekijää kilpailun finaaliin. Kaikista tehdään esittelyartikkelit ja -videot, jotka julkaistaan kilpailun järjestäjien tiedotuskanavissa syys-lokakuussa 2016.

Kilpailun voittajan valitsee finalistien joukosta maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen.

Rakentamisen laatuteko 2016 –kilpailun voittaja julkistetaan ja palkitaan torstaina 13.10.2016 FinnBuild-messuilla Helsingin Messukeskuksessa. Messuilla esitellään kaikki finalistit.

Lisätietoja: laatuteko@rakennusteollisuus.fi

Rakennusteollisuus

RALA
RAKENTAMISEN LAATU

Rakennusliitto

Rakennuslehti

Pölyntorjunnan mutkia

Vuonna 2009 kesäkuussa tuli voimaan asetus rakennustyön turvallisuudesta. Tuon asetuksen yksi tiukimmista uusista vaatimuksista oli pölyntorjunta rakennustyömaille. Asetus edellytti työmaita mittaamaan pölyn haitallisia pitoisuuksia ja mitä lähempänä haitallisia raja-arvoja ollaan, sitä useammin pölyn raja-arvoja pitäisi mitata.

Asetuksen edellyttämää mittausta tai pölyttömyyttä eivät lunastaneet talonrakennustyömaat, eivätkä työsuojeluviranomaiset valvoneet työmaatarkastuksien yhteydessä asetuksen edellyttämällä tavalla. Pölyntorjunta alkoi parantua ja kehittyä isommissa talonrakennustyömaille vasta, kun rakennustyömaiden työturvallisuutta mittaava TR-mittari päivitettiin mittaamaan asetuksen edellyttämällä tavalla työmaan pölyttömyyttä.

TR-mittauksen prosenttiluvut putosivat kalibroinnin jälkeen huomattavasti, koska talonrakennustyömaat olivat pölyisiä ja pölyntorjunta oli olematonta. Asetuksen vaatimuksien ja TR-mittarin kalibroinnin myötä talonrakennustyömaille on tullut keskusimureita harja- ja kumilastasiivouksen tilalle. Työstä syntyvää pölyä ei enää niinkään siirrellä lattialla tai tomuteta ilmaan kumilastojen ja perussiivousharjojen avulla.

Asetus määrittää myös, että muun muassa konekäyttöiset hiomakoneet, sirkkelit ja piikkauskoneet pitäisi varustaa kohdepoistolla, jotta koneen käytön yhteydessä muodostuva pöly saataisiin poistettua sen syntymäkodassa, ettei pöly leviäisi koneiden käyttäjän hengitettäväksi tai muualle työilmaan.

Remonttien ja uudisrakennuskohteiden yksi suurimpia pölyn aiheuttajia ovat seinien ja kattojen tasoitetyöt ja valmiin tasoitetyön hiominen.

Parhaiten tasoitetuista syntyvän pölyn vähentämisessä onnistuttaisiin, kun maalausalan seinätasointeissa siirryttäisiin valmistasoitteiden käyttöön. Valmistasoitteiden tuleminen katavasti talonrakennustyömaille edellyttäisi työmaan päätoimittajilta ja tilaajilta sitä, että urakkakilpailujen yhteydessä edellytettäisiin maalausliikkeitä antamaan tarjouksensa käyttäen seinätasointeissa valmistasoitetta.

Valmistasoitteiden koostumus ja seinäpintojen täyttöominaisuudet ovat erilaisia kuin kuiva-aineesta sekoitetun seinätasoitteen. Valmistasoitteiden seinäpintojen elementti- tai kipsilevy-pintojen tulee olla hyvin tehtyjä, mikä ei tällä hetkellä läheskään aina toteudu. Jotta talonrakennus-

ala ja maalausala ottaisivat laajasti käyttöön valmistasoitteet, tulisi urakoitsijoiden kokea, että siirtymisestä niihin olisi myös myönteisiä seurauksia. Ja onhan niitä.

Luonnollisesti maalausalan urakoitsijoilla pitäisi syttyä myös lamppu sille, että maalauslalla siirryttäisiin käyttämään valmistasoitteita.

Pintaurakoitsijoiden mukaan valmistasoitteella tasoitettuja seiniä hiottaessa syntyy vähemmän pölyä, kuin hiottaessa kuiva-aineesta tehtyä seinätasointeja. Kotiin ei tarvitse lähteä valkoisena pölyn peitossa olevana myllärinä. Valmistasoite on aina tehdasvalmisteisena tasalaatuista ja pisarakattojen ruiskuttamisen jälki on todella hyvä. Valmistasoitteella tehty seinäpinta on ”kovempi” ja pohjan imukykyyn tasaamiseksi ei tarvita maalia niin paljoa kuin perinteisesti on tarvittu. Maalinkulutuksen ollessa vähäisempää, syntyy säästöjä urakoitsijalle. Kaiken kruunaa, kun tasoitteen seikoittamiseen tarvittavaa vettä ei tarvitse roudata ties mistä.

Rakennusliiton ja sen aikaisen Maalarimestariliiton välillä yritettiin jo vuonna 2002 tehdä maalausalan työehtosopimuksen tekstiä seuraavasti:

”Allekirjoitusosapuolet ovat yksimielisiä siitä, että tasoitetoissa tulee käyttää valmistasoitteita aina alustojen ja työmaan olosuhteiden salliessa. Osapuolten ja Työterveyslaitoksen yhteistyössä tekemän tutkimuksen pohjalta voidaan maalareiden ja tasoittemiesten työturvallisuutta lisätä ja ammattitaitoja vähentää käyttämällä valmistasoitteita, jolloin ilmassa olevat pöly- ja hiukkaspäästöt vähenevät merkittävästi.”

Vuonna 2002 maailma ei ollut vielä siinä mallissa, että sen aikainen Maalarimestariliitto ja sen yritykset olisivat kuitanneet edellisen tekstin ja siirtyneet käyttämään valmistasoitteita. Toivottavasti aikaa on kulunut tiimalasissa riittävästi ja nimensä vaihtanut Maalarimestariliitto ja sen jäsenyritykset siirtyivät laajasti käyttämään valmistasoitteita. Päästäisiin maalauslalla ja rakentamisessa vähemmän pölyäviin ja turvallisiin työympäristöihin. ■

Tapio Jääskeläinen,
työsuojelusihteeri

Hanhikivi ei ole vielä valmis, mutta Karekivi on

”Täällä kaikki tehdään toisin”

Heikki Korhonen

Monesti väitetään, ettei työmaita enää perusteta samalla tavalla kuin ennen. Silloin rakennustyömaa ”perustettiin”, nyt tuodaan paikalle työmaakopit ja aloitetaan.

Fennovoiman Hanhikivi 1 -ydinvoimalatyömaalla Pyhäjoella on kuitenkin toisin: perustamiseen, suunnitteluun ja monenmoiseen harkintaan käytetään paljon aikaa, koska aina kun puhutaan ydinvoimasta, puhutaan turvallisuudesta.

– Kyllä aika lailla eri tavalla mennään kuin perinteisellä työmaalla, myöntää työmaan yhteisenä luottamusmiehenä aloittanut **Jouni Karekivi**.

Karekivellä ja yleiseksi työsuojeluvaltuutetuksi valitulla **Mikko Lehtelällä** on edessään mahdollisesti vuosien työn ydinvoimalan luottohenkilöinä.

Karekivellä ei ole samanlaista suhdetta Hanhikiveen kuin Lehtelällä, joka on paikallisia asukkaita.

– En tosin tiennyt sen kiven paikkaa ennen kuin aloitin täällä työni, sanoo Lehtelä.

Hanhikivi 1 -työmaalla tehdään mittavia valmistelevia rakennustöitä ja rakennetaan infraa ennen kuin varsinainen voimalan rakentaminen alkaa. Työt pitävät sisällään sekä Fennovoiman että laitostoimittajan laajuudessa olevia töitä, kuten esimerkiksi ruoppaustöitä, vesirakentamista, louhintoja, osan tukirakennuksista, majoituskylän alueen ja niin edelleen. Ensimmäisen kiinteän rakennuksen eli Hanhikiventien varteen nousevan koulutusrakennuksen rakennustyöt alkoivat helmikuussa 2016.

– Rakennustöitä tehdään noin 400–500 miljoonan edestä ennen kuin voimalarakennusta päästään

Pyhäjoen työmaarekisterissä on jo 135 yritystä, joista 131 on suomalaista ja suuri osa paikallisia.

edes rakentamaan, rakentamisjohtaja **Jouni Sipiläinen** sanoo.

Karekivi ja Lehtelä katsovat väliaikaisen työmaatoimiston neuvotteluhuoneesta avautuvaa laajaa maisemaa. Vielä maisema on varsin autio, sillä meneillään ovat vasta maansiirtotyöt.

Molemmilla miehillä on pitkä kokemus luottamustehtävistä: Karekivellä rakennusalalta, Lehtelällä maanrakennusalalta ja terästeollisuudesta. Molempien panosta on tarvittu myös liiton kovimmissa tehtävissä, muun muassa työryhmissä, aluejärjestössä ja liiton hallituksessa.

– Kyllä silti täytyy sanoa, että on tämä aika iso urakka ennen kuin ollaan maalissa, he myöntävät.

Pyhäjoella työskentelee nyt päivittäin vasta reilut 100 työntekijää.

– Suurimmillaan työntekijämäärä on vuosina 2020–2022, jolloin rakentajia on enimmillään yhtäaikaista noin 4 000. Pelkästään raudoittajia tarvitaan ”muutama sata”, Karekivi sanoo.

Nyt työmaarekisterissä on tosin jo 135 yritystä, joista 131 on suomalaisia.

”Mitä lähempää, sitä edullisempää”

Hanhikivi 1 -ydinvoimalatyömaalle tehtiin jo keväällä 2014 työmaasopimus. Siinä ovat mukana ammattiliittojen lisäksi Fennovoima ja laitostoimittaja RAOS Project Oy. Sen mukaisesti työmaan yhteiseksi luottamusmieheksi ja työsuojeluvaltuutetuksi valittiin Rakennusliittoon kuuluvat henkilöt.

– Sopimus varmistaa sen, että

ydinvoimalan rakentamisessa noudatetaan suomalaista lainsäädäntöä ja yhteistyökäytäntöjä. Siinä soviin muun muassa tietojen vaihdosta, ongelmatilanteiden ratkaisusta, ammattiliittojen edustuksesta työmaalla sekä käytännön keinoista harmaan talouden estämiseksi, Karekivi luettelee.

Lehtelän mukaan on erittäin hyvä, että he ovat jo tässä alkuvaiheessa mukana työmaalla osallistumassa pelisääntöjen rakentamiseen.

– Yhteisesti rakennetut turvajärjestelyt ja pelisäännöt helpottavat kaikkien työtä. Niistä saa hyvän selkänöjan sitten, kun vilkkaampi kausi alkaa. Tällaista ajattelua ja toimintaa tarvittaisiin työmailla enemmänkin, sanoo Lehtelä.

– Täällä noudatetaan suomalaisia työehtosopimuksia, majoitus-

Pyhäjoella tehdään vielä seuraavat pari vuotta maansiirtotöitä ja rakennetaan muun muassa hallintorakennus, paloasema ja koulutuskeskus.

Fennovoiman Hanhikivi 1 -ydinvoimalatyömaalla aloittaneet yhteinen luottamusmies Jouni Karekivi ja yleinen työsuojeluvaltuutettu Mikko Lehtelä ovat olleet alusta lähtien rakentamassa turvallisuus- ja työsuojelukäytäntöjä.

määräyksiä ja lainsäädäntöä. Se merkitsee sitä, että mitä lähempää työntekijä löytyy, sitä parempaa ja edullisempaa yritykselle. Silloin firman kulut ovat selvästi pienemmät. Voisi siis arvioida, että paikalliset rakentajat työllistyvät aika hyvin, Karekivi laskee.

”Tiukka linja on ymmärrettävä”

Voimalatyömaalla tulee luonnollisesti myös ulkomaisia työntekijöitä. Jotkut ovat olleet jo huolissaan heidän kotoutumisestaan, toiset taas epäilevät heidän tekevän työnsä kiireellä ja häipyvän.

Rakentamisjohtaja Jouni Sipiläinen tosin tarkentaa, ”ettei ydinvoimalassa tehdä töitä kiireellä”, vaan jokainen työvaihe on suunniteltu ja harkittu.

Pyhäjoella työmaan vaikutus näkyy jo selvästi: työmaa-autoja liikkuu paljon, yritysalueille on tullut uusia yrityksiä, ainoa ravintola myy lounaita vilkkaasti ja asuntorakentaminen on vilkastunut.

Voimala tarjoaa valmistuttuaan noin 450–500 pysyvää työpaikkaa.

Karekivi ja Lehtelä ovat nyt tyytyväisiä siihen, että työmaalla käyttöön otettu työmaarekisteri on erittäin kattava ja toimiva.

– Siihen merkitään muun muassa työmaiden perustiedot, yritysten perustiedot, urakkasopimusten tiedot ja sopimuksen arvo, Karekivi kertoo.

Sen lisäksi työntekijöistä merkitään tietysti henkilötietojen ja veronumeron lisäksi palkkatiedot, pätevyudet, erityistyöluvat ja turvallisuusselvitykset. Työmaalla tehdään myös huumetestit.

– Tässä suhteessa linja on jo erittäin tiukka, mutta niin sen pitää olla. Turvallisuus on meillä ehdottomasti ykkösasia, sanoo Mikko Lehtelä.

”Suunnitelmat tulevat, työt kulkevat”

Pyhäjoella tehdään myös hyvin paljon yhteistyötä viranomaisten kesken. Viranomaispiste tulee työmaan välittömään yhteyteen.

– Työmaan viranomaispisteessä voivat työskennellä verottajan ja po-

liisin lisäksi vaikka AVI:n tarkastajat. Näin on ainakin oletettavissa, että tieto kulkee hyvin ja asiat ratkeavat nopeasti.

Suunnitelmien mukaan Pyhäjoen voimala rakennetaan ”avaimet käteen” -periaatteella tuottamaan sähköä. Virran pitäisi kulkea vuonna 2024. Fennovoimalla on laitoksen toimitussopimus venäläisen Rosatomin tytäryhtiön Raos Projektin kanssa. Rakentamislupahakemuksen mukaan turvallisuudelle tärkeän automaation toimittaa Rolls Royce tai Schneider Electric.

Fennovoiman projektijohtaja **Minna Forsström** sanoi Talouselämä-lehdessä, että ”toimitussopimusten täytyy ratketa tämän vuoden aikana”.

Fennovoima puolestaan saa valmiiksi voimalan turvallisuussuunnittelun ja toiminnallisen arkkitehtuurin tämän kevään aikana. Järjestelmäsuunnittelun käsittely alkaa Stukissa syksyllä 2016.

Vaikka kaikki luvat ja sopimukset eivät ole vielä valmiina, voidaan rakennustöitä tehdä Fennovoiman riskillä kunnan rakennusluvan varassa. Pelkästään maansiirto- ja maanrakennustyöt kestävät kuitenkin pari vuotta. ■

Työmaarekisterin sisältämät tiedot

- Työmaiden perustiedot
- Yritysten perustiedot
- Urakkasopimusten tiedot
- Sopimuksen arvo
- Henkilötiedot
- Sotu
- Veronumero
- Verokortti
- Tuntipalkka
- Pätevyudet (mm. suoritettu tulokoulutus) ja erityistyöluvat
- Suppea turvallisuus selvitys
- Huumetestit
- Työturvallisuuskortti
- Työterveyskortti
- Läsnäoloseuranta
- Kulunvalvonta

Rakennusliiton metsästysammuntakisat

Nokiolla 11.6.2016 klo 8.30

Rakennusliitto järjestää metsästysammuntakilpailut kesäpäivien yhteydessä. *Kisajärjestelyistä vastaa Nokian Seudun Ampujat.*

Lajit:

Metsästyshaulikko, -hirvi, -trap, -luodikko.

Sarjat:

alle 18 v, naiset, miehet alle 50 v, miehet yli 50 v, miehet yli 60 v ja joukkue.

Kilpailupaikka:

Nokian Seudun Ampujien ampumarata, Ruutivuorentie 78, Nokia

Ilmoittautuminen:

kaikkien lajien osalta samalla kertaa 16.5. mennessä ilmoittautumislomakkeella (löytyy kesäpäivien tapahtumasivulta rakennusliitonkesäpäivät.fi) osoitteeseen

Jukka Lindgren, Rakennusliitto, Tampereen aluetoimisto Sorinkatu 4, 33100 Tampere

tai sähköpostilla jukka.lindgren@rakennusliitto.fi

 Rakennusliitto

VALTTI-KORTTIA VILAUTTAMALLA SAAT MEILTÄ PAREMMAN HUONEEN JA ILMAISEN ILTASAUNAN!

Tarjoamme kaikille rakennusalan ammattilaisille Eurohostel-luokan huoneet edullisempien Reilaaja-huoneiden hinnalla – ja kaupan päälle vielä ilmaisen iltasaunan ja WiFin sekä ilmaisia leffoja! Kolmen hengen huoneessa yövytte meillä alk. 25,30 €/hlö/yö. **Etu on voimassa kaikille Valtti-henkilötunniste-kortin haltijoille.**

KYSY MYÖS EDULLISIA TYÖVIKKOPAKETTEJA!

Eurohostel Helsinki
Puh. 09 622 0470 www.eurohostel.fi

Tätä on työelämä nyt

Tilastokeskuksen työelämäbarometrissä näkyy pelko irtisanomisista ja uudelleentyöllistymisen heikoista mahdollisuuksista.

Johanna Hellsten

Tilastokeskus on tiedustellut suomalaisten käsityksiä työelämästä Työolobarometrisaan jo vuodesta 1992 lähtien. Barometri on palkansaajille tehtävä kyselytutkimus, jossa esitetään kysymyksiä työelämän laatuun liittyvistä kysymyksistä. Vuoden 2015 barometriin vastasi 1741 palkansaajaa.

Mitä sitten vuodesta 2015 kävi selville?

Noin 90 prosentilla palkansaajista työkyky on parantunut. Toisaalta arviot työllisyystilanteesta ovat menneet huonompaan suuntaan jo viisi peräkkäistä vuotta; kolmannes on epävarma oman työpaikan säilymisestä. Vastaajien ikä vaikuttaa selvästi siihen, miten ihmiset uskovat löytävänsä uusia töitä, mikäli vanha työ menee alta. Kun 18–24-vuotiaista 90 prosenttia uskoo työllistyvänsä nopeasti uudelleen, uskoo samaan vain 48 prosenttia 55–56-vuotiaista.

Kun työntekijöiltä kysyttiin mahdollisuuksista vaikuttaa oman työpaikan toimintaan, näkyy selkeä ero työntekijöiden ja toimihenkilöiden välillä; vain 29 prosenttia työntekijöistä koki, että heillä on hyvät mahdollisuudet osallistua siihen.

Ylempien toimihenkilöiden kohdalla luku oli 61 prosenttia.

Kiire vaivaa työntekijöitä. Puolet palkansaajista kokee työtehtäviä olevan liikaa työntekijämäärään nähden.

Yksi ikävimpiä tietoja tutkimuksessa on, että määräaikaisiin koetaan kohdistuvan aiempaa enemmän syrjintää. Jopa 15 prosenttia palkansaajista sanoi vuonna 2015, että sitä esiintyy omassa organisaatiossa.

Tilastot yksinään jäävät aina kovin etäisiksi. Siksi halusin tietää, mitä omat jäsenemme ajattelevat tutkimuksessa esiin nousseista kysymyksistä.

Kiirettä pienellä porukalla

Parikymppinen **Tiina** (nimi muutettu), työskentelee 60 hengen aliurakointiyrityksessä määräaikaisena. Hän arvelee oman työntantajansa taloudellisen tilanteen olevan tällä hetkellä hyvä, sillä töitä riittää.

– Toisaalta tuntuu, että pomot haluavat liikaa rahaa, sillä töitä tehdään hirveällä kiireellä ja liian pienellä porukalla, Tiina sanoo.

Toisaalta, vaikka töitä riittääkin, on Tiina sanojen mukaan ”ukkoa lentänyt pihalle”, joten erityisen varmana hän ei omaakaan työpaikkaansa pidä, vaan pelkää, että vuoden si-

sällä ei välttämättä töitä ole hänelläkään.

– En tiedä, miten työllistyisin sen jälkeen. Varmasti se olisi vaikeaa. Olin vuoden työttömänä ennen tätä työsuhdetta ja soittelin ja lähetelin sähköpostia suunnilleen joka ikinen päivä yrittäessäni löytää työtä. Se oli todella vaikeaa.

Tiina miettii, että pitäisikö hänen siinä tapauksessa opiskella lisää ja yrittää sitten muuta.

Tiina ei koe, että hän pääsisi vaikuttamaan esimerkiksi oman työpaikkansa kehittämiseen.

– Kyllä se niin menee, että mestari sanoo mitä tehdään. En ole päässyt vaikuttamaan.

Määräaikaisena Tiinalla on suoraan kokemusta siitä, miten määrä-

aikaisia työntekijöitä kohdellaan.

– Työntekijäporukka on ottanut minut todella hyvin mukaan alkunakkoluulojen jälkeen ja olen päässyt tekemään kaikkea. Ongelma on enemmän se, että mestarit eivät oikein uskalla antaa tehtäviä.

Tiinalla ja muulla porukalla on parhaillaan vetämässä pyyntö siitä, että porukkaa koulutettaisiin yhdessä uudessa tekniikassa.

– Jää nähtäväksi, päästäänkö koulututtamaan.

Hyvin menee

Aivan toisenlaista näkökulmaa edustaa nelikymppinen ison firman pääluottamusmies **Ville** (nimi muutettu). Hänellä ei luonnollisestikaan ole aivan ensimmäisten joukossa

”En usko, että saisin uusia töitä. Olen mennyt suoraan peruskoulusta töihin, eikä minulla ole mitään koulutusta. Ennemmin työnantaja ottaa nuoren töihin, eikä tällaista vanhaa, jolla on jo kremppoja”, viisikymppinen Kalervo arvelee.

pelkoa irtisanomisesta. Firmalla myös menee hyvin.

– Yrityksellä menee helvetin hyvin ja se tekee alan huipputulosta. Tosin kovaan tulokseen on päästy hallintoa supistamalla, Ville kertoo.

Ville ei usko, että seuraavan vuoden aikana väkeä olisi enää tarkoitus vähentää.

– Lomautukset ovat tietenkin eri juttu, arkipäivää alalla. Nyt kevättä kohden mennessä on täystyöllisyys, mutta syksyllä otetaan taas lomautukset käyttöön.

Ville pohdiskelee tovin, kun häneltä kysyy omista työllistymismahdollisuuksista, mikäli jostain syystä työpaikka kuitenkin menisi alta.

– Kyllä työllistyisin hyvin, mikäli olisin valmis tinkimään eduista, menemään pienempään firmaan töihin ja aloittamaan reissuhommat. Niitä täällä on aina tarjolla, hän loppulta vastaa.

Ville pääsee vaikuttamaan työpaikallaan paljon yrityksen toimintaan. Hän järjestää työntekijöiden koulutuksia ja kokee itsekkin pääsevänsä käyttämään erikoisosaamistaan hyvin työssään. Työnantaja on myös ollut valmis kouluttamaan Villeä järjen rajoissa.

– Työmääränikin on sopiva. Voin aika hyvin delegoida ja aikatauluttaa omia töitani, hän kertoo.

Määräaikaisten syrjimisestä hän on sitä mieltä, että omassa firmassa sitä ei tapahdu.

– Olen itsekkin päässyt vaikuttamaan siihen; tessiä on noudatettava ja kaikille on oltava samat säännöt. Olen kuitenkin kuullut monessa paikassa juttellessani muiden luottamusmiesten kanssa, että syrjintää tapahtuu. Jos työnantajalla on vakituisia työntekijöitä ja sitten sellaisia, jotka ovat kaksi kuukautta töissä, on aika selvä, ettei heihin satsata ja että heitä sorsitaan. Valitettavasti.

Vaikeaa nyt, mutta uskoa riittää

Kolmekymppinen **Susanna** (nimi muutettu) on juuri saanut tiedon kuukauden määräaikaisesta lomautuksesta. Alle 30 työntekijän firmalla ei mene hyvin.

– Meillä menee tosi huonosti juuri nyt. Minulla alkaa maanantaista lomautus. Palaan töihin kuukauden päästä, Susanna kertoo.

Hän ei kuitenkaan usko, että firmalla loppuisivat työt kokonaan.

– Itse olisin viimeisten lähtijöiden joukossa, koska olen luottamus-tehtävissä. Jos niin käy, ei yrityksellä enää taida olla hirveästi mahdollisuuksia.

Susannalla riittää uskoa omiin mahdollisuuksiinsa työllistyä, mikäli pahin kuitenkin tapahtuisi.

– Rakennusalan vaikuttaa olevan elpymässä ja luotan siihen, että töitä löytyy.

Susanna kokee, että hän voi josain määrin vaikuttaa omaan työhönsä työpaikalla.

– Kyllä jos on ollut ideoita, niitä ainakin on kuunneltu. Työnjohto on tietysti kiireistä, että ei niihin ideoihin ehditä hirveästi kuitenkaan tart-

tua, hän toteaa.

Susanna ei mielestään pääse käyttämään ihan kaikkea osaamistaan työssään. Toisaalta hän kertoo saaneensa myös oppia työssään uusia taitoja.

Kiireen Susanna tunnistaa hyvin.

– Välillä tuntuu siltä, että pitäisi olla neljässä paikassa yhtä aikaa, kun tulee työpiikkejä. Meillä ei palkata kiireapulaisia. Tilanne aaltoilee paljon.

Myös määräaikaisten syrjintään hän on törmännyt omalla työpaikallaan.

– Entisen toimitusjohtajan aikana oli niin, ettei määräaikaisille olisi haluttu antaa mitään työsuhte-etuja, jotka koskivat vakituisia työntekijöitä. Tällä hetkellä meillä ole määräaikaisia, mutta voisoin kyllä kuvitella, että sellaista tapahtuisi edelleen. He ovat heikommassa asemassa, vaikka lain mukaan niin ei saisi olla, Susanna sanoo.

Vakituisia henkilökuntaa työnantaja kuitenkin kouluttaa ahkerasti.

– Kun meillä aika moni halusi suorittaa ammattitutkinnon, ei työnantaja tykännyt siitä heti, sillä se tarkoittaa, että ihmisten palkkoja pitäisi nostaa. Asiassa päästiin kuitenkin yhteisymmärrykseen. Korttikoulutuksiin on aina ollut helppo päästä.

Vanhempi ei saisi enää töitä

Viisikymppinen, pienessä betonialan yrityksessä töitä tekevä **Kalervo** (nimi muutettu) arvelee, ettei työnantajan tilanne ole tällä hetkellä kovin hyvä.

– Aika huonolta näyttää. Sen huomaa jo siitä, että jos pitäisi jotain varaosaa hankkia, niin ei saa ruveta tilaamaan. Pari isoa työmaata auttaa vähän. Ilman niitä olisi tosi heikkoa.

Yrityksessä ei kuitenkaan ole tällä hetkellä ketään lomautettuna, eikä Kalervo usko oman työpaikansa olevan uhattuna. Hyvä niin, sillä miehen usko työnsaantimahdollisuuksiin ei ole kovin vahva.

– En usko, että saisin uusia töitä. Olen mennyt suoraan peruskoulusta töihin, eikä minulla ole mitään koulutusta. Enemmän työnantaja ottaa nuoren töihin, eikä tällaista vanhaa, jolla on jo kremppeja, Kalervo arvelee.

Kalervon mukaan hän ei pääse vaikuttamaan yrityksen toimintaan tai työtapoihin. Myöskään työntekijöiden koulutukseen ei siellä panosteta.

– Ei taida olla rahaa sellaiseen, mutta ei se (työnantaja) muutenkaan pane väkeä kouluun. Sellaiset koulutukset käydään, jotka on ihan pakko.

Huonoista ajoista huolimatta Kalervon työpäivät ovat kiireisiä.

– Tekemistä riittää ja hommaa on pakko vaihtaa, ennen kuin edellinen on saatu edes loppuun.

Töiden määrästä huolimatta Kalervo ei koe pääsevänsä käyttämään koko ammattitaitoaan.

– Ennen oli laajempialaisesti töitä; aikaisemmin pystyi itse suunnittelemaan esimerkiksi murskauslaitteita ja hitsaamaan. Nykyään ostetaan kaikki ulkoa, hän kertoo. ■

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

Tulevat koulutukset

LUOTTAMUSMIEHET

Jatkokurssit

21.– 23.3. Lm-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
4.– 6.4. Lm-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi

TYÖSUOJELUVALTUUTETUT

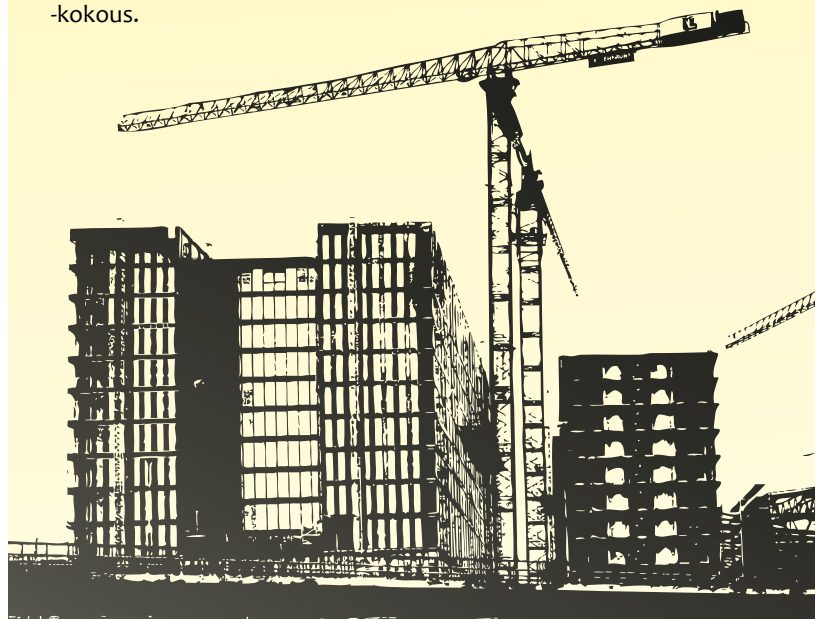
Jatkokurssit

21.– 23.3. Tsv-jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
4.– 6.4. Tsv-jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi
25.– 27.4. Tsv-jatkokurssi, osa 3, Kirkkonummi

JÄRJESTÖKOULUTUS

14.- 15.5. Sosiaalinen media järjestötoiminnassa

Tule tutustumaan, miten voit luottamushenkilönä tai osaston toimijana viestiä sosiaalisessa mediassa. Kurssilla tutustutaan erilaisiin esimerkkitapauksiin. Selvitetään, miten järjestetään verkkoneuvottelu tai -kokous.

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamusteh-
tävässä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutus sopimuksen
mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta
täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työn-
antajalta koulutus sopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa
opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Järjestökurseista,
jotka eivät ole työntajatuun piirissä, liitto maksaa koulutettavien
opetuksen, majoituksen, ruokailun ja matkakulut. Matkakustannuk-
set korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla (alle
300 km 0,25 €/km).

Pyydä työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssi-
hakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintova-
paata. Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkit-
se siihen kurssien ajankohdat.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@
rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ koulutus, PL 307, 00531 Helsinki.

Lisätietoja:

koulutus@rakennusliitto.fi

Juhani Lohikoski 050 366 1171

Sissi Kähkönen 020 774 3076

 Rakennusliitto

Kivimiesten kätenjälkeä, josta hohkaa lämpö. Tulikivi on maailman suurin lämpöä varavien tulisijojen valmistaja.

Mikä on lusta?

Lusta on nimitys kivijuonteiden suunnalle. Kiveä voidaan sahata myötälustaan (pintakivi) tai vastalustaan (esimerkiksi arinakivi). Lustansuunta on tavallaan sama kuin puulla vuosirengas. Lustansuunnalla on suuri merkitys lämmönjohtamiseen eri tuotteissa.

Tervetuloa Nunnanlahdelle, Kivimiesten kuningaskuntaan

Teksti ja kuvat Eeva Vänskä

Kivi on kaunista. Väliin, jalostamisen aluksi, pölyistä, ja muodotonta, mutta työstövaiheittain vuolukivi paljastaa luonteikkaan pintansa ja tuo iloa monessa ympäristössä.

Uunit ja takat lienevät ne Tulikiven tunnetuimmat tuotteet, mutta yrityksessä tehdään myös rakennuskiveä kuten laattoja, keittiötasoja ja saunankiukaita.

Nunnanlahden kylällä on kaksi eri kivialan yritystä: NunnaUuni sekä Tulikivi. Kiveä louhitaan avolouhoksella, jossa raaka-aine on kirjaimellisesti kivenheiton päässä tehtäistä.

Monta laitosta

Aiemmin Tulikivellä uransa tehnyt **Pertti Hallikainen** opastaa minua alueella.

Käymme ensin Tulikiven ”vanhan tehtaan” puolella. Yksi halleista on muunnettu varastokäyttöön, kun tuotanto on viimeisen kymmenen vuoden aikana supistunut. Tässä rakennuksessa sijaitsee yksi rakennuskiven sahalinja.

Siirrymme varsinaiseen uunituotantokeskukseen, joka koostuu kolmesta hallista. A-osassa valmistuu vakiouneja, B-hallissa mittailaus-

uuneja ja C-hallissa vientimallistoja. Töitä paiskitaan kahdessa vuorossa, kun töissä ollaan.

Tapaan kivimies **Lassi Kirjavaisen** (53v.) A-hallin puolella. Hän toimii myös uunituotannon ja louhinnan pääluottamusmiehenä.

Kirjavainen kertoo, että Tulikivikonserniin kuuluu Juuan tuotannon lisäksi Suomussalmen yksikkö. Siellä tehdään kaminanverhoustuotteita, ja työntekijöitä on vajaa viisikymmentä.

– Heinäveden yksikössä työskentelee noin 30 henkeä; siellä tehdään keraamisia uunituotteita. Mukaan kuuluu myös Espoon Kovakivi, jossa noin 20 työntekijää valmistaa graniittituotteita.

Kaikkiaan Tulikivellä on tällä hetkellä vajaat 300 työntekijää. Mitä kaikkea olet itse tehnyt kivimiehen urallasi?

– Alun perin olin sahalinjalla. Olen tehnyt myös tuotelavoja pakkauslinjalla ja ollut varastohommisissa. Monipuolista on ollut, jopa vähän liikaakin, kun työtehtävät voivat vaihtua joka hetki.

Käsin ja koneilla

Lassi Kirjavainen, mitä olet juuri nyt tekemässä?

– Teen lohkoja tilaukseen. Kirjavainen näyttää käytännös-

sä, miten ohuen tiilen mallinen lohko syntyy ja kuinka pinta saadaan koristeellisen epätasaiseksi käsin lohkomalla.

– Vuolukivissä on omat metkensä ja materiaaleissa oma lustansuuntansa. Pitää tietää, millaista kivi on ja mihin päin se lohkeaa.

Kestävytyteen vaikuttaa mineraalikoostumus sekä se, miten kivessä oleva lusta suuntautuu. Kiven pinnassa erottuu toden totta pistemäisiä jyyviä, karbonaattikiteitä. Mutta mistä ihmeestä sen ”tietää”, millaista kivi on?

”Tässä työssä on pitkälti erikoisosaajia, kiven kovia jätkiä.”

– Ei sitä heti tiedäkään, mutta kun on tarpeeksi tehnyt työtä ja hankkinut kokemusta, sen oppii näkemään.

Mikä tässä työssä on vaikeinta?
– Uuden taidon oppiminen ja aloittaminen. Aiemmin kiveä työstiin käsityönä, mutta nykyään on

kehitetty eri tehtäviin koneet täällä paikan päällä. Myös muotojen tekeminen on haastavaa.

Onko kiven työstäminen väli-
neurheilua?

– Kyllä se taito on tekijällä hypypysissä ja korvien välissä. Koneet nopeuttavat ja helpottavat työn tekemistä. Yleisimmin käytän automaattisaha työssäni. Tosin riippuu siitä, mitä työtä milloinkin teen.

Työntekijä siirtyy aloittelijana kiviä tekemisestä vaativimpiin töihin sitä mukaa, kun kehittyty työs-

sään.
– Lähes kaikki mittailausuunit pystytetään tehtaalla, jolloin pitää ymmärtää esimerkiksi se, miten uuni rakentuu. Tässä työssä on pitkälti erikoisosaajia, kiven kovia jätkiä, sanoisin.

Vähennyksistä nousuun?

Lassi Kirjavaisen mielestä parasta kivialan työssä on ollut säännöllinen työpaikka tehtaalla ja osaava sekä motivoitunut henkilöstö.

– Olen tehnyt kivimiehen hommia vajaat 30 vuotta, vuodesta 1989 lähtien. Kyllä sitä haluaa edelleen uskoa, että töitä riittää jatkossakin. Vaikka on eletty vaikeita vuosia jo useita peräkkäin.

Työntekijämäärä on pudonnut puoleen Tulikiven huippuvuodesta,

jolloin konsernissa työskenteli 740 henkilöä. Miksi pudotus on ollut niin suuri?

– Asuntolämmön tuotannossa on nykyään paljon vaihtoehtoja eli suomeksi sanottuna kilpailua. On maalämpöä ja ilmalämpöpumppuja ja niin edelleen. Mutta kilpailusta huolimatta kivi on vahva vaihtoehto: se on hyvä lämmönlähde ja vanha hyväksi todettu kotimainen luonnonmateriaali.

Myös päästödirektiivien sääntely on vedetty tiukalle ja se aiheuttaa valmistajille paineita.

– Tiiliuunista saa tehdä suurin piirtein millaisen tahansa, mutta kivi-uunille on kovat päästöraajat ja säädökset.

Kirjavainen vetää keskustelun yhteen:

– Taantuma menee ajallaan, ja nyt on jo rakentamisen alalla suunta piristymään päin. Vaikka meillä on vaikeita vuosia takana, uskon nousuun.

Lassi Kirjavainen on tällä hetkellä Rakennusalan työttömyyskasosan hallituksessa toisena puheenjohtajana. Hän on mukana palkkatyöryhmässä ja tes-neuvottelukunnassa. Pääluottamusmiehenä Kirjavainen on hankkinut kokemusta yli 15 vuoden ajalta Tulikivellä.

– Olen ollut vaikuttamassa ammattiliiton eri luottamustehtävissä vuosikymmenet, ja nämä vuodet ovat kasvattaneet monellakin tapaa. Kyllä työntekijöiden tulee olla järjestäytyneitä liittoon, koska se toimii työntekijöiden edunvalvonnan moottorina.

Taito tallella

Tulikiven tuotannon ja louhoksen työsuojeluvaltuutettu **Jukka Rautiainen** (51v.) työskentelee 30-linjan katkontasahalla. Hän on sahaa-

Lassi Kirjavainen näyttää, miten vuolukivi taipuu koristepinnaksi lohkomalla.

massa uunin kansiaihioita, kun keskeytän työt.

Mikä sinun mielestäsi on ollut suurin muutos kivialalla viimeisen kymmenen vuoden aikana?

– Kyllä irtisanomiset ja työn väheneminen on se asia. On jouduttu yt-menettelyllä pitämään lomauttamismahdollisuutta yllä.

Rautiainen kertoo, että pitkään on eletty tilanteessa, jossa ”irtonaista euroa ei ole missään”.

– Kaikessa on supistettu. Ainoastaan korvienvälin tietotaito ja ihan perusasiat ovat pysyneet ennallaan.

Mitä ajattelet tulevaisuuden näkymistä?

– En usko ihmeisiin. Mutta kun ensin päästään jollekin vakaalle tasolle, pikkuhiljaa voidaan lisätä tuotantoa, Rautiainen arvioi. ■

Vanhan tehtaan yhtä hallia käytetään tätä nykyä varastona.

490:ssä vahvaa kiviosaamista

Osasto 490:n jäsenet ovat Nunnanlahden kivi- ja kaivannais-teollisuuden työntekijöitä. Heitä työskentelee kahdessa yrityksessä: Tulikivi Oyj:ssä sekä NunnaUuni Oyssä.

Osaston puheenjohtaja **Pertti Hallikainen** (63v.) sanoo, että jäsenmäärä on parissa vuosikymmenessä pudonnut.

– Työskentelin itse Tulikivellä. Siellä oli kultaiset vuodet 1990-luvun alussa, kun muu Suomi paini lamassa. Mutta vuoden 2006 jälkeen jäsenmäärä on laskenut ja on nyt noin 300.

Hallikainen kävi kivimiehen oppiin kolmikymppisenä ja työskenteli 30 vuotta Tulikivellä vaihtelevissa tehtävissä. Hän työskenteli louhoksella, sahasi hallissa ja ajoi trukkia.

– Olin myös mukana laittamassa tuotantolaitosta pystyyn Yhdysvalloissa Virginiassa.

Vuolukiven jalostaminen ei kuitenkaan silloin lähtenyt odotettuun nousuun isolla mantereella. Tehdas

oli toiminnassa vain joitakin vuosia.

– Nunnanlahden ja Juukan seudulla on monen kivimiehen pitänyt vaihtaa alaa. Osa on jäänyt työttömäksi kuten minäkin.

Vaikka työmahdollisuudet eivät juuri nyt näytä kovin paljon paremmilta, rakentaminen elpyy, ja sitä kautta myös kiviteollisuudella on mahdollisuus laajentaa.

Hallikainen ehdottaa, että päätäjät voisivat laatia maaseutua koskevan säädöksen, joka velvoittaisi rakentamaan asumuksiin tulisijan.

Eikä kuulosta yhtään hullumalta, varsinkin kun muistaa sähkökatkojen mahdollisuuden ja pelkäänsä sähkön siirtohinnaa. Puuta löytyy poltettavaksi läheltä haja-asutusalueilla.

– Nykyään on tiukat päästöraajat, savua ei saisi olla missään. Siinä on hyvä muistaa se, että ratkaisevaa on mitä poltat ja miten. Takat ja uunit on kehitetty vähäpäästöisiksi, kysymys on enemmän polttotavasta, Hallikainen muistuttaa. ■

Neljätoista vuotta osaston puheenjohtajana toiminut Pertti Hallikainen uskoo, että kiviteollisuudella on mahdollisuudet menestyä. Materiaali ja tuotteet ovat hyviä ja tuotantoa olisi mahdollista laajentaa nykyisestä.

Healthy Business

Dustcontrol®

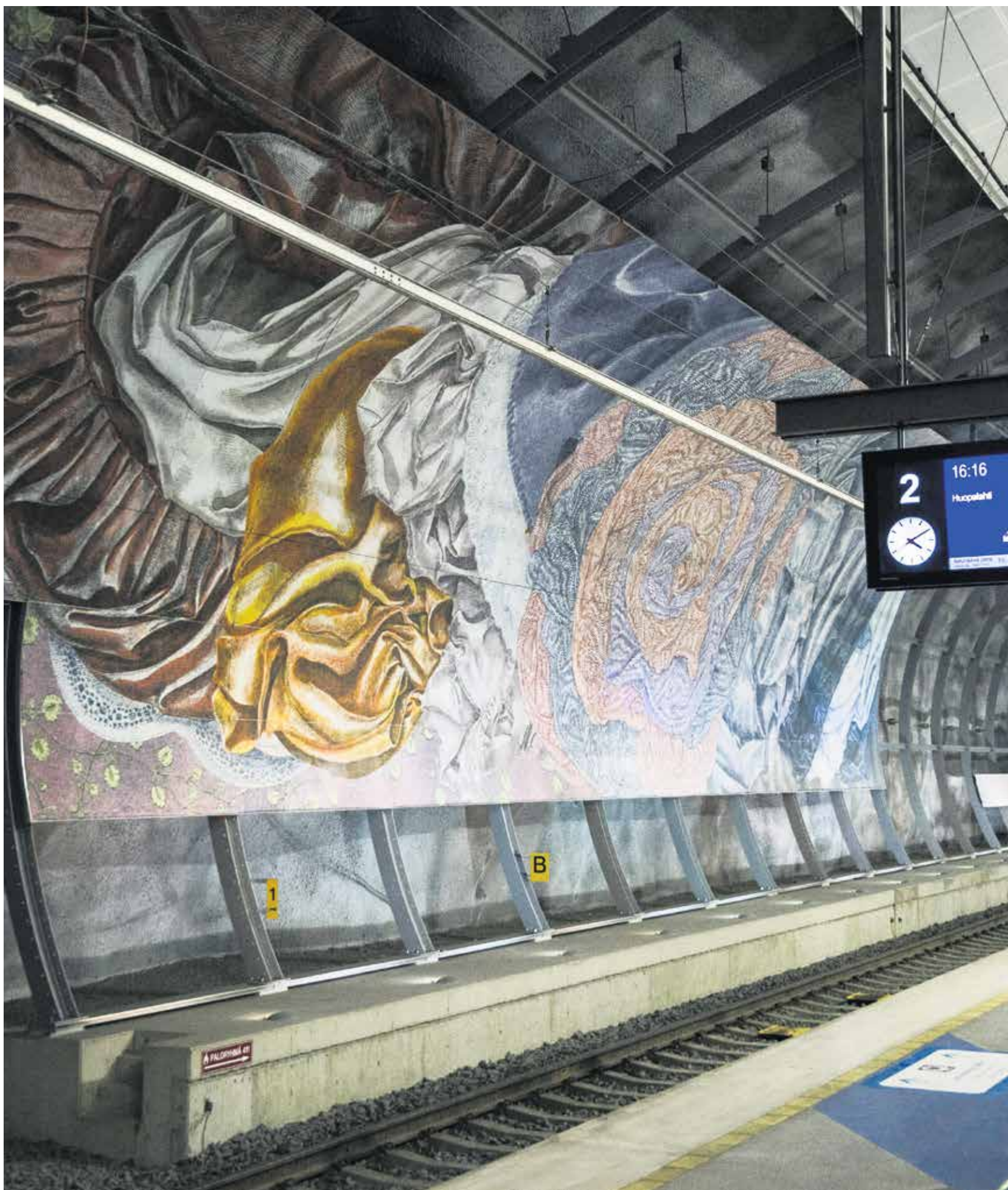
NÄKYVÄTÖN

VAARALLISIN ON SE, JOTA ET NÄE

Tietyt riskit on helppo nähdä, mutta osa vaaroista ei ole näkyviä. Pienimmät, ne sinulle näkymättömät hiukkaset tunkeutuvat keuhkojen syvimpiin osiin ja jäävät sinne.

Paras tapa on imeä näkymätön ja näkyvä pöly jo kohteesta, jossa se syntyy. Puhdas työympäristö tarkoittaa samalla tervettä työpaikkaa, vähemmän käyttöhäiriöitä ja tuotteiden korkeampaa laatua. Meillä tämä on Healthy Business.

Katso sivuilta dustcontrol.fi, miten me hoidamme pois sen, mitä et näe.

Harmaan arjen ilahduttajat

Kehäradan taide voitti vuoden 2015 ympäristötaidekohde-palkinnon.
Miten taiteilijat elävöittivät juna-asemia?

Maija Ulmanen

Värikkäimmät taiteet löytyvät Myyrmäestä, mutta myöskään lentokentän, Leinelän tai Kivistön juna-asemat eivät jää paljoa huonommaksi.

Heinäkuussa 2015 käyttöön otettu Kehärata on yksi pääkaupunkiseudun viime vuosien merkittävistä joukkoliikennehankkeista. Kehäradan taide on oiva esimerkki taiteen nivomisesta osaksi julkista ympäristöä suunnitteluvaiheesta lähtien. Taide kertoo, että tilaaja on ymmärtänyt ympäristön ainutlaatuisuuden merkityksen käyttäjälle.

Istun Kehäradan uudessa junassa. Mieleni on yhtä harmaa kuin maisemakin. Tuntuu, että kaikki talot ja ohitse kiitävät juna-asemat ovat toi-

nen toistaan masentavampia. Ihmiset suorastaan juoksevat pois junista. Ja kukapa sinne haluaisi jäädä viettämään aikaansa, jos satunnaisia nuorisojengejä ei lasketa mukaan.

Silmiinpistävää on kuitenkin se, kuinka erilainen tunnelma Vantaan kaupungin juna-asemilla on verrattuna Helsinkiin. Aivan kuin taide poistaisi kaiken negatiivisuuden, kiireen ja jopa aavistuksen arveluttavan asemiin liittyvän ennakkokäsityksen. On värejä. Aavistus huumoria. Tunnetta siitä, että elämä ei ole niin vakavaa. Ja mikä olisikaan

tärkeämpi oivallus juuri siellä, missä ihmiset kiirehtivät ja ovat menossa suorittamaan osaansa oravanpyörässä.

Kehäradan asemien käyttäjien arkea ilahduttavat asemakohtaisesti suunnitellut taideteokset. Edellisellä sivulla nähtävillä oleva **Aarne Jämsän Helman heilahdus** -teos on Helsinki-Vantaan lentokentän asemalta. Tämä on oivallinen paikka taiteelle. Yhdistyväthän asemalla junaa odotellessa suuret odotukset; matkailijoiden miitteet Suomesta ja toisaalta myös suomalaisten matkailijoiden

ajatukset tulevasta arjesta. Sinne jos minne, tarvitaan hieman väriä ja valoa.

Aivan lentokentän vieressä sijaitseva Leinelän asema on saanut yläpuolella nähtävillä olevan **Tuula Närhisen Animaatio**-teoksen ja liikenneympyrässä pönöttävän **Vesa-Pekka Rannikon Paikalliset**-monumentin. Närhisen vaikuttava Animaatio iskee junassa istujan silmiin heti asemalle saavuttaessa. Teos on humoristinen osoitus siitä, että me kaikki olemme osa luonnon kiertoa, vaikka toisinaan sen iloisesti unohtammekin. Merkilliä pantavaa kaikissa asemien taideteoksissa on juuri se, että niistä pääsee nauttimaan niin junassa matkaa jatkavat, kuin asemalla jäävät, tai sillä junaa odottavat matkustajat.

Vantaan Kivistön asema edustaa omasta mielestäni sitä hyvin perinteistä nykytaidetta, johon törmää ulkomailla. Aseman ilmettä värittää **Leonhard Lapin** teos *Arhetypal Colour Theory* ja **Ari Kujan Graafinen maisema**. Teoksien pääpaino on varmasti ollut enemmänkin siinä, että ne haluavat tuoda väriä asemalle, ei niinkään olla pitkään katseltavaa taidetta. Kaikelle on paikkansa, totean, kun hypään asemalta takaisin junaan.

Kehäradan ja sen asemien rakentamista on leimannut monen toimijan monimutkainen ja pitkäaikainen yhteispelellisyys. Ympäristötaiteen säätiö, joka palkitsi radan taiteen Ympäristötaidepalkinnolla, myönsi kunniamerkinnän nimenomaan projektin keskei-

sille tilaajaosapuolille, joita olivat Vantaan kaupunki, Liikennevirasto ja Finavia. Säätiö halusi erityisesti kiittää ja korostaa tilaajien merkittävää roolia ympäristötaiteen toteuttamisessa.

Ympäristötaiteen säätiön hallitus perusteli valintaansa toteamalla, että vaikka juna-asemien ympäristöön on kiinnitetty huomiota myös maailmalla, ovat panostukset Suomessa olleet varsin vaatimattomia ja tapauskohtaisia. Kehäradan kaltaisissa suurhankkeissa taide jää usein jalkoihin jo suunnitteluvaiheessa. Lopputuloksessa taide on kuitenkin asemien ja radan käyttäjille yksi näkyvimmistä elementeistä.

Kehäradan taiteen nostaminen viime vuoden merkittävämmäksi ympäristötaidekohteeksi haastaakin kaikki tulevaisuuden ratakankkeet kiinnittämään huomiota ympäristön visuaalisuuteen ja taiteeseen – joukkoliikenteen käyttäjien, asukkaiden, työmatkalaisten ja matkailijoiden – jokapäiväiseen ympäristöön.

Ympäristötaiteen säätiön hallitus on täysin oikeassa siinä, että Vantaan kaupunki on todella heittänyt haasteen ympäristön visuaalisuudessa niin Helsingille kuin Espoollekin ja koko Suomelle. Odotukset ovat korkealla esimerkiksi Espooseen laajentuvan metroliikenteen osalta.

Junan tullessa Helsingin puolelle, on asemien ero järkyttävä. Pääkoppaan hiipii ajatus, kuinka näillä asemilla varmasti tapahtuu yhtä sun toista. Tunnelma on kolkko ja luo-

taantyyntävä. Onneksi viimeinen asema ennen Helsingin puolelle siirtymistä on jackpot, joka siivittää tulevien karmeiden asemien ohi. Vuonna 1975 rakennettu Myyrmäen asema on kuin karkkikauppa – värikäs ja eloisa. Olen usein kuullut sanottava, että Myyrmäen asema oli aikaisemmin niin pelottava, että oli pakko kiirehtiä äkkiä pois junasta ja asemalta. Nyt asemalla on Suomen suurin katutaide-teos. Maalauksista vastaa noin kymmenen hengen taiteilijaryhmä Multicoloured Dreams, jonka teokset ovat tuttuja muun

muassa rakennustyömaa-aidoista. Taiteilijaryhmän maalaukset saavat hymyn. Se on paskapuhetta, etteikö graffititaide voisi olla hienoa ja ympäristöään elävöittävää taidetta, siinä missä perinteinen taidekin.

Kehärata on hieno asia niin matkustus- kuin taidemielessäkin. Vantaa kaupungille ja yhteistyökumppaneille ei voi muuta kuin nöyrästi nostaa hattua. Tämä jos mikä, tuo taiteen lähemmäksi normaalia arkeamme ja saa jokapäiväisestä ympäristöstämme värikkäämmän. Tämän kehityskulun ja esimerkin

toivoisi näkyvän tulevaisuudessa muissakin julkisissa tiloissa ja rakentamisessa.

Onneksi rakentamisen apuna on Prosenttitaide, joka lyhyesti sanottuna on taidehankintojen rahoitusmalli, jossa prosentti rakentamisen kustannuksista sijoitetaan taiteeseen. Prosenttiperiaatetta ovat käyttäneet muun muassa Helsinki, Vantaa, Oulu ja Salo. Prosenttitaiteen edistäminen on kirjattu hallitusohjelmaan ja opetus- ja kulttuuriministeriö käytti hankkeeseen vuosina 2014–2015 yli miljoona euroa. ■

Erikoishinnat tunnuksella **Rakennusliiton kesäpäivät 2016**

seuraavissa paikoissa:

Sokos Hotel Villa, Solo Sokos Hotel Torni Tampere, Solo Sokos Hotel Tammer, Original Sokos Hotel Ilves, Cumulus Koskikatu, Holiday Inn Tampere - Central Station, Cumulus Hämeenpuisto, Scandic Tampere City, Scandic Tampere Station ja Tampere Camping Härmälä. Majoitusvaraukset tehdään suoraan majoituspaikkoihin.

KESÄPÄIVIEN OHJELMASSA mm.

- ”Tässä me ollaan – Raksan kesäpäiväpamaus”
Finlaysonin alueella **Väinö Linnan** aukiolla 11.6. klo 12, juontajana toimii VeePee Lehto.
- **Tammerkoski-suunnis** Finlaysonin ja Tampellan alueella, pisteet tarjoavat niin tekemistä kuin tietoakin.
- **Raksanuorten vetämä rastirata**, jonka rastit vievät kesäpäivävieraita ympäri kaupunkia erilaisten tehtävien muodossa.
- **Kissa K. Issakaisen nappijahti** lapsille ja lapsenmielisille, työpaja ja leikkitala Werstaalla myös käytettävissä.
- **Rakentajien taidenäyttely** Werstaalla.
- **Lauri Viidan runoja** tulkitsee taiteilija Ahti Jokinen.
- **Pubivisa** kisataan ravintola Plevnassa.
- **Rakentajaveteraanit** tapaavat Werstaan työväentalolla.
- **Särkänniemen** elämyspuisto laitteineen kesäpäivävieraiden käytössä klo 17 alkaen ilmaiseksi.
Agents & Vesa Haaja sekä **Me And My Monkeys** viihdyttävät.
- **Karaokemestaruudesta** mitellään Särkänniemessä.
- **Jatkot** satamaravintoloissa Kaisla ja Ankkuri, viihdyttäjänä **huippuesiintyjä**.
- **Punainen Tampere – kiertoajelut** sunnuntaina 11.6.
- **Rakennusliiton metsäsäytysammuntakilpailut** Nokialla
- **Rakentajamotoristit ja -karavaanarit** kokoontuvat jo 10.6. Camping Härmälään.

**RAKENNUSLIITON
KESÄPÄIVÄT**
TAMPERE 11.–12.6.2016

Ota yhteys ammattiosastoosi ja kysy mahdollisia yhteistilauksia, kuljetuksia yms.

Taideharrastaja - rakentaja

TULE NÄYTTEILLEASETTAJAKSI

Osallistu **RAKENTAJIEN TAIDENÄYTTELYYN** Galleria Bertelissä Werstaalla.

Kysy lisää 020 774 3076.

TUTUSTU ohjelmaan tarkemmin kesäpäivien tapahtumasivuilla:

rakennusliitonkesapaivat.fi

tai kysy lisää kesapaivat@rakennusliitto.fi tai 0400 338 003

Osaan tapahtumista toivotaan etukäteisilmoittautumista.

Pyöreä ovi ja heinäseinät

Pandat syövät bambua, mökillä on bamburantatuoli ja kiinalaisen ravintolan kastikkeessa bambusiivuja. Kaikilla on jokin kosketuspinta bambuun, se aiheuttaa meissä kaikissa jotain mielikuvia. Mutta tulisiko mieleesi rakentaa bambusta kokonainen talo?

Kuvat Rito Helmi

Bambutalo kuulostaa äkkisel-tään höpsähtäneeltä. Jos sitä syödään, kuinka se kestää rakennuksissa? Ja toisinpäin: jos siitä rakennetaan, niin kuinka sitä sitten myös syödään? Vähän niin kuin söisi koivupöllipihviä tai sementtisekeittoa. Mutta kyllä vaan, bambusta on moneksi, myös rakennuksiksi.

Bambu on rakennusmateriaalina aika poikkeuksellinen. Sehän on heinää. Oikeastaan pitää puhua monikossa, sillä heinäkasvien ryhmään kuuluvia bambulajeja on noin 1 450

kappaletta. Kaikki eivät toki sovellu rakennusmateriaaliksi, mutta useampi laji kyllä.

Jokainen bambunruoko on erilainen ja niistä on turha yrittää rakentaa mitään viivasuoran standardin mukaista. Sen sijaan luovat ratkaisut ovat bamburakentajalle omiaan. Niistä saa rakennettua vaikkapa pyöreitä tai tipan muotoisia oviaukkoja: bambu saa näkemään rakentamisen uudessa valossa ja haastaa suorien muotojen perinnettä.

Lootuksenkukkia ja bambuparkettia

Bamburakentaminen on arkkitehtien, designereiden, hardcore-insinöörien ja taitavien rakentaja-ammattilaisten yhteishommaa, pitkälti käsityötä, kuten bamburakentamiseen specialisoituneen Ibukun perustaja ja luova johtaja **Elora Hardy** asiaa kuvailee. Hardy on rakentanut Ibuku-tiiminsä kanssa viiden vuoden aikana viitisenkymmentä erilaista bamburakennusta, suurimman osan Balille. Tropiikin ilmastoon bamburakennelmat soveltuvatkin ihan eri tavalla kuin Pohjoismaiden tuiskuihin. Itse asiassa trooppisilla alueilla on rakennettu bambusta jo kymmenien tuhansien vuosien ajan, joten mistään uudesta muotoikusta ei ole kyse.

Hardyn työryhmän rakennukset ovat kuitenkin aikamoisen evoluution läpikäyneitä ja monet valtavia, jopa kuusikerroksisia. Rakennukset

ovat käytännössä täysin bambuisia, teräsliitoksia lukuun ottamatta. Osa on käytännöllisiä kuten koulurakennuksia, mutta mukana on 750 neliön luksuslukaaleja ja ravintoloita, jotka ovat saaneet muotokielenensä esimerkiksi lootuksenkukista. Kaikki kylpäreistä ja viihdehuoneista lähtien on rakennettu bambusta, sananmukaisesti lattiasta kattoon, ja huonekalut päälle.

18 metriä olalla kantaen

Ennen muinoin rakennetut bambutalot ovat hävinneet tomuna ilmaan, kun hyönteiset ovat niitä nakerrelleet. Vasta uudet hyönteistorjuntatekniikat ovat avanneet bambutaloille aivan uudet markkinat ja hyönteiskäsitellyt bambutalot kestävät Hardyn mukaan isältä pojalle.

Bambua kehuessaan Hardy ei sanojaan säästele. Bambu on lujaa kuin teräs ja kovaa kuin betoni. Samalla se on kuitenkin joustavaa ja kestää maanjäristyksen tärähtäyksen. Bambu on elegantti. Ja mikä parasta, se on kestävä kehityksen lippulaiva, sillä se kasvaa ympäri maailmaa, ja nopeasti, heinäkasvi kun on. Hardy kertoo omasta bambuviljelmäkokeksestaan, kuinka näki versojen kasvavan metrin verran kolmessa päivässä. Rakennuksille roudattavat bambukorret saattavat olla noin 20 metriä pitkiä, ja silti niin keveitä, että niitä pystyy kantaamaan vaikka yhden miehen, tai naisen, voimin.

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissuista. Tällä palstalla Irma kiertää ihaillessa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Pääsiäisen perinteet ovat monet

Jos menet lankalauantain yönä kolmen tien risteykseen, voit kuulla enteitä.

Jos noudat pääsiäisaamuna vettä purosta ennen variksen vaakkumista, siis varhain, ja peset sillä kasvosia, olet koko vuoden virkeä.

Minkä eläimen näet ensimmäiseksi pääsiäisaamuna, sen luontoinen olet koko vuoden. Hevonen edustaa voimaa, sika suttuisuutta, lammas laupeutta, kissa vilua, harakka kevyttä elämää.

Mikäli halajat hyvää karjonnea, nouse varhain pääsiäisaamuna soittamaan lehmänkelloa navetan katolle.

Lähde: Kustaa Vilkuna: Vuotuinen ajantieto.

Jos bambut kiinnostavat, mutta tuntuvat maamme ilmasto-oloissa vähän riskaabelilta vaihtoehdolta kodinrakentamiseen, niistä voi silti nauttia kotioloissaan. Monen puutarhahopeukaloa rupeaa tässä vaiheessa kevättälveä kutittamaan, ja tässä vinkki kotipuutarhaan: on olemassa bambulajeja, jotka pitävät pintansa myös Suomen routaisessa maassa. Bambuviidakko kotipihaalla houkuttaa paikalle reippaita puutarhantonttuja ja heidän pieniä pandaystäviään. Ennen bambunistutusta on kuitenkin aika viljellä toisenlaista heinää – rairuohoa.

Aurinkoista kevättä ja iloista pääsiäistä! ■

Terveisin Irma

Etelä-Suomen betonirauchoittajat koolla

Etelä-Suomen betonirauchoittajien edunvalvontaseminaarissa helmikuussa keskusteltiin työkauppojen hinnoittelusta, alan palkkatasosta ja työllisyydestä.

Vilppu Oikarinen

Betonirauchoittajat ovat olleet rakennusalalla perinteisesti vahva ammattikunta, joka on tottunut hinnoittelemaan työnsä kohtuullisen korkealle tasolle vertailussa muihin talonrakennusalan ammatteihin. Työ on fyysisesti vaativaa harjateräksen käsittelyä ja sitomista. Ammatti- miesten käsissä harjateräs vääntyy penkissä piirustusten määräämiin muotoihin ja mittoihin, vaikka valmisraudoitteita käytetäänkin paljon. Päivän aikana nostellaan useita tuhansia kiloja rautaa, joten ranteissa täytyy olla ruista, keskivartalon lihaksen kunnossa ja hauistakin tarvitaan piirustusten lukutaidosta puhumattakaan.

Betonirauchoittajien työryhmän puheenjohtaja **Petri Hämäläinen** kertoi rauchoittajien kuulumisia Tampereen seudulta: Koskikeskuksen työmaa työllistää tällä hetkellä Hä-

mäläisen työkuntaa, johon kuuluu kymmenestä viiteentoista rauchoittajaa. Porukka on sitonut jo rapiat pari miljoonaa kiloa rautaa ja urakka- porukassa kaikki saavat samasta työstä samaa palkkaa. Työkuntaan on otettu myös kolme nuorta miestä kasvamaan ammattiin ja Hämläinen piti tärkeänä, että alan jatkuvuus turvataan kouluttamalla työkunnissa rauchoittajia. Ammattikouluista ei valmistu varsinaisia rauchoittajia, joten työmaalla tapahtuva oppi on tässäkin käsivaltaisessa ammatissa paras tae ammattiin. Tampereen seudun työtilanne on hyvä.

Turun alueen työtilanteen totesi **Markku Rintala** myös olevan mallikkaalla tasolla. Isoja kohteita on

käynnissä useita ja asuntorakentaminenkin on piristynyt pienen notkahduksen jälkeen. Pyhäjoen ydinvoimalatyömaalla tarvitaan varsinaisen rakennustyön alettua noin sata rauchoittajaa ja nyt on aika alkaa kasata kotimaista rauchoitustyökuntaa isoon hankkeeseen. Porukka toteaa, että mikäli asuinolosuhteet ovat kunnossa ja työehdot saadaan riittävälle tasolle, kyllä kotimaiset rauchoittajat ovat valmiina lähtemään työn perässä Pyhäjoelle myös etelästä, mikäli Oulun, Pohjanmaan ja Etelä-Lapin alueelta ei löydy riittävästi porukkaa.

Uudenmaan alueella rauchoittajien ammattiasaston puheenjohtaja **Matti Kaarre** vetää isoa työkuntaa

suuressa rakennusliikkeessä. Työkunnan rauchoittajat ovat keski-ikäitään alle neljäkymmentä ja onpa siinä parikymppinen kaveri **Joonas Pekkolakin** ollut jo yli kaksi vuotta mukana. Työkunta on sitonut yli miljoonaa kiloa rautaa eri kohteissa viimeisen vuoden kuluessa. Uudellamaalla on paljon rauchoitusalaan erikoistuneita yrityksiä.

Lahten seudulla paikallinen iso rakennusliike työllistää viisi rauchoittajaa, mutta muuten on työtilanne kehnonlainen. Porukka käy töissä pääkaupunkiseudulla.

Satakunnassa ovat työkohteet olleet viime vuoden vähissä, mutta porukka liikkuu lähikunnissa ja kaupungeissa työn perässä. ■

”Työt eivät lopu”

Rapiat viisikymmentä torninosturikuskaa oli kokoontunut maaliskuun alussa Hotelli Nuuksioon kuulemaan muun muassa työssä jaksamisesta.

Maija Ulmanen

Rakentaminen on selkeässä nousussa ensi vuonna, **Kyösti Suokas** sanoo tilaisuuden aluksi.

Eikä huonosti mene torninosturikuskeillakaan. Kirkkonnulle oli tullut niin nuoria kuin vanhojakin rakentamisen ammattilaisia. Ilahduttavinta oli nähdä, että myös työuransa alussa olevat 1990-luvulla syntyneet olivat löytäneet paikalle.

Yleistä keskustelua herätti ajankohtainen yhteiskuntasopimus, jonka hyväksymisestä Rakennusliiton hallitus oli juuri pari päivää aikaisemmin pesyt kätensä.

– Sellaista työehtosopimusta en tule ikinä tekemään, missä työntekijöiden palkkoja laskettaisiin, Suokas sanoi painokkaasti.

Ennätysmäärä torninosturikuskeja oli kokoontunut ympäri Suomea yhteen.

Samaan hengenvetoon liiton varapuheenjohtaja kertoi, että Rakennusteollisuuden kanssa on hyvät välit. Kaikki haluavat, että työt rullavat ja että turhilta rähinöiltä vältytään.

Puolenpäivän jälkeen oli aika paneutua työhyvinvointiin ja -terveys- tarkastuksiin.

– Työhyvinvointi on turvallinen, terveellinen ja tuottava työ, jota am-

mattitaitoiset työntekijät ja työyhteisöt tekevät hyvin johdetussa organisaatiossa, työterveyspsykologi **Kari Kaarento** kiteyttää.

Psykologin mielestä yksi tärkeimmistä työhyvinvointiin liittyvistä seikoista on johtaminen ja hyvä esimies. Tutkimukset ovat osoittaneet, että esimiestyöskentelyn ollessa kunnossa, ovat myös työntekijöiden poissaolot lyhyempiä.

– Jokainen voi tarkkailla itseään ja työkaveriaan. Työssä jaksamisen hälytysmerkkejä ovat muun muassa työsuorituksen heikkeneminen, runsaat poissaolot ja myöhästymiset sekä haluttomuus, Kaarento sanoo.

Asiakeseisen päivän jälkeen torninosturikuskit jatkoivat ajankohtaisten ja vähemmän ajankohtaisten asioiden pohdintaa saunan lauteilla. ■

Onnellinen työntekijä tuottaa

Työhyvinvointi on tärkeää, koska suurin osa ihmisistä viettää huomattavan osan päivästänsä töissä. Työhyvinvointi nousee vahvasti esiin myös keskusteluissa työurien pituudesta. Jo pitkään on tunnustettu, että työn pitää vähintäänkin täyttää tietyt vähimmäisvaatimukset sen suhteen, että se ei saa olla liian vaarallista tai fyysisesti kuluuttavaa. Työhyvinvointi käsittää kuitenkin paljon muutakin ja voidaan ajatella, että yksilön kokema tyytyväisyys tai hyvinvointi työssään (mukaan lukien siitä saatava korvaus) on kokonaisuudessaan loppujen lopuksi se, jonka maksimointiin tulisi pyrkiä, vaikka tähän yleensä pyritäänkin palkan kautta. Työhyvinvoinnin kuten muidenkin subjektiivisten kokemusten mittaaminen tavalla, jossa voitaisiin asettaa sille jokin tavoitearvo, on kuitenkin varsin hankalaa.

Työhyvinvointia ajatellaan usein win-win tilanteena, jossa hyvinvoinnin paraneminen hyödyttää sekä työntekijää että työnantajaa. Oletus on siis, että hyvinvoivat työntekijät ovat tuottavampia ja pysyvät työpajassa kauemmin. Toisaalta työhyvinvointia voidaan ajatella itseisarvona, johon panostaminen on tärkeää riippumatta siitä, vaikuttaako se suoranaisesti tuottavuuteen. Yhteiskunnan kannalta se, että henkilö pysyy

työelämässä kauemmin, on arvokasta, mutta työnantajaa kiinnostaa ennen kaikkea hyvän työntekijän pysyminen kyseisessä työpaikassa.

On järkevää ajatella, että tuottavuus riippuu työntekijän hyvinvoinnista, mutta syy-seuraussuhdetta on vaikea osoittaa, koska tuottavissa työpaikoissa on yleensä enemmän varaa hyvinvointiin. Tutkimukset itse asiassa kuitenkin osoittavat, että työhyvinvoinnilla ja henkisellä hyvinvoinnilla ylipäänsä on yhteys tuottavuuteen myös silloin, kun pyritään ottamaan huomioon vaikutuksen kaksisuuntaisuus. Esimerkiksi laboratoriossa tehdyt kokeet osoittavat, että ihmisen tuottavuus paranee kun hänet on ensin altistettu ”onnellistuttavalle” kokemukselle. Myös todelliset henkistä hyvinvointia vähentävät kokemukset heikentävät tuottavuutta verrattuna muutoin samankaltaisiin ihmisiin.

Toisaalta työhyvinvoinnin parantamista markkinaehtoisesti tapahtuu vain siihen rajaan asti, kuin se on työnantajalle kannattavaa. On selvää, että jossain vaiheessa kustannukset työhyvinvoinnin parantamiseksi ainakin joidenkin yksilöiden kohdalla eivät enää lisää vastaavassa määrin tuottavuutta kyseisessä työpaikassa. Yhteiskunnan politiikan kannaltakin ongelmana on paitsi itse hyvinvoinnin mittaongelma

myös se, että työhyvinvointi on niin monisyinen ilmiö, että on vaikea tietää jokaisen työpaikan ja työntekijän hyvinvoinnin kannalta tärkeitä seikkoja ja puuttua suoraan niihin.

On täysin mahdollista, että työnantajiltakin yksinkertaisesti puuttuu tietämys siitä, miten tällaisia win-win-parannuksia voitaisiin saavuttaa. Työsopimuksissa kun on hankala määritellä sellaisia asioita kuin työilmapiiriä, eikä välttämättä kovin tarkasti työtehtävien sisältöäkään tai niiden joustamista ja muuttumista. Tällaisista asioista on myös vaikea antaa kaikkiin tilanteisiin sopivaa tarkkaa ohjeistusta työpaikalla saati yhteiskunnan taholta.

Jos ongelma on nimenomaan työnantajien tietämyksen puute, yksi mahdollinen ratkaisu ovat osallistavat käytännöt, jotka antavat työntekijöille tai esimerkiksi työtiimeille enemmän määräysvaltaa toimintansa suhteen, sisältäen myös tulospalkkauksen ja koulutuksen. Tutkimus on osoittanut tämänkin lisäävän työtyytyväisyyttä esimerkiksi Suomen tapauksessa, joskin se edellyttää toimivaa yhteistyötä työnantajan ja työntekijöiden välillä.

Työhyvinvointi on siis erinomaista tärkeää, vaikka se, millaisia toimenpiteitä sen parantamiseksi voidaan tehdä ja voiko yhteiskunta ylipäänsä puuttua siihen, on var-

Kuva: Maarit Kyriharju

Ekonomisti **Mari Kangasniemi** on Palkansaajien tutkimuslaitoksen erikoistutkija, joka on erikoistunut työn taloustieteen ja tuottavuuden tutkimukseen. Kangasniemen kolumni ilmestyy joka toisessa Rakentajassa.

sin monitahoinen kysymys. Mutta hyvin selkeä tulos on saatu siitä, että työttömyys tyypillisesti vähentää huomattavasti ihmisen henkistä hyvinvointia, ja tätä ei voida välttämättä kompensoida edes rahalla. Työllisyyteen tähtäävä politiikka on siis mitä parhaita onnellisuuspolitiikkaa. ■

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1 REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2 LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3 OSAAJAPROFIILI: TYÖNANTAJAT LÖYTÄVÄT SINUT

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

Tirkistelijänä rahan ja vallan maailmassa

Joris Luyendijk: **Rahan ruhtinaat**. Atena Kustannus ja Jussi Vanhanen: **Vapaus, veljeys, ahneus**. Kosmos.

Johanna Hellsten

NYT on osunut toimittajan kirjallariin kaksi jollakin tapaa samanlaista, meille tavallisille työläisille tuntematonta maailmaa kuvaavaa kirjaa. Toinen faktaa, toinen fiktiota. Molemmat avaavat meille kansainvälistä bisnestä, rahavallan päätöksiä ja sen seurauksia.

Finanssimaailman dekkari

Hollantilainen toimittaja **Joris Luyendijk** haastatteli lähes 200 Lontoon Cityssä työskentelevää pankkiiria ja muita pankeissa työskenteleviä ihmisiä kahden vuoden projektissa selvittääkseen, mistä vuoden 2008 talousromahdus johtui ja voiko sama tapahtua uudestaan. Kirjan johdopäätös on pelottava; kyllä voi, koska mikään oleellinen ei ole muuttunut.

Kirjan alussa Luyendijk yrittää päästä sisään pankkiirien maailmaan. Alalla on voimakas vaikene- misen kulttuuri, joka esti aluksi toimittajaa edes saamasta haastatteluja. Pitkän työn tuloksena hän lopulta pääsi ujuttautumaan luottamuksen piiriin ja finanssialan suljettuun maailmaan. Parisataa ihmistä suositi haastatteluihin, pääosin nimettöminä.

Maailma, joka avautuu lukijalle, on samalla kiehtova ja vieras.

Aluksi tuntui siltä, että nämä ihmiset voisivat yhtä hyvin olla kotoisin ulkoavaruudesta; niin vieras arvo- maailma heillä on. Mutta mitä pidemmälle kirja etenee, sen selkeämmin näkee sen, että myös pankkiirit ovat tavallisia ihmisiä. He haluavat tehdä työnsä kunnolla, mutta eivät välttämättä ymmärrä, minkälaista tuhoa yksittäisenkin ihmisen tekemät päätökset voivat olla finanssimaailmassa, jossa liikutellaan miljardeja.

Luyendijk ei päästä itseään helpolla. Kirjan aikana hän käy itsekin läpi oppimisprosessin; hän alkaa ymmärtää monimutkaisen, maailmanlaajuisen finanssijärjestelmän toimintaa ja sen olennaisia valuvikoja. Ehkä siksi, että hän itsekin vasta

opiskelee aihetta, hän osaa yksinkertaistaa hyvin monimutkaisia aiheita myös tavalliselle lukijalle.

Ymmärrys ei tässäkään tapauksessa lisää onnellisuutta; kirjan johdopäätös on se, että ne uudet kontrollin keinot, joita pankkeihin on vuoden 2008 kriisin jälkeen ulotettu, ovat toisarvoisia ja riittämättömiä. Niin kauan kuin pankkien logiikka on lyhytjänteisessä äärimmäisen kilpaillussa voitontavoittelussa, on täysin mahdollista, että samanlaiseen ja vieläkin pahempaan kriisiin ajaututaan vielä uudelleenkin.

Kiitämme: Kirja avautuu kuin salapoliisiromaani. Haastateltujen ihmisten tarinat ja motiivit ovat hyvin kiinnostavia. Lukija pääsee tirkistelemään maailmaan, johon ei normaalisti pääsisi sisälle.

Moitimme: Tästä asiasta pitäisi huutaa vieläkin kovempaa.

Isojen poikien leikkejä

UPM:n vaneri- ja tarrapaperi liiketoimintaryhmän johtajan hommista irtisanoutunut **Jussi Vanhanen** toteutti pitkäaikaisen unelmansa ja kirjoitti kirjan. Mikään suuri kirjailija Vanhanen ei ole ja kirjassa olisi ollut kyllä enemmän töitä raakakätiselle editoinnille, mutta sitä ei voi

kieltää, etteikö kirja *Vapaus, veljeys, ahneus* olisi kiinnostava.

Kirjassa elellään 1990-luvun alkua ja Suomea ravistelee lama. Yrityksiä kaatuu, mutta jotkut hyötyvät; ne, jotka osaavat käyttää tilaisuuden hyväkseen, ryövätä konkurssipesät, kusettaa minkä kerkiävät ja viedä tuhkatkin pesästä nauraen koko matkan pankkiin.

Kirjassa vanha kaverijoukko päätyy erilaisiin elämiin. Kertojan ääni on huipputoimittajan urasta haaveileva, jollakin tapaa viattonmuutensa ainakin osin säilyttävä Mika, joka hiukan ulkopuolisena tarkkailee kansainvälistä uraa luovien ystäviensä nousua ja tuhoa. Veljeyden kuolemaa, symbolisia isänmurhia. Lopulta palataan takaisin alkuun, turvallisten asioiden äärelle.

Kirja on määritelty niin sanotuksi business fictioniksi, ja sanapari kuvaa sisältöä hyvin. Kirjoittaja tuntee kansainvälisen bisneksen lainalaisuudet, ihmisten välisten suhteiden tai dialogin – ei niinkään. Hel-singin Sanomien arvostelija määritteli kirjan poikakirjaksi aikuisille, ja sitäkin se on. ■

Kiitämme: Tehtaanjohtajan suoran selän käyristyminen talouden ristipaineessa on hienoa luettavaa.

Moitimme: Kaunokirjallisen tekeleenä tämä ei kyllä kummoinen ole.

Fanit ja bändi muistelevat poppiksen ihmemaata

Katja Juhola, Tanja Konttinen ja Pia Parkkonen: **Miksi naiset aina rakastuvat renttuihin** – Juliet Jonesin Sydän. Like.

Jyri Vasamaa

KATJA Juhola, Tanja Konttinen ja Pia Parkkonen kertovat kirjoittaneensa tämän teoksen innostuksesta, ilosta ja rakkaudesta Juliet Jonesin Sydämeen. Kirja piti alun alkaen ilmestyä omakustanteena, mutta aivan loppusuoralla tuli varmistus siitä, että Like ottaa kirjan julkaistavakseen.

Kirjan nimi tulee Juliet Jonesin Sydämen tunnetuimmasta hitistä *Miksi naiset aina rakastuvat renttuihin*. Se on toivelaulu- ja karaokeklassikko, joka aiheuttaa ristiriitaisia tuntemuksia. Lauluntekijä **Eero Hyypä** teki sen alun pitäen **Topi Sorsakoskesta**, eikä viihtynyt sen asian kanssa, että juuri siitä biisistä tuli niin iso hitti. Jos laulu soi esimerkiksi kaupassa, huomasi hänen vaimonsa jääneensä sinne yksin. Eero ei pystynyt kappaleelta kuuntelemaan. Myös rumpali **Jussi Parkkonen** kertoo karun mielipiteensä kappaleesta: ”Se on mun mielestä meidän paskin biisi”

Omimmillaan Jones olikin seikkaillessaan poppiksen ihmemaassa esimerkiksi sellaisten kappaleiden parissa kuin *Haluan olla poikaystäväsi*, *Perjantai-ilta*, *Albania* tai *Kummajainen*. Lauluja, joissa on hyvä meininki ja positiivinen tunnelma. Niissä on tärkeää vapaus ja terve hulluus. Bändin fani, nimi-merkki Päivi, kuvailee näin: ”Tunnelma katossa, järki narikassa. Musiikki hyökkää päälle ja vie täysin mukanaan. On vain juuri se hetki, ilo ja onni”.

Ehkä suurin hitti näistä perusjones-kappaleista oli *Rakkauslaulu*, todellinen tykkibiisi. Yksi suomalaisen musiikin aliarvostetuimmista neroista, **Seppo Kansanoja**, osuu johonkin suomalaisen miehen peruspelon ja kohtalon ytimeen. Mies painaa töitä ja raataa yhteisen unelman eteen tullakseen naisen pettä-mäksi. Seppo kertoo kirjassa laulun syntyneen Ruotsissa, kun eräs mies oli kertonut kotiin tullessaan yllättäneensä parhaan kaverinsa eukkonsa kanssa sängystä. Mies oli ottanut

kirveen ja sanonut, että ”mä meen nyt pois tästä kämpästä, ja kun mä tuun kahden minuutin päästä, niin sitten kirves huitoo”. Myöhemmin tästä kappaleesta cover-version Kotiteollisuuden kanssa tehnyt **Jouni Hynynen** tapasi Kansanojan Turun Apteekissa. Seppo antoi hyväksynnän versiolle ja Hynynen tarjosi sen kunniaksi Kansanojalle juomat. Seppo joi ammattimiehenä tietysti hänet pöydän alle.

Kirjasta on mukava lukea kappaleiden tarinoiden taustoja, ja muutamien kappaleiden sanat on painettu kokonaisuudessaan. Kirjan sivuilla pääsee mukaan keikkareissuille ja fanikohtaamisiin, ja lisäksi siitä voi lukea, mitä heille kuuluu tänä päivänä, ja mitä heidän faneilleen kuuluu. Nimimerkki Helena muistelee Jonesin paluukiertuetta hienosti: ”Musiikin parantava voima tuli taas todettua. Edes hetken, tuon keikan ajan, mielestä olivat poissa vakavat asiat: tyttären sairaus, työkuorma ja työn ilon katoaminen. Tuo niin rakas musiikki täytti koko kropan, nosti suu-

pielet ylöspäin. En ollut enää liki viisikymppinen työläinen ja äiti, vaan iänikuinen Juliet Jonesin Sydän fani! En osannut odottaa, että matka nuoruuden musiikin maise-miin tuntuisi niin hyvältä”. ■

Kiitämme: Vapautta ja tervettä hulluutta.

Moitimme: Jonesin aikaisesta Eeron ja Sepon sivuprojektista, Inkvisitiosta, olisi voinut myös kirjoittaa muutaman sanan.

Menetyks tekee miehen. Ei menestys.

Jarmo Ihalainen: **Mitä miehen pitää** 2016 Atena

JOS kirjailija tekee omien sanojensa mukaan kaikki ne virheet esikoisromaanissaan, jotka kirjailija voi tehdä, antaa se odottaa paljon seuraavalla. **Jarmo Ihalaisen** *Mitä miehen pitää* -romaanin nimessä ei ole kysymysmerkkiä. Se ei siis vastaa kysymykseen; mitä miehen pitää?

Kirja on vaikuttava miehen kuvaus niin viime vuosisatamme huutolaisesta kuin 2000-luvun miehestä. Ennen kaikkea kirja on kuvaus työstä ja sen tekemisestä. Valitettavasti työn kuvaamiseen törmää suomalaisessa kirjallisuudessa edelleen vähemmässä määrin.

Ihalainen pompottelee soljuvasti kahta päähahmoa, joiden välillä ei ole vuosia kuin sata. Kirjan alussa lukijalta otetaan heti luulot pois. Melkein kyynel vierähti poskelle, kun luen 1910-luvulla elävän Kelpo-pojan raakoja koettelemuksia ensimmäisen isännän hoteissa. Aivan kuin pojalla ei olisi minkäänlaista ihmisarvoa, eikä hänellä olekaan. Ja muistetaan se, että huutolaisajasta ei ole kuin vaivaiset pari sukupolvea. Kyllä täällä lintukodossakin on osattu olla julmia ja osataan edelleen.

Nykyhetkessä elävä Mika on

taas reilu nelikymppinen opettaja, johon jopa naislukija pystyy samaistumaan. Mies pohtii nettideittimaailman julmuutta ja muovisuutta. Haluaako kukaan enää tutustua kunnolla ihmiseen, kun pääkopassa jyskyttää ajatus siitä, kuinka nurkan takana voi olla jotain vieläkin parempaa? Alleiviivaan ”voi” olla.

Kirja on miellyttävää luettavaa ja se tempaa mukaansa ensimmäiseltä sivulta lähtien. Vaikka ei olisi kirjan sivuihin liimautunut lukija-nörtti, suosittelen tarttumaan romaaniin. Ennen kaikkea muuramaailman kuvaus Kelpo-pojan ja sittemmin miehen osalta, on herkullista luettavaa rakennusmaailmaan vihkiytyneen mielestä.

Mitä miehen pitää haastaa nyky-miehen ja -naisen pohtimaan sukupuolten roolia ja sitä, mitä me toisiltamme vaadimme ja kuinka olemme tietynlaisten odotuksien vankeja. Sanotaan toisillemme enemmän – sinä saat, kuin sinun pitää! ■

Kiitämme: Soljuvasta kirjoitustavasta ja mielenkiintoisesta historian näkökulmasta.

Moitimme: Miksi kirja loppui?

Menovinkki: Valokuvataiteen museo

Poliittinen valokuva koskettaa ja pysäyttää miettimään

Johanna Hellsten

SUOMEN valokuvataiteen museossa Helsingissä on meneillään mielenkiintoinen näyttely: Poliittisen valokuvan festivaalin yksi osa esitellään siellä 19.2.–30.4.2016. Poliittisiin valokuviiin voi tutustua myös Galleria Kontupisteellä ja Stoassa.

Tämänvuotisen festivaalin aiheena on kotimaa. Kotimaata tarkastellaan rajojen kautta; usean valokuvaajan teoksissa on kyse siirtolaisuudesta, rajaamisesta. Kenet suljemme ulkopuolelle, kenen kotimaa on? Äärimmäisen ajankohtaiseen aiheeseen on löydetty lukuisia erilaisia näkökulmia. Voimakasta poliittisuutta ei ihan kaikista ainakaan ensinäkemältä voi löytää.

Näyttelyssä on esillä **Miia Aution**, **Laura Böökin**, **Nicoló Degior-**

giksen, **Maria Gruzdevan**, **Mattia Insoleran**, **Kerttu Matinpuron**, **Tuomo Mannisen**, **Sanni Sepon**, **Danila Tkachenkon**, **Katja Tähjän** ja **Oksana Yushkin** valokuvia.

Jollain tapaa jopa humoristisin on kongolaisia kiinteistöpakolaisia Pudasjärvellä dokumentoinut **Laura Böökin** Walking on Rivers -kokoaisuus. Suomeen kotoutuneet kongolaiset värikkäissä puvuissaan poseeraavat lumisessa kansallismaisemassa tai perinteisessä tuvassa.

Surullisimpia tunteita herättää **Katja Tähjän** kokonaisuus *Paperittomat ja karkotetut*: valokuvaaja on ikuistanut paperittomia ja heidän tarinoitaan ympäri Eurooppaa. Ihmisen julmuus näyttäytyy kaikessa karuudessaan näiden näkymättömien ihmisten kohtaloissa. ■

RATKAISUT

9	7	8	1	6	2	4	5	3	1	6	4	9	7	3	8	2	5	4	9	7	5	8	3	2	1	6
3	5	4	7	9	8	6	1	2	8	2	3	4	6	5	9	7	1	5	3	8	2	6	1	4	9	7
1	6	2	4	5	3	9	8	7	5	7	9	1	8	2	4	6	3	6	2	1	9	4	7	5	8	3
2	1	7	3	8	6	5	9	4	3	1	2	8	5	4	7	9	6	7	5	2	6	3	8	1	4	9
4	9	5	2	1	7	8	3	6	4	9	6	2	1	7	5	3	8	1	6	3	4	9	5	8	7	2
6	8	3	9	4	5	7	2	1	7	8	5	3	9	6	2	1	4	8	4	9	7	1	2	6	3	5
7	2	6	5	3	9	1	4	8	2	5	7	6	4	1	3	8	9	9	7	6	8	5	4	3	2	1
5	3	1	8	7	4	2	6	9	6	3	8	5	2	9	1	4	7	2	1	4	3	7	6	9	5	8
8	4	9	6	2	1	3	7	5	9	4	1	7	3	8	6	5	2	3	8	5	1	2	9	7	6	4

T	U	R	P	A		D	I	A	T		K	A	J	O													
E						O	L	I	V	E	R				U	N	E	T		V							
I	S	O	U	S		M	O	N	O					R	I	K	E										
R	I	S	S	A	N	E	N			M	E	T	K	A	T												
						V				A		N	I	K	I	T	A	T									
L	U	K	I	J	A	T	A	R						T	A	N	U	T									
A	P	I	L	A						I				I	K	Ä	K	U	L	U							
K	I	R	O			M	A	G	M	A				A	R	A	L										
O	N	K	I	M	A	T	O						U		A	I	N	E									
						T	T	T						G		R	I	N	N	A	N	M	I	T	A	T	
V	A	P	A	U	S	S	O	T	A												P	A	T	I	N	A	
A	A					L	I	L	L	A	K					O	R	V	A	S	K	E	S	I			
K	A	L	K	I	T	A									H	E	R	R	A		L	O	U	N	A	S	
A	L	L	E	N						L	A	N	K	A	L	A	U	A	N	T	A	I	T				
A	L	A	T	A	L	O				A	S	K	O	T							V		O	T	T	O	
T	A	S	O	T						M	O	T	I	V	I						A	H	N	A	A	T	

R	A	H	T	I	U					K	A	P	I	A	I	N	E	N		H		D	U	B	A	I									
E	F	S	B	M	N					E	U	L								E	L	O	K	U	V	A	I	L							
G	L	C	V	O	O					I	L	T	A	V	Ä	R	I	T		M		K	O	J	A	K									
Y	P	Ä	J	K	D					T	I	A							O	S	I	B	I	S	A	O	K								
										H	A	N	U	R	I				I		D		R	U	U	S	U								
J	A	F	F	A															N	U	S	E	I	N	D	V									
H	I																		G	A	G	A	R	I	N	I	T	U	S	E	T				
Y	K	S	I	Ö															E	E	H	S	C	T	I	N	A								
E	L																																		
E	R	K	I	T						M	U	R	H	E					U	U	O		U	H	A	T	A								
V	A	A	S	A	T	A	R			A	N	T	U	R	A	T			O	S	K	A	R	I	T										
A	A	K				C	A	S	I	N	O								H	I	S	T	U	I	N	H									
K	O	R	P	I	M	A	A			T	A	I	V	A	L				U	U	S	E	E	S											
K	N					T	A	O	N	T	A	M							A	H	J	O	T	K	Ä										
O	P	A	S			K	I			R	E	I	S	S	U				U			N	A	F	T	A									
Ä	K					S	A	T	S	I									V	A	L	I	T	T	U	A	O	L							
V	Ä	K	I	S	I	N				U									H	A	L	A	U	S	A	P	A	N	D	A					
T	T					M	I	C	H	A	E	L							T		L	I	F	T	I	D	P								
P	Ö	Y	S	T	I	T				D									I	T	Ä	O	S	A	T	N	Ö	Y	R	Ä					
S	I					T	A	P	E	L	L	A							T		M	U	I	J	A	Y	Ä								

Työttömyysturvaa koskevat muutokset vuodenvaihteessa

Vuodenvaihteessa on astunut voimaan lakimuutoksia sekä työttömyysturvaan että vuorotteluvapaaseen. Lisäksi ansiopäivärahan suuruuteen ja työttömyysturvan verotukseen on tullut muutoksia.

Merkittävä muutos työttömyysturvalaissa on tullut yrittäjämääritelmään, jolla aiemmin omaa työtä tekeviksi työttömyysturvassa tulkitut, kuten laskutusyhteisöjen kautta työllistyneet, siirtyisivät yrittäjämääritelmän piiriin joko päätoimisina tai sivutoimisina yrittäjinä. TE-toimisto ratkaisee, onko hakijaa pidettävä yrittäjänä.

Työttömyyspäiväraha pienenee vuoden vaihteessa peruspäivärahan muutosta vastaavasti. Myös lapsikorotusten suuruus pienenee. Verotus kiristyy koskien sekä maksettavia ansiopäivärahoja että vuorottelukorvauksia.

Lakiin kohdistuvat muutokset:

Työttömyysturvalain osalta laki muuttuu yrittäjämääritelmän osalta siten, että se muutetaan vastaamaan yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain määritelmiä. Nykyisestä lainsäädännöstä poiketen ei enää edellytetäisi, että henkilö on velvollinen ottamaan yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän mukaisen vakuutuksen. Lakimuutos vaikuttaisi muun muassa niiden henkilöiden tilanteeseen, joita on aiemmin pidetty yritystulon pienuuden vuoksi omaa työtä tekevinä. Omana työnä pidettäisiin jatkossa lähinnä sellaista työtä, jota ei tehdä ansiotaroituksessa. Yrittäjän työssäoloehto kertyisi lakimuutoksen jälkeenkin vasta, kun YEL-/MYEL-vakuutus-tulo on vähintään 1035 €/kk (2016).

Yksityisen elinkeinonharjoittajan katsottaisiin lopettaneen yritystoiminnan, kun hän on luopunut mahdollisesta eläkevakuutuksesta. Lisäksi edellytetäisiin, että tuotannonollinen ja taloudellinen toiminta on päättynyt.

Julkisen luottamustoimen hoitaminen katsottaisiin hyväksyttäväksi syyksi olla poissa työllistymistä edistävästä palvelusta. Toimitusjohtajan työ kerryttäisi työssäoloehdot, ellei työtä tehdä yrittäjäasemassa.

Työttömyysturva-asiamiehen tehtävä lakkautettaisiin. Työttömyysturva-asiamiehen tehtävänä olevasta työvoimapolitiittisten lausuntojen jälkikäteisestä valvonnasta luovuttaisiin ja työttömyysturva-asioissa siirryttäisiin nykyistä vahvemmin ennakkolliseen oikeudelliseen ohjaukseen.

Vuorotteluvapaan ehdot tiukkenevat

Lakimuutoksen myötä vuorotteluvapaan enimmäiskesto lyhenee ja vuorotteluvapaalle pääsy vaikeutuu työhistoriaedellytyksen pidentyes-sä. Lisäksi pitkän työhistorian pe-

Esimerkkejä indeksitarkistuksen vaikutuksesta

Työttömyyttä edeltänyt palkka	Ansiopäiväraha ennen indeksitarkistusta	Ansiopäiväraha indeksitarkistuksen jälkeen	Erotus kk
2 000 € / kk	1 249,37 € / kk	1 247,86 € / kk	- 1,51 €
2 500 € / kk	1 464,79 € / kk	1 463,29 € / kk	- 1,5 €
3 000 € / kk	1 680,01 € / kk	1 678,72 € / kk	- 1,29 €
3 500 € / kk	1 836,96 € / kk	1 832,66 € / kk	- 4,3 €

Esimerkeissä indeksitarkistusta edeltävä ansiopäiväraha on laskettu vuonna 2015.

Etuustasot indeksitarkistuksen jälkeen

	2015	2016	Erotus pv	Erotus kk
Kansaneläkeindeksin pisteluku	1637	1631		
Ansiopäivärahan perusosa	32,80 € / pv	32,68 € / pv	- 0,12 €	- 2,58 €
Lapsikorotus yhdestä lapsesta	5,29 € / pv	5,27 € / pv	- 0,02 €	- 0,43 €
Lapsikorotus kahdesta lapsesta	7,77 € / pv	7,74 € / pv	- 0,03 €	- 0,65 €
Lapsikorotus kolmesta tai useammasta lapsesta	10,02 € / pv	9,98 € / pv	- 0,04 €	- 0,86 €
Ansiopäivärahan taitekohta, jonka ylittävältä palkan osalta korvausaste laskee	3 116,00 € / kk	3 104,60 € /kk		- 11,40 €

Lähde: TYJ

rusteella ei enää makseta korkeampaa vuorottelukorvausta. Myös mahdollisuus vapaan jaksottamiseen poistuu.

Vuodenvaihteesta lukien vuorotteluvapaan enimmäiskesto on 180 päivää, eikä sitä voi enää pitää useammassa jaksossa. Vuorotteluvapaalle pääsemisen työhistoriaedellytys on 20 vuotta. Vuorottelukorvauksen suuruus on 70 % työttömänä maksettavan päivärahan suuruudesta.

Lakimuutos ei vaikuta vapaan pitämiseen, jos sopimus vuorotteluvapaasta on tehty viimeistään 31.12.2015 ja vuorotteluvapaa alkaisi viimeistään 31.3.2016.

Ansiopäivärahan määrä laskee hieman vuonna 2016

Ansiopäivärahan perusosan määrä

laskee 0,4 % vuonna 2016 indeksitarkistuksen seurauksena. Lisäksi ansio-osan ja lapsikorotusten määrät muuttuvat. Indeksitarkistuksen mukainen ansiopäivärahan muutos koskee myös niitä ansiopäivärahan saajia, joiden päiväraha on laskettu vuonna 2015 tai aikaisemmin.

Ansiopäiväraha koostuu perusosasta, ansio-osasta ja mahdollisista lapsikorotuksista. Ansiopäivärahan perusosan suuruus on sama kuin peruspäivärahan. Perusosan määrä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin perusteella.

Perusosan määrän muuttaminen vaikuttaa myös ansio-osaan. Ansio-osa on 45 % päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Jos henkilön palkka ylittää taitekohdan, ansio-osa on ylimenevältä osalta 20 % päiväpal-

kan ja perusosan erotuksesta. Taitekohta lasketaan kertomalla perusosa luvulla 95.

Ansiopäivärahan verotuksen muutos vuodenvaihteessa

Vuonna 2016 palkkaa varten annettua ennakonpidätysprosenttia korotetaan ansiopäivärahaa ja vuorottelukorvausta maksettaessa niin, että ennakonpidätys on vähintään 25 %. Jos etuudensaaja kuitenkin toimittaa työttömyyskassaan etuutta varten annetun muutosverokortin, vero pidätetään muutosverokortin mukaisesti ilman korotusta. Aiemmin vähimmäisenakonpidätys on ollut 20 %. Työttömyyskassa suosittelee etuudenhakijoita hakemaan verottajalta ja toimittamaan kassalle muutosverokortin etuutta varten. ■

	Ennakonpidätys 1.1.2016 alkaen	Ennakonpidätys ennen vuodenvaihteen muutosta
Etuudensaaja toimittaa työttömyyskassaan etuutta varten annetun muutosverokortin	Vero pidätetään muutosverokortin mukaan.	Vero pidätetään muutosverokortin mukaan.
Etuudensaaja ei toimita työttömyyskassaan verokorttia.	Kassa käyttää vuoden alussa verottajalta saamiensa verotustietoja. Vero pidätetään kuitenkin vähintään 25 % suuruisena.	Kassa käyttää vuoden alussa verottajalta saamiensa verotustietoja. Ennakonpidätysprosenttia korotetaan ansiopäivärahaa maksettaessa 2–4 prosenttiyksikköä. Tämän lisäksi vero pidätetään vähintään 20 % suuruisena. Vuorottelukorvausta maksettaessa ennakonpidätysprosenttia lasketaan 3 prosenttiyksikköä.
Etuudensaaja toimittaa kassaan palkkaa varten annetun muutosverokortin.	Vero pidätetään muutosverokortin mukaan, kuitenkin vähintään 25 % suuruisena.	Muutosverokortin mukaista ennakonpidätysprosenttia korotetaan ansiopäivärahaa maksettaessa 2–4 prosenttiyksikköä. Tämän lisäksi vero pidätetään vähintään 20 % suuruisena. Vuorottelukorvausta maksettaessa ennakonpidätysprosenttia lasketaan 3 prosenttiyksikköä.

Lähde: TYJ ry, Verohallinto

Ändringarna i arbetslöshetskyddet vid årsskiftet

Vid årsskiftet ändrades lagar som gäller såväl arbetslöshetskyddet som alterneringsledigheten. Dessutom har det skett förändringar i inkomstdagpenningens belopp och beskattningen av arbetslöshetskyddet.

En betydelsefull ändring i lagen om utkomstskydd för arbetslösa gäller definitionen av företagare, genom vilken de som tidigare inom arbetslöshetskyddet har tolkats utföra eget arbete, såsom de som är sysselsatta via faktureringsamfund, överförs till företagardefinitionen antingen som företagare på heltid eller deltid. Det är TE-byrån som avgör om en sökande anses vara företagare.

Arbetslöshetsdagpenningen minskar vid årsskiftet på samma sätt som grunddagpenningen ändras. Också barnförhöjningarna blir mindre. Beskattningen skärps både då det gäller de inkomstdagpenningar som betalas ut och alterneringsersättningarna.

Ändringar i lagen:

Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras vad gäller definitionen av företagare så att den motsvarar definitionen i lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare. Avvikande från nuvarande lagstiftning förutsätts det inte längre att personen är skyldig att ta en försäkring enligt företagarpensionslagen eller lantbrukarpensionslagen. Lagändringen påverkar bland annat läget för de personer, som tidigare har ansetts utföra eget arbete för att företagarinkomsten är ringa. Eget arbete är i fortsättningen närmast sådant arbete, som man inte utför i tjänstsyfte. Företagarens arbetsvillkor uppfylls också efter lagändringen först då FöPL- eller LFöPL-försäkringsinkomsten är minst 1035 €/mån (2016).

En privat näringsidkare anses ha upphört med företagsverksamheten när hen har avstått från en eventuell pensionsförsäkring. Dessutom förutsätts att den produktiva och ekonomiska verksamheten har upphört.

Skötseln av ett offentligt förtroendeuppdrag anses vara godtagbart skäl till att inte delta i sysselsättningsfrämjande tjänst. Arbetet som verkställande direktör samlar arbetsvillkor, om arbetet inte utförs som företagare.

Arbetslöshetskyddsombudsmannens uppdrag upphör. Arbetslöshetskyddsombudsmannens uppgift att övervaka de arbetskraftspolitiska utlåtande i efterhand upphör och man övergår till en starkare förebyggande juridisk styrning i arbetslöshetskyddsärenden.

Strängare villkor för alterneringsledighet

Lagändringen leder till att alterneringsledigheten blir kortare och det blir svårare att bli alterneringsledig

Exempel på indexjusteringens verkningar

Lönen före arbetslösheten	Inkomstdagpenningen före indexjusteringen	Inkomstdagpenningen efter indexjusteringen	Skillnad mån
2 000 € / mån	1 249,37 € / mån	1 247,86 € / mån	- 1,51 €
2 500 € / mån	1 464,79 € / mån	1 463,29 € / mån	- 1,5 €
3 000 € / mån	1 680,01 € / mån	1 678,72 € / mån	- 1,29 €
3 500 € / mån	1 836,96 € / mån	1 832,66 € / mån	- 4,3 €

I exemplet har inkomstdagpenningen före indexjusteringen räknats ut år 2015.

Förmånsnivåerna efter indexjusteringen

	2015	2016	Skillnad dag	Skillnad mån
Folkpensionsindexets poängtal	1637	1631		
Inkomstdagpenningens grunddel	32,80 € / dag	32,68 € / dag	- 0,12 €	- 2,58 €
Barnförhöjning för ett barn	5,29 € / dag	5,27 € / dag	- 0,02 €	- 0,43 €
Barnförhöjning för två barn	7,77 € / dag	7,74 € / dag	- 0,03 €	- 0,65 €
Barnförhöjning för tre eller flera barn	10,02 € / dag	9,98 € / dag	- 0,04 €	- 0,86 €
Inkomstdagpenningens brytningspunkt, varefter ersättningsgraden sjunker för den överskridande delen	3 116,00 € / dag	3 104,60 € / dag		- 11,40 €

Källa: TYJ

genom att det krävs längre arbetshistoria. Dessutom betalas inte längre en högre alterneringsersättning på grund av lång arbetshistoria. Man kan inte heller periodisera ledigheten.

Från årsskiftet är alterneringsledigheten högst 180 dagar, och man kan inte längre hålla den i flera perioder. För att få alterneringsledigt krävs en arbetshistoria på 20 år. Alterneringsersättningen utgör 70 % av den dagpenning man skulle få som arbetslös.

Lagändringen påverkar inte en alterneringsledighet som man avtalat om senast 31.12.2015 och om alterneringsledigheten börjar senast 31.3.2016.

Inkomstdagpenningen sjunker något år 2016

Inkomstdagpenningens grunddel

sjunker med 0,4 % 2016 till följd av indexjusteringen. Dessutom ändras beloppen för inkomstdelen och barnförhöjningarna. Ändringen av inkomstdagpenningen på grund av indexjusteringen gäller också de inkomstdagpenningstagare, vilkas dagpenning har räknats ut 2015 eller tidigare.

Inkomstdagpenningen består av grunddelen, inkomstdelen och eventuella barnförhöjningar. Inkomstdagpenningens grunddel är den samma som grunddagpenningen. Grunddelens belopp justeras årligen enligt folkpensionsindexet.

Ändringen av grunddelen påverkar också inkomstdelen. Inkomstdelen utgör 45 % av skillnaden mellan daglönen och grunddelen. Om en persons lön överskrider brytningspunkten, är inkomstdelen 20 % av

skillnaden mellan daglönen och grunddelen. Brytningspunkten räknas genom att multiplicera grunddelen med talet 95.

Ändringen av beskattningen av inkomstdagpenningen efter årsskiftet

År 2016 höjs förskottsskatteprocenten för inkomstdagpenning och alterneringsersättning så att förskottsinnehållet är minst 26 %. Om förmånstagaren skickar in ett ändringskattkort till arbetslöshetskassan sker innehållningen enligt ändringskattkortet utan förhöjning. Tidigare har minimiinnehållningsprocenten varit 20 %. Arbetslöshetskassan uppmanar förmånstagarna att vända sig till skattemyndigheten och ansöka om ändrat skattkort och att skicka in det till kassan. ■

	Förskottsinnehållning från 1.1.2016	Förskottsinnehållning före ändringen vid årsskiftet
Förmånstagaren skickar till arbetslöshetskassan det ändrade skattkortet för förmån.	Skatt innehålls enligt ändringskattkortet.	Skatt innehålls enligt ändringskattkortet.
Förmånstagaren skickar inte in skattkort till arbetslöshetskassan.	Kassan använder de beskattningsuppgifter den har fått av skattemyndigheterna i början av året. Skatten är dock minst 25 %.	Kassan använder de beskattningsuppgifter den har fått av skattemyndigheterna i början av året. Förskottsskatteprocenten höjs då inkomstdagpenning betalas med 2-4 procentenheter. Dessutom innehålls en skatt på minst 20 %. Då alterneringsersättning betalas sänks förskottsskatteprocenten med 3 procentenheter.
Förmånstagaren skickar till kassan ett ändrat skattkort för lön.	Skatt innehålls enligt det ändrade skattkortet, dock minst 25 %.	Förskottsskatteprocenten enligt det ändrade skattkortet höjs då inkomstdagpenning betalas med 2-4 procentenheter. Dessutom innehålls en skatt på minst 20 %. Då alterneringsersättning betalas sänks förskottsskatteprocenten med 3 procentenheter.

Källa: TYJ, Skatteförvaltningen

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenenä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuusia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha-hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
  - Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
  - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdoton eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraha-hakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta.

eAsiointi kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha-hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.

- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
  - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
  - Normaalina neljän viikon rytmillä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työkaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
  - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemuksen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
  - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
- Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

**RAKENNUSALAN
TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningsperiod på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.
  - Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
  - Du ska separat uppgive antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de

fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under "Lomakkeet". Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.

- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppgive barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppgive eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkinomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
  - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
  - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
  - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
  - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
  - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassor.

PHILIP JP **+** POISTAA KUORTA MUISTI-ONGELMIA IVALLISTA yhdestikään PELE KOLJOSEN ISÄ

Juho

-sana

MEILLÄ 1918?

VOI PELTOA LEFFOJA TEKEVÄ WOODY

Mikko

syy

HOMMA HOIDOSSA JA LIKSA JUOKSEE!

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P. A. Manninen

7	8	1	2		
	4		8	6	2
6			3	8	7
2	1	7			4
6				7	2
7	2	5			4
5	1	8		2	
		6	1	3	7

1		9		8	5
2		6		7	
5		1			
	9			7	6
7	5				3
			1		9
3		2		4	
9	1		8		2

			3		
	8			4	
2			7		8
7	2	3			
		4	5		
		1	6		5
7	8			2	
	4			9	
		1			

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24

23	2	20	5	2	5	12	7	12		3		24	6	10	2	5
7		6		14		7	14	17	23	6	16	2		5		14
5	14	4	2	16	21	1	5	4		11		23	17	22	2	23
4		5		2		17	9	5	10	5	9	2		17		23
3	2			1	5			5		24		1	6	6	9	6

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

22	2	8	8	2				12	6	9	7	5	12		24		16	
	3		5					13	2	13	2	1	5	12		5	4	6
19	23	9	5	18				7		7		3		9		15		4
	7		14					3	2	1			5		2		9	
7	1	23	5	4		11	6	1	3	7		6		6		17		6
16	2	2	9	2	4	2	1		2	12	4	6	1	2	4		17	9
2		2		23		15	2	9	5	12	17		3		5	9	4	6
23	17	1	20	5	11	2	2		4	2	5	16	2	14		6		6
23		12		4	2	17	12	4	2		11		2	3	22	17	4	
17	20	2	9		23		5		1	7	5	9	9	6		6		12
	21		23		9	2	4	9	5		16		2	14	5	4	4	6
16	21	23	5	9	5	12		6		3	2	14	2	6	9		2	20
	4		4		11	5	15	3	2	7	14		4		14	5	8	4
20	18	19	9	4	5	4		24		5	4	21	17	9	2		4	12
	9		5		4	2	20	7	14	14	2		4		11	6	5	22

TAPAHTUMAT

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- a) käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- b) käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- c) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- d) päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

TAPAHTUMIA

Kainuun rakentajaveteraanit

Kevätkokous to 31.3. klo 12, Kainuun aluetoimiston alakerta, Pohjolakatu 28 A, Kajaani. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Kokoontumiset joka kuukauden ensimmäinen maanantai klo 14, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Tervetuloa keskustelemaan ja kahvittelemaan!
Kevätristeily 23.–24.5. Tallinnaan. Lähtö ma 23.5. klo 15.30 Harjukadun tilausajolaiturista. Paluu ti 24.5. noin klo 24. Linja-auto kulkee reittiä Vaajakoski–Joutsa–sata-ma. Matkan hinta 30 €/hlö myös avec. Muut lähtijät 40 €/hlö. Paikkoja varattu 56 hengelle. Ilmoittautumiset viimeistään to 5.5., Kalle p. 050 542 7290 tai Rami p. 040 768 8811. Tervetuloa mukaan!

Uudenmaan rakentajaveteraanit

Tapaaminen ma 4.4. klo 10–13, Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Ohjelmassa: klo 10 tervehdyskahvit, klo 11 turvallisuuspoliittinen maailmantilanne, Teemu Matinpuro, toiminnanjohtaja Suomen Rauhanpuolustajat ry, klo 12 keskustelua veteraanien asioista. Tervetuloa!

Päijät-Hämeen osastot: 066, 177, 405, 604

Yhteinen kevätkokous ke 16.3. klo 17.30, ravintola Wanha-Herra, Laaksokatu 17, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tulethan paikalle ajoissa päättämään osastosi yhteisistä asioista!
 Hallitukset

Raahen osastot 222 ja 223

Yhteinen kevätkokous 17.3. klo 17, hotelli Raahen Hovi, Kirkkokatu 28, Raahen. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla Fennovoiman luottamusmiehet. Ruokailu kokouksen päätteeksi. Tervetuloa!
 Hallitukset

Os.003, Helsinki

Kevätkokous la 19.3. klo 10, Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu sekä yhteinen ruokailu. Tervetuloa!

Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Kesäpäivät tulee taas, seuraa tiedottamista osastosi kotisivuilta <http://osasto003.rakennusliitto.net> ja Facebookista.
 Hallitus

Os. 004, Helsingin sisävalmistemiehet

Kevätkokous ke 16.3. klo 17, Alun Grilli, Myyrmäentie 2, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 005, Helsingin sementtimiehet

Kevätkokous la 19.3. klo 13, ravintola McArthur, Mannilantie 47, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat Tervetuloa!
Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Omavastuu 50 €/hlö, joka sisältää: junamatkat, majoituksen hotelli Ilveksessä sekä illallisen. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ke 30.3., Petri Sorvisto p. 040 560 4762.
 Hallitus

Os. 008, Kainuu

Kevätkokous la 19.3. klo 15, Vuokatinhovi, Vuokatinhovintie 15, Sotkamo. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Ruokailun vuoksi ilmoittautumiset viimeistään ma 14.3., Jouni Heikkinen p. 0400 607 995.
 Hallitus kokoontuu klo 14.
 Hallitus

Os. 014, Turun maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous ti 22.3. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 015, Turun kirvesmiehet

Kevätkokous ke 23.3. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu

6 a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus

O16, Turku

Kevätkokous ti 29.3. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää toimitsija Juha Valonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Tutustumismatka 17.–20.7. Pärnuun. Matkan hinta jäsenille ja aveceille 160 €/hlö, yhden hengen huoneisiin 40 €. Sisältää: bussi ja kuljettaja mukana koko matkan ajan, hotelliaamiaisen, majoituksen kahden hengen huoneissa, Buffet-ruokailun paluumatkalla. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään la 30.4., Risto Rannikko p. 050 326 4670, risto.rannikko@pp.inet.fi.
 Hallitus

Os. 018, Turku

Kevätkokous to 17.3. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
 Hallitus kokoontuu klo 17.
 Hallitus

Os. 020, Hyrylä

Kevätkokous to 31.3. klo 17, Hyrylän Torppa, Koskelantie 4, Tuusula. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
 Hallitus

Os. 022, Kerava

Kevätkokous ti 15.3. klo 18.30, Kuparikuja 8, Ahjo, Kerava. Esillä sääntöjen määräämät asiat, sekä muut esille tulevat asiat.
 Hallitus

Os. 023, Tuusula

Kevätkokous pe 18.3. klo 18, ravintola Huili, Rantakatu 6, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 026, Hämeenlinnan maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous la 12.3. klo 15, ravintola Seiska, saunaosasto, Vuorikatu 27, Hämeenlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut

esille tulevat asiat.
 Hallitus

Os. 027, Joensuu

Pilkkikilpailut la 19.3. klo 9, osaston mökki, Seitaranta. Ilmoittautuminen paikan päällä. Sarjoja riittää kaikille. Palkintoja. Kahvia ja pientä purtavaa. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 028, Varkaus

Kevätkokous to 17.3. klo 18, ravintola Amanda, Pirnankatu 4, Forum, Varkaus. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 029, Kuusankoski

Kevätkokous ti 22.3. klo 18, Voikkaan Työväentalo, Voikkaantie 2, Voikkaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 032, Kitee

Kevätkokous la 19.3. klo 11, ravintola Pivanka, Kesälahdentie 1, Kesälahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
 Hallitus

Os. 033, Lappeenranta

Pilkkikilpailut la 19.3. klo 9–12, Lemi, osaston mökki, Konttilantie 71, Kesälahti.
Kevätkokous ti 29.3. klo 18, Lappeenrannan Työväentalo, Snellmaninkatu 12, Lappeenranta. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Osaston päivystysaika muuttuu 1.4 alkaen. Uusi aika maanantaisin klo 15–18.
Yhteystiedot: osaston toimisto, Lappeenrannan Työväentalo, Snellmaninkatu 12, Lappeenranta, rlosasto33@gmail.com, p.050 348 4122.
 Hallitus

Os. 039, Helsingin mato- ja parkettimiehet

Kevätkokous ma 21.3. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Kahvitarjoilu.
 Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 13.4. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–

34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Kevätkokous ke 16.3. klo 18, Järjestöotalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tarjoilu alkaa klo 17.30.
Hallitus

Os. 051, Jyväskylä

Kevätkokous ti 29.3. klo 18, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 056, Salo

Osaston toimisto suljettuna ma 28.3. (2. pääsiäispäivä).
Avoimena ti 29.3. klo 16–16.45.
Kevätkokous ti 29.3. klo 18, osaston toimisto, Turuntie 8, 2. krs, Salo. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Jäsenille perheineen kuljetus ja yöpymisen Omavastuu 35 €/hlö. Lisätietoja ja ilmoittautumiset, Ari Koski p. 041 444 2077.
Hallitus

Os. 059, Oulu

Kevätkokous ti 22.3. klo 18, Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hiihtokilpailut la 19.3 klo 11 Auranmajalla. Ilmoittautuminen klo 10.30 paikan päällä. Säävaraus!
Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Jäsenet perheineen lähtekää mukaan! Omavastuu 40 €/hlö yli 13-vuotiailta. Majoitukset varattu Scandic Tampere Citystä. Yhteiskyytiä katsotaan, kun lähtijöiden määrä on selvillä. Lähtö pe 10.6. ja paluu su 12.6. Ilmoittautumiset 14.3.–4.4. välisenä aikana, Titta p. 040 547 9463.
Hallitus

Os. 061, Veteli

Kevätkokous pe 18.3. klo 18.30, ravintola Pelimanni, Kaustintie 2, Kaustinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu.
Hallitus

Os. 064, Alavus

Kevätkokous pe 18.3. klo 17.30, Kuortaneen Urheilupuisto, Liikuntahotelli, luentosali 3, 2. krs, Opistotie 1, Kuortane. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 066, Lahti

Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Matkan hinta jäsenille 40 €/hlö ja avec/ei jäsen 80 €/hlö. Hintaan sisältyy kuljetus ja majoitus kahden hengen standard-huonees-

sa. Mukaan mahtuu 60 ensimmäistä. Sitovat ilmoittautumiset ja maksamiset käteisellä ma 14.3. klo 12–18 ja to 17.3. klo 16–19 osaston toimistolla Hämeenkatu 32 A, Lahti. Ennakkovarauksia ei oteta! Lisätietoja sekä osastolehtinen kotisivuilla: <http://lahti66.rakennusliitto.net/>.
Hallitus

Os. 068, Joensuun betonituote

Kevätkokous su 20.3. klo 16, ravintola Gauden kokoushuone, Länssikatu 18, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen tarjotaan pientä purtavaa. Tervetuloa!
Pilkkikilpailut la 2.4. klo 9 Joensuun Kuhasalon Kalmonkatiskalla. Paikalle on kyltti- sekä puhelinopastus. Yltäkylläisesti huollettu pilkkipäivä. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 075, Vaasan kirvesmiehet

Kevätkokous ke 23.3. klo 18, Pohjanmaa aluetoimiston tilat, Pitkätie 43, Vaasa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Kevätkokous la 19.3. klo 13 Toimitalolla, Ahlströminkatu 10, Pietarsaari. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 078, Hamina

Kevätkokous to 17.3. klo 18, ravintola Haminan varuskuntakerho, Kadettikoulunkatu 3, Hamina. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ajankohtaisista asioista tulee kertomaan aluepäällikkö Kari Lapatto. Kokouksen jälkeen on tarjolla lämmintä iltapalaa. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 080, Vakka-Suomen rakentajat

Kevätkokous ke 16.3. klo 17.30, Torpparin Tupa, Vinkkiläntie 20, Vehmaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 082, Nokia

Kevätkokous ti 15.3. klo 18, osaston toimisto, Pirkkalaistori 8 C, Nokia. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 086, Kokkola

Kevätkokous ti 29.3. klo 18, osaston toimisto, Ristirannankatu 7, Kokkola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 091, Kuopio

Pilkkikilpailut pitkäperjantaina 25.3. klo 10–13 Lomarinteellä, Kananvanta 28, Kuopio. Ilmoittautumiset alkavat klo 9. Sarjat: lapset, miehet, naiset ja veteraanit. Kahvi- ja makkaratarjoilu. Jäsenet perheineen tervetuloa!
Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Lähtö la 11.6. klo 8, Kirkkokatu 1, Kuopio. Majoittuminen Sokos Hotelliin Torniin kahden hengen huoneisiin. Paluu su noin klo 17. Matkan hinta 40 €/hlö, joka sisältää: matkat ja yöpymisen. Mukaan mahtuu 50 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Jäsen voi varata kaksi paikkaa. Lisätietoja ja ilmoittautumiset Kimmo Hirvonen p. 040 503 7149.
Hallitus

Os. 099, Kajaani

Kevätkokous to 17.3. klo 18, hotelli Kajaani, Kuukkeli, Onnelantie 1, Kajaani. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ennen kokousta osasto tarjoaa klo 17.30 päivällisen. Tervetuloa!
Pilkkikilpailut la 26.3. klo 9.30–13 Karankalahdella Suvirannassa. Ilmoittautumiset alkavat klo 9. Sarjat: lapset, nuoret, naiset, miehet ja veteraanit yli 60 v. Sarjojen kolme parasta ja suurimman kalan saanut palkitaan. Perheen pienille moottorikelkka-ajelua. Osasto tarjoaa syötävää ja juotavaa. Jäsenet perheineen tervetuloa viettämään kevätpäivää ulkoillen ja pilkkien!
Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Pilkkikilpailut la 19.3. klo 9–13 Aulangon ulkoilumajalla. Ilmoittautumiset alkavat klo 8.30. Omat sarjat miehille, naisille ja lapsille. Osasto tarjoaa makkarat ja virvokkeet. Tervetuloa!
Kevätkokous ma 21.3. klo 18.30 Osuuspankin kokoustilat, Raati-huoneenkatu 21, Hämeenlinna. Käynti Kasarmikadun puolelta. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous ti 15.3. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, kokoushuone, Liisankatu 18, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 102, Oulun maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 103, Kuopion maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous ke 30.3. klo 18, Vuorikatu 42:n kokoustilat, Kuopio.

Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Pikiukot kokoontuu ti 22.3. klo 13, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Aiheena kesän tapahtumat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Toimikunta

Os. 113, Siilinjärvi

Kevätkokous to 22.3. klo 18, Harjumäentie 1, Siilinjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 126, Kauklahti

Kevätkokous to 17.3. klo 18, kerhotalo Puikkari, Hansatie 4, Espoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 131, Rovaniemi

Kevätkokous to 17.3. klo 18, Rakasakellari, Korkalonkatu 18, Rovaniemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 151, Orivesi

Kevätkokous la 26.3. klo 10, Cafe Herkkuhetki, Anttilantie 6, Orimattila. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 154, Loviisa

Kevätkokous su 20.3. klo 13, St1 Safcafen kabinetti, Länsikarri 1, Loviisa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu kokouksen jälkeen. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 155, Somero

Kevätkokous ke 16.3. klo 17, Toritupa, Joensuuntie 10, Somero. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 159, Savonlinna

Kevätkokous ti 15.3. klo 18, Savonlinnan uimahallin kahvio, Uimahallinkatu 2, Savonlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 162, Kouvolan maalarit ja mattomiehet

Kevätkokous to 17.3. klo 18, hotelli Cumulus, Kouvolankatu 11, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokatarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 171, Mänttä

Kevätkokous ti 15.3. klo 18, Mänttä-Vilppulan kaupungintalo, Seppälän puistotie 15, Mänttä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 186, Oitti

Kevätkokous su 20.3. klo 12, ravintola Pihvipaikka 54, Riihimäentie 3620, Oitti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Hallitus

Os. 187, Lempäälä

Kevätkokous ke 16.3. klo 17, Ståhlbergin kahvila, Tampereentie 12, Lempäälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 190, Lohja

Kevätkokous to 24.3. klo 18, ravintola Gasthouse, Laurinkatu 1, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Ennakkoilmoittautumiset viimeistään ti 15.3., Ari-Pekka Löfberg, p. 040 569 7750. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 197, Pieksämäki

Kevätkokous su 20.3. klo 17, ABC Pieksämäki, Vehkanotko 2, Pieksämäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Matti Leinonen Kuopiosta. Kokoukseen osallistujille ruokatarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 206, Juva

Kevätkokous su 20.3. klo 17, Pekan kahvila, Juvantie 16, Juva. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 208, Suonenjoki

Kevätkokous ke 30.3. klo 17, kahvila Aurora, Iisvedentie 2, Suonenjoki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Ilmoittautumiset viimeistään la 26.3., Niko Kollanus p. 044 294 2776.
Hallitus

Os. 210, Meri-Lappi

Kevätkokous to 24.3. klo 18, hotelli Merihovi, Uitto-kabinetti, Keskuspuistikatu 6, Kemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksessa mukana myös aluetoimitsija Ilpo Hiltula. Tarjolla pientä purtavaa. Kaikki joukolla mukaan!
Hallitus

Os. 212, Loimaa

Kevätkokous su 20.3. klo 13 Työväentalo, Satakunnantie 57, Loimaa. Esillä Sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Matka 14.–15.5. Tallinaan, hotelli Park Inn Central. Hintaa jäsen/avece 100€/hlö, majoitus kahden hengen huoneessa. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään to 24.3., Voitto Järvenpää p. 041 483 2594. Paikkoja rajoitetusti!
Hallitus

Os. 213, Nastola

Kevätkokous ke 16.3. klo 18, Puuseppien toimisto, Timpurintie 2, Nastola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Liiton terveiset kokousväelle tuo sosiaalisihteri Tiina Nurmi-Kokko. Kokouksen jälkeen ruokailu Aylin ravintolassa. Tervetuloa! Pilkkikilpailut la 19.3. klo 9 Luhtaanpirtillä.
Hallitus

Os. 221, Naantali

Kevätkokous ti 29.3. klo 18, A-Rakennus Niemelä, Pukkikatu 14, Naantali. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 224, Kankaanpää

Kevätkokous pe 18.3. klo 17.30, Kankaanpään Kuntoutuskeskus, Kelankaari 4, Kankaanpää. Esillä sääntöjen määräämät asia sekä muut esille tulevat asiat. Tilaisuus aloitetaan ruokailulla. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 244, Kurikka

Kevätkokous pe 18.3. klo 18, Keskuspuistikko 32, Kurikka. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Pilkkit la 19.3. klo 10 Jalasjärven Hirvijärvellä, Marttilantie 214. Haastetaan Seinäjoen osasto. Kiisaan säännöt paikan päällä. Toivotaan pakkasia, jotta voidaan pilkkiä. Jos ei keli salli niin grillataan ja juodaan kahvia. Tarjolla kahvia ja makkaraa. Iloinen mieli mukaan. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 268, Muurame

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Muuramen Työväentalo, Nisulantie, Muurame. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Pullakahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus kokoontuu klo 17.30
Pilkkikilpailut la 19.3. klo 9–11, Ratastie, Hautalahti, Muurame. Palkintoina lahjakortteja. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 280, Helsingin betonirauhoittajat

Kevätkokous la 26.3. klo 12, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki,

Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 283, Viiala

Kevätkokous ti 22.3. klo 18, Viialan Sampola, Vakkistentie 5, Viiala. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 285, Pielavesi

Kevätkokous ti 22.3. klo. 18, Ikälän Sali. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Perinteinen pilkkikilpailu/yhteinen kevätpäivä la 2.4. Kokoontuminen klo. 10 osaston mökille. Jäsenet perheineen tervetuloa!
Hallitus

Os. 286, Nivala

Kevätkokous to 17.3. klo 18.30, Haapajärven Tiivi Areena, Ståhlberginkatu 10, Haapajärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 288, Nurmijärvi

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Perttulan Kansantalo, Nummenpääntie 1, Perttula. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 295, Jokilaakso

Kevätkokous la 19.3. klo 12, Ylivieskan uimahallin takkahuone, Närhitie 2, Ylivieska. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 297, Ruovesi

Kevätkokous ti 15.3. klo 18, Työväentalo Sointula, Museokatu 1, Ruovesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat, osaston lopettaminen ja mahdollisesti liittyminen Mäntän osastoon. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 311, Siilinjärvi

Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Tarkemmat tiedot osaston kotisivuilta. Ilmoittautumiset viimeistään ti 10.5., Viljo Rissanen p.040 589 2390.
Hallitus

Os. 320, Laihia

Kevätkokous ke 23.3. klo 18, hotelli Kantri, Kauppatie 5, Laihia. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat, kuten keilaus ja kesätapahtumat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Pilkkikilpailut la 19.3. klo 9, Tu-

miojärvi. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 11.4. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskiväivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 350, Haapavesi

Kevätkokous la 19.3. klo 12, Kulttuurikartano Pekan Pirtti, Urheilutie 55, Haapavesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 374, Tohmajärvi

Kevätkokous to 17.3. klo 18, ravintola Kotipirtti, Talluksentie 26, Tohmajärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.

Pilkkikilpailut la 2.4. klo 9, Koskelon mökki, Onkamojärvi. Välinehuolto alkaa pe 1.4. klo 18. Jäsenet perheineen tervetuloa!
Hallitus

Os. 378, Orimattila

Kevätkokous to 24.3. klo 18, Järjestötupa, Rantatie 2, Orimattila. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 379, Polvijärvi

Kevätkokous ti 29.3. klo 18, Mika Siimestöllä, Polvijärventie 57. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 391, Turun putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous to 17.3. klo 16.30, Turun aluetoimiston alakerta, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kakkukahvitarjoilu.
Putkiasentajille perinteinen urakanmittauskurssi la 19.3. klo 10, Turun aluetoimiston atk-luokka, alakerta, Uudenmaankatu 6a, Turku. Mukaan mahtuu 20 henkilöä. Osallistujille tarjotaan ruoka. Ilmoittautumiset viimeistään to 17.3., puheenjohtaja Teuvo Peltoniemi p. 040 861 9835.
Hallitus

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät

Pilkkikisat la 19.3. Lähtö klo 7 Valtion virastotalon parkkipaikalta, Uimalankatu 1, Tampere. Perinteiset palkinnot. Kaikki joukolla mukaan!
Hallitus

Os. 393, Oulun putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous ke 16.3. klo 17, hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat ja muut esille tulevat asiat.

Toimitsija alustaa. Kokouksen jälkeen iltapala. Tervetuloa! Hallitus

Os. 394, Kuopion putkimiehet ja -eristäjät Pilkkikilpailut la 19.3. klo 8, Neulaniemen venesatamasta. Lisätietoja pilkkikilpailuvastaava Pertiltä p. 050 536 0621.

Kevätkokous to 31.3. klo 18, Vuorikatu 42:n alakerran kokoustilat, Kuopio. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.

Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Omavastuu on 30 €/hlö, joka maksetaan osaston tilille FI 20 5542 0620 0041 96. Mukaan reissulle mahtuu 30 ensiksi ilmoittautunutta. Ilmoittautumiset viimeistään pe 29.4., Pekka p. 040 524 9756.

Hallitus

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät Kevätkokous ti 15.3. klo 17.30,

Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsaus. Tervetuloa!

Pilkkikilpailut la 19.3. klo 9–14 Muuramen Hautalanlahdella, Rastatie.

Liiton kesäpäivät 11.–12.6., Tampere. Majoittautuminen Sokos Hotel Tornissa. Omavastuu 50 €/hlö. ilmoittautumiset viimeistään su 8.5., Ari Pajunen p.0400 546 088. Hallitus

Os. 402, Vaasan putkimiehet Kevätkokous ke 16.3. klo 18, Pohjanmaan aluetoimiston tilat, Pitkäkatu 43, Vaasa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!

Hallitus

Os. 404, Porin putkimiehet ja -eristäjät Kevätkokous ke 23.3. klo 18, ravintola Liisanpuisto, Liisankatu 20, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!

Hallitus

Os. 406, Rovaniemen putkimiehet Kevätkokous pe 18.3. klo 18, Kukola-Yhtiöt, saunatilat, Koskikatu 27 a, Rovaniemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tule kuuntelemaan ajankohtaisia asioita. Lopuksi on mahdollista saunaa ja nauttia virvokkeita.

Hallitus

Os. 418, Kirkkonummi Kevätkokous su 20.3. klo 15, Finnsbackan kerhohuone, Kuninkaantie 5–7, Kirkkonummi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

joilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 425, Pudasjärvi-Taivalkoski Kevätkokous la 19.3. klo 13, Jukolan Pirtti, Jukolantie 4, Pudasjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat, tulevien retkien suunnittelu sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 12. Hallitus

Os. 468, Mäntsälä Kevätkokous ti 15.3. klo 19, Shell Mäntsälä Pohjoinen, Pohjoinen Pitkatie 1, Mäntsälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 479, Rantasalmi Pilkkikilpailut 19.3. klo 9 osaston majalla, Leisniementie 342 Rantasalmi. Kilpailun jälkeen hallituksen kokous. Hallitus

Os. 496, Parikkala Kevätkokous ti 15.3. klo 18, hoteli Lohikontti, Melkoniemmentie 2, Särkisalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 507, Kaavi Kevätkokous ke 16.3. klo 18, pitopalvelu Kuitinen, Rantatie 6, Kaavi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. **Pilkkikisat** la 2.4. klo 9 Vilho Räsäsen kesämökillä, Rasimäki, Jurvaslampi. Tervetuloa! Hallitus

Os. 522, Merikarvia Kevätkokous su 20.3. klo 16, Palomaa, Lounasvaarantie 1, Merikarvia. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 542, Jyväskylä Kevätkokous ke 30.3. klo 18, Kansalaistoimintakeskus Matara, kokoustila, takkahuone, Matarankatu 6, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 547, Lahti Kevätkokous pe 18.3. klo 18, osaston toimisto, Hämeenkatu 32 A, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen pientä iltapalaa. Hallitus

Os. 548, Kymen maanrakentajat Pilkkikilpailut la 19.3. Vilniemellä. Kokoontuminen klo 9 Vilniemi Camping -pysäköintialueella. Kouvolan suunnasta lähtevät klo 8 Kiltatien Nesteeltä kimppakyydein. Kevätkokous to 24.3. klo 18, ABC

Anjalankoski, Hallitie 2, Anjalankoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 553, Lounais-Pirkanmaa Kevätkokous pe 18.3. klo 19, Ruusukontin kokoustila, Kontinkatu 4, Ikaalinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus kokoontuu klo 18. Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet ja -eristäjät Kevätkokous pe 18.3. klo 18, hotelli Vaakuna, Hovioikeudenkatu 2, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 17. Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit Kevätkokous pe 18.3. klo 16.30, ravintola Jyvänen, Kivivuorentie 4, Martinlaakso, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 603, Turun muurarit Teatteri-ilta su 10.4. klo 17 Kisa-Veikkojen näyttämöllä, Pulmusuonkatu 86, Turku. Näytelmä: ”Jallen Peti ja Pretfors-ti” -mitään erakkoja olla perhana. Paikkoja varattu 20 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään su 3.4., Veikko Laine p. 050 585 9060. Hallitus

ONNEA

60 vuotta Pöntinen Keijo Kalevi, 1.4., Kontiolahti. Os. 027, Joensuu

KUOLLEITA

Kuitikka Lauri

Osastomme pitkäaikainen jäsen Lauri Kuitikka kuoli 3.2.2016. Hän oli syntynyt 20.10.1932 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.4.1970. Muistoa kunnioittaen Os. 029, Kuusankoski

Pulkinen Teuvo Simeon

Osastomme pitkäaikainen jäsen Teuvo Simeon Pulkinen kuoli 3.2.2016. Hän oli syntynyt 8.12.1939 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.10.1960. Muistoa kunnioittaen Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkeimmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Mälning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmholt Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- HQ Rakennus Oy
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talaxi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kortek RE Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy

- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Roko Sp.zo.o
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Ou
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

KIRVESMIESTEN MITTAKURSSI
Os. 059, Oulu

Aika: 22.–24.4., lähtö Oulusta pe 22.4 klo 18
Paikka: Ruka, Kuusamo
Aiheet: Urakatyön perusteet, sopiminen ja kaavakkeet, urakan mittaus ja mittausmääräyksiä, urakkahinnoittelu ja -laskurit.

Tarjoamme asiapitoisen paketin kirvesmiehille.

Matkat, majoituksen ja ruokailun tarjoaa osastosi.

Ilmoittautumiset viimeistään su 17.4.: Veli Paasimaa p. 044 497 0099 tai Tapio Kyllönen 040 5710844.

Os. 059, Oulu

MAALAUS- JA LATTIANPÄÄLLYSTYSALAN
TYÖEHTOSOPIMUSKOULUTUS
Pohjoinen toiminta-alue (Lappi, Kainuu ja Oulu)

Aika: 9–10.4., koulutus alkaa lauantaina klo 11
Paikka: Oulun Eden Holstinsalmentie 29, Oulu
Ohjelma: Työehtosopimukset ja niiden muutokset, urakanlaskenta, osaston toiminnan suunnittelu ja tietoa verotuksesta.

Kouluttajat: Työehtotoimitsija Markus Ainasoja ja toimitsija Seppo Lopakka

Rakennusliitto kustantaa koulutuksen, yöpymiset ja ruuan.
Osastot kustantavat matkat.

Ilmoittautumiset viimeistään ti 29.3. p. 020 690 249.

ALUETOIMISTOT TIEDOTTAVAT

KUTSU RAKENNUSLIITON
UUDENMAAN ALUEJÄRJESTÖ RY:N
EDUSTAJAKOKOUKSEEN 2016

Aika: la 2.4. klo 10, aamupala ja matkalaskujen vastaanotto alkaa klo 9.
Paikka: Hotelli Nuuksio, **Siikaranta**, Naruportintie 68, Espoo.
Asiat: Kokouksessa käsitellään sääntöjen 5 §:n määräämät asiat.
Tilannekatsauksen pitää SAK:n ekonomisti Erkki Laukkanen.

Rakennusliiton Uudenmaan aluejärjestö ry:n hallitus

TAPAHTUMIA

PILKKIMESTARUUSKILPAILUT
Uusimaa

Aika: la 12.3. klo 9–13
Paikka: Mallusjärvi, Orimattila.
 Ajo-ohje: Valtatie 4 Helsinki–Lahti, Orimattila–Kärkölä-liittymästä oikealle noin 5 km, oikealle Karkkulaan Mallusjärventietä noin 1 km suoraan rantaan.
Sarjat: Lapset, naiset, miehet ja eläkeläiset

Tarjolla loistavat palkinnot, kuumaa makkaraa ja mehua.

Uudenmaan aluejärjestö

LOMIA

LIITON VETERAANILOMAT 2016

Rakennusliitto järjestää kolme (3) viikon kestoista veteraanilomaa vuosittain. Lomat on kiintiöity alueittain ja ne järjestetään Härmän Kylpylässä ja Hotelli Nuuksiossa.

Lomalle tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäsenenä olleille eläkkeellä oleville vapaaajajäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Hakuaavakkeen saat aluetoimistosta tai lomavastaavalta p. 020 774 3012.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Palautus osoitteella:
 Rakennusliitto/lomavastaava
 PL 307
 00531 Helsinki

Hotelli Nuuksio 28.5.–3.6.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 15.4.2016**

Hotelli Nuuksio 27.8.–2.9.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 1.7.2016.**

Oulun aluejärjestön Kalajoen Hiekkasärkkäin Timantti B-lomaosake on varattavissa alueen osastojen jäsenille ajalle 1.6.–31.12.2016.

Varauksia otetaan vastaan 16.–18.3.

ke-to klo 8.30–16 ja pe 8.30–15, Kirsti Haapasalo p. 020 774 3390.

Lomat annetaan varausjärjestyksessä. Etusijalla ovat ne jäsenet, jotka eivät ole aikaisemmin lomaa käyttäneet. Huoneisto on 60 m² ja mitoitettu 4–6 henkilölle. Lomat ovat 3–4 vrk:n pituisia ja niiden kesto 3 vrk (pe–ma) ja 4 vrk (ma–pe). Hinta 200 €/loma.

Huoneiston osoite: Kiinteistö Oy Hiekkasärkkäin Timantti B9, Matkailutie 150 C as 9, 85100 Kalajoki.

Lisätietoja kohteesta osoitteessa <http://www.rantakalla.fi>.

Lemmikkieläinten tuonti huoneistoon on kielletty!

Voit käydä 1.5. lähtien tutustumassa varaustilanteeseen Kalajoki24.fi sivustolla. Varaukset tulee kuitenkin tehdä Oulun toimiston kautta!

HYVINVOINTILOMAT RY:N LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Urheiluopisto Kisakeskus

Kullaanniemi 220, 10420 Pohjankuru
www.kisakeskus.fi

Kisakeskus on luonnonläheistä liikuntaa monipuolisesti tarjoava urheiluopisto Länsi-Uudellamaalla, Raaseporin kaupungissa Pohjan alueella. Kisakeskus sijaitsee kauniin luonnon keskellä, Kullaanjärven rannalla. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa.

Lapsiperheloma 24.–29.7.2016 Hakuaika 25.2.–25.4.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16160>

Salosaaren lomakylä

Halkoniementie 88, 17200 Vääksy
www.salonsaari.com

Salosaaren Lomakylä sijaitsee Asikkalan kunnassa Päijänteen rannalla. Aikuisen omavastuu on 90 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa.

Lapsiperheloma 27.6.–2.7.2016 Hakuaika 29.1.–29.3.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16253>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

Asbesti Edelleen tappaja

Joka vuosi asbesti tappaa noin 100.000 ihmistä – myös tulevina vuosikymmeninä.

Eurooppa on kieltänyt asbestin, mutta sitä on vielä miljoonia tonneja, ja se on poistettava turvallisesti!

Asbestia esiintyy kaikkialla – julkisissa ja yksityisissä rakennuksissa, laivoissa tai yleisissä kulkuneuvoissa.

Kaikkien asbestilähteiden turvallisen poistamisen tulee olla prioriteettiasemassa Euroopassa.

Euroopan on toimittava – nyt! Älkäämme siirtäkö asbestiongelmaa lastenlapsillemme!

HYVINVOINTILOMAT RY:N ELÄKELÄISTEN LOMAT 2016

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Lautsian lomakeskus

Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta Kanta-Hämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa (yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk). Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteistä ohjelmaa. Omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö.

Kunnon loma 5.–10.9.2016

Hakuaika 7.4.–7.6.2016

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/16494>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

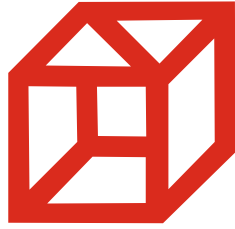
Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

Rakennusliitto ry

Siltasaarencatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 8.30–15.30

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlinkatu 18 B,
13100 Hämeenlinna
TES-asiat 020 690 324

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere
TES-asiat 020 690 324

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto
Torikatu 30,
80100 Joensuu
TES-asiat 020 690 246

Mikkelin toimisto

Porrassalmenkatu 13,
50100 Mikkelä
TES-asiat 020 690 246

Kuopion toimisto

Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio
TES-asiat 020 690 246

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani
TES-asiat 020 690 325

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä
TES-asiat 020 690 246

Kymi/06

Kouvolan toimisto
Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola
TES-asiat 020 690 246

Lappi/13

Kemin toimisto
Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi
TES-asiat 020 690 325

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi
TES-asiat 020 690 325

Oulu/14

Rautatiekatu 40
90120 Oulu
TES-asiat 020 690 325

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa
TES-asiat 020 690 325

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori
TES-asiat 020 690 324

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku
TES-asiat 020 690 324

Uusimaa/01

Siltasaarencatu 4,
00530 Helsinki
TES-asiat 020 690 245

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti
TES-asiat 020 690 324

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarencatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemissa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnyt Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads- e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut) / Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20
___/___/20	-	___/___/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaisen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

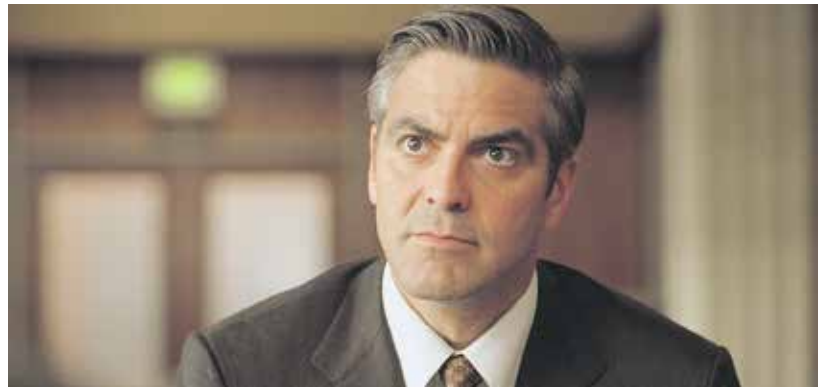
Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Kunniattomat paskiaiset

TV5 21.00 perjantai 11.3.

Miehelle seksikkyyks on kuin kaksiteräinen miekka. Ominaisuus hivelee itse-tuntoa ja nostaa arvoa parisuhdemarkkinoilla, mutta sen vuoksi henkilön asiantuntemus saatetaan kyseenalaistaa pilkkikisoissa. People-lehti on valinnut **Brad Pittin**, 52, maailman seksikkäimmäksi mieheksi kaksi kertaa: vuosina 1995 ja 2000. Niinpä näyttelijän on teurastettava natsuja **Quentin Tarrantinon** elokuvassa ja harrastettava hyväntekeväisyyttä puolisonsa **Angelina Jolien** mieliksi.

Sietämätöntä julmuutta

TV5 21.00 torstai 17.3.

Ilmainen neuvo lukijalle: jos sinut valitaan maailman seksikkäimmäksi mieheksi, näyttele yllättyneenä. Omahyväisyys ei ole seksikasta. **George Clooney**, 54, tämän tietää jos kuka, sillä hän on pokannut palkinnon kahdesti: 1997 ja 2006. Coenin veljesten komediassa Clooney eläytyy lakimieheksi, joka käyttää leu kaluustoaan avioero-oikeudenkäynnissä ja nai sitten **Catherine Zeta-Jonesin**. Siviilipuolella tähti on valinnut viisaasti vaimokseen ihmisoi-keusjuristin.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Kauhea kankkunen 2

Sub 21.15 maanantai 21.3.

Uransa alkuvaiheissa **Bradley Cooper**, 41, lievitti esiintymisjännitystä erilaisilla päihteillä. Metodien haitat olivat suurempia kuin hyödyt, joten Cooper ryhtyi absolutiksi 29-vuotiaana. Tämän jälkeen näyttelijälle siunaantui hyviä rooleja ja ura huipentui vuonna 2011, kun hänet valittiin maailman seksikkäimmäksi mieheksi. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoks on tehnyt Cooperin kanssa sittemmin valistuselokuvia, joiden nimet kertovat karua kieltä sisäl- löstä.

Pimeyden ytimessä

Nelonen 22.00 tiistai 29.3.

People-lehti on arvioinut miesten seksikkyyttä vuodesta 1985, joka muistetaan myös Norjan ensimmäisestä euroviisuvoitosta (*Bobbysocks: La det swinge*) sekä elokuvasta *Mad Max – ukkosmyrsky*. Maailman ensimmäinen maailman seksikkäin mies olikin **Mel Gibson**. Menestyksen myötä Gibson, 60, on oppinut, ettei seksikkyyks tuo rahan tavoin onnea, sillä erottuaan vaimostaan 26 avioliittovuoden jälkeen hän on joutunut pulittamaan tälle yli 400 miljoonaa dollaria.

Batman v Superman: Dawn of Justice

Ensi-ilta keskiviikko 23.3.

Ben Afflekin, 43, valinta seksikkäimmäksi mieheksi herätti maailmalla laajoja protesteja vuonna 2002. Näyttelijän roolisuoritus Lepakkomiehenä taas on tuomittu sosiaalisessa mediassa jo ennakoon. Katseet kohdistuvatkin *Teräsmies* **Henry Cavilliin**, 32, joka on valittu seksikkäimmäksi mieheksi vain Britannian *Glamour*-lehdessä vuonna 2013. Myös näyttelijän vedonlyönti-kerroin seuraavaksi James Bondiksi on vaatimaton: karvan alle kuusi.

Lehdestä reväistyä

Mitä isot edellä...

Ruotsin Rakennusliitossa käydään parhaillaan useampiakin työehtosopimusneuvotteluja. Liiton lehti, *Byggnadsarbetaren* (3/2016), kirjoittaa, että tällä kertaa työnantajapuoli on keksinyt vaatia uudenlaisen palkkaryhmän luontia. Alalle tulleille ja pitkäaikaistyöttömille pitäisi voida maksaa vähemmän kuin muille. Luotaisiin siis eräänlainen A-luokka ja B-luokka.

Kuulostaa tutulta. Työnantaja-puoli on Suomessa tehnyt vastaa- vanlaisia avauksia muun muassa pakolaisten palkkaamisen osalta.

Rakkaat ruotsalaiset: koska meillä on tapana aina matkia teitä, tapelkaa nyt tällä kertaa uusia tuulia vastaan.

Kesäduunia etsimässä

Talven taittuessa kohti kevättä ovat varsinkin nuoreman polven rakentajat tutun tilanteen edessä. Kesäksi pitäisi löytää mielekästä tekemistä, joka samalla kartuttaisi niin sitä ammattiosaamista kuin tilipussiakin. Tämän päivän Suomessa ei töiden saamista voi missään nimessä pitää itsestäänselvyytenä ja duunin hakeminen kannattaakin aloittaa hyvissä ajoin, jotta maksimoi omat mahdollisuutensa kesää kohti kiristyvissä ”työpaikka-arpajaisissa”! Viimeistään maaliskuun lopulla kannattaa toden teolla aktivoitua, koska etenkin isompien firmojen hakuajat kesätöiden osalta umpeutuvat.

Vaikka iso osa työpaikoista jaetaan nykyään netin kautta lähetettävien lomakkeiden, hakemusten, sähköpostien ja jopa videohaastattelujen perusteella, on hyvä muistaa myös perinteiset keinot työpaikkaa metsästäessä. Rautaisen ammattilaisenkaan huolella hiottu ja sanamuodoiltaan viilattu työhakemus ei välttämättä loista sähköisten hakemuslomakkeiden joukosta läheskään ansaitsemalla tavalla, sillä hakijoita samaan pestiin voi olla jopa satoja! Sähköisesti toimitettujen hakemusten lisäksi hyvin

ajoitettu puhelinsoitto tai työmaalla piipahtaminen antavat hakijalle loistavan mahdollisuuden esitellä itsensä mahdolliselle tulevalle työnantajalle. Printtaa siis muutama kopio CV:stäsi, ota reipas asenne ja kutsu itse itsesi käymään kiinnostavien mestojen työmaatoimistoilla. Ehkä saat töitä, ehkä et, mutta tiedät ainakin sen, että omasta aktiivisuudestasi se ei ainakaan jäänyt kiinni!

Ei ole myöskään kiellettyä tai väärin käyttää suhteita työnhaussa. Isän, kummitäidin tai naapurin kautta saatu vinkki työpaikasta on ihan yhtä arvokas kuin itse hiki hatussa kivien ja sammalten alta kaivettu. Todellinen työ alkaa kuitenkin vasta työmaan porttien sisäpuolella, joten muista osoittaa omalla asenteellasi ja työpanoksellasi se, että oikea heppu tuli duuniin palkattua! Suhteita pohties kannattaa ajatella laajalla skaalalla. Olisiko vaikka opettajalla heittää ideoita mahdollisista työpaikoista tai firmoista, joista et ehkä itse olisit muistanut edes kysyä? Some kannattaa myös valjastaa käyttöön, vinkkejä duuni- paikoista voi kysellä vaikka Raksanuorten Facebook-ryhmästä! ■

Suvi Partinen

SIEVI VIPER ROLLER

Sievi

Edelläkävijän valinta

Huippusuositettu Viper Roller on vastaus tinkimättömään tarpeeseen turvallisuudesta ja designista. Lähes saumattoman rakenteensa ansiosta se on virtaviivainen, erittäin kestävä ja käytössä mukava, varma ammattilaisen valinta. Päällismateriaali on hengittävää ja vettä hylkivää mikrokuitua. Hengittävyyttä lisää ilmava 3D-dry®-vuori. Kaikissa pohjaratkaisuissamme on erinomaisen iskunvaimennuksen takaavaa FlexStep®-materiaalia. Viper Roller vie käyttökävyyden uudelle tasolle!

Boa®-kiristysmekanismi • Pitävä ja joustava pohja • FlexStep®-iskunvaimennus • Päällinen hengittävää ja vedenpitävää mikrokuitua • Saumaton päällisrakenne • Hengittävä 3D-dry®-vuorimateriaali • Kevyt ja tilava varvassuoja • Teräksinen, joustava naulaanastumissuoja • Öljy ja kemikaaleja kestävät pohjat • Antistaattinen ja ESD • Suomessa tehty

Viper-tuoteperheestä löydät myös jalkineet perinteisellä nauha- tai tarakiinnityksellä

Pohjois-Euroopan johtava turva- ja ammattijalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy
Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.
Puh. (08) 488 11 • info@sievi.com
www.sievi.com